

NAŠ ZRELOSTNI IZPIT

Nekaj misli iz ekspozija tovariša Edvarda Kardelja

Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj je v ponedeljek na zasedanju Zvezne ljudske skupščine prebral ekspozice o predlogu za spremembe v zakonu, o zveznih upravnih organih in o predlogu za ustanovitve enotnih gospodarskih zbornic. Zaradi aktualnosti problemov, o katerih je govoril reterent, bomo povzeli nekaj najvažnejših misli.

V začetku ekspozije je tovariš Kardelj poudaril, da so naši delovni ljudje govor tovariša Tita v Splitu sprejeli s silnim navdušenjem in ga enodušno podprli na način, ki ne dopušča nobenega dvoma, da prav politika, ki sta jo začrtala Tito v svojem govoru in Izvršni komitej CK ZKJ v znanih sklepih, ustreza najglobljim težnjam našega delovnega

človeka. Navdušenje so zbudile ne samo humane Titove besede, ampak tudi tri osnovne teze, s katerimi je prežet ves njegov govor: odločnejša borba proti deformaciji socialističnih odnosov, proti subjektivnim željam, ki premalo upoštevajo položaj delovnega človeka in potrebe skupnosti, ter za pravilno porazdelitev žrtev, ki so potrebne za premagovanje težav, tudi na račun družbenih skladov, čeprav bi to terjalo tudi bolj bistveno revizijo planov in proračunov komun, republik in federacije.

Tovariš Kardelj je opozoril, da ne smemo podcenjevati materialnih posledic pojavov, do katerih je prišlo v burnem razvoju naše socialistične graditve. Toda srdit boj proti negativnim pojavom je potreben, tudi če ne bi upoštevali njihovega ekonomskega učinka. Pomankanje nenehne boja ustvarja široke možnosti za vsakršne egoistične skomine in pojave najbolj negativnih strani človeške narave, kadar gre za odnose med ljudmi. Za napredek socializma ni nevarno, da takšni ali drugačni negativni pojavi nastajajo, ker v resnici ni mogoče, da kot težnje ne bi nastajali, marveč bi postali nevarni, če bi prenehali ali bistveno popustili boj proti njim, če bi izgubili orientacijo, če bi v zavesti te ali one družbene plasti začela postajati vršina prav tisto, kar moramo obsojati. A prav ta boj je zadnje čase pri nas znatno popustil. Zato je tovariš Tito v svojem govoru v Splitu vprav želel zbuditi zavest tistih, ki jim je začela pojemati, in našim delovnim ljudem dati v roke močno politično orožje za boj proti tem težnjam.

Da je bil pozitiven učinek zakona o delitvi neprimerno manjši, a negativno spremljajoči pojavi neprimerno večji, je to za

to, ker smo prišli v novi sistem delitve nezadostno pripravljene in nezadostno organizirani. Po mnenju tovariša Kardelja smo stopili v sistem s precejšnjo dozo utvar, da delavski sveti in komune lahko sami pravilno uveljavijo težnje novega sistema delitve. Tako so se komune in delavski sveti znašli v položaju, da sami tolmačijo smisel novih predpisov in so jih seveda tolmačili zelo različno. Potrebno je, da čim hitreje odpravljamo slabosti sistema delitve in ga dalje razvijamo. To nalogo pa moramo izpolnjevati bolj organizirano kot doslej ter na podlagi enotne usmeritve in enotnih meril.

Podpredsednik Kardelj je odločno zavrnil pripombe, češ da se vracamo v administrativni centru-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Za gospodarsko trošenje sredstev tudi v SZDL

Danes dopoldan je pri okrajnem odboru SZDL seja nadzornega odbora okr. odbora SZDL, ki ji prisostvujejo tudi predsedniki nadzornih odborov in blagajniki občinskih odborov SZDL. Na seji se bodo pogovorili predvsem o plačevanju članarine in finančnem poslovanju organizacij SZDL. Pri tem bodo posebej pozornost gospodarnemu trošenju sredstev organizacij Socialistične zveze, ki v okraju dosega precejšnje zneske.

»BILA SEM PRI TOVARIŠU TITU!«

Obiskali smo pionirko, učenko 5. razreda osnovne šole v Metliki Darinko Molek, ki se je vrnila iz Beograda, kjer je v imenu pionirjev Bele krajine čestitala Titu za 70. rojstni dan.

— Koliko vas je bilo iz Bele krajine?

— »Samo dva,« je odgovorila Darinka. »En pionir iz Adlešič in jaz.«

— Koliko vas je šlo iz novomeškega okraja?

»Štirje! V Ljubljani smo se pridružili drugim in tako nas je odšlo iz Slovenije 45.«

— Kako si se kaj počutila, ko ste se bližali Beogradu?

»Vožnja je hitro minila. Imeli smo si precej povedati. Vendar me je kar nekaj stiskalo. Vse je šlo tako hitro.«

— Katerega trenutka se boš najraje spominjala?

»Ko sem stopila pred tovariša Tita! Čisto blizu njega sem bila. Dala sem mu tudi darilo; lepo majolico, veliko in malo!«

Darinki bo ostalo to doživeti vedno v spominu, saj je nosila želje vseh naših pionirjev dragemu tovarišu Titu.

Ivo Likavec

Zajdučka uspele V. revije dramskih skupin Slovenije se je v soboto zvečer udeležil tudi častni predsednik republiške zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije tovariš Ivan Regent, ki ga vidimo v družbi predsednika sveta Zveze Svobod Slovenije tovariša Branka Babiča in predsednika OLO tovariša Nika Belopavloviča

SAVEZ KOMUNISTA JUGOSLAVIJE
GENERALNI SEKRETAR

Beograd, 14. maja 1962. g.

SRESKOM ODBORU
SAVEŽA UDRUŽENJA BORACA NOR

Novo Mesto

Dragi drugovi,

Najtoplije zahvaljujem na primljenim pozdravima delegata sa vaše godišnje skupštine. Upućujem vama i svim članovima Saveza boraca narodnooslobodilačkog rata pozdrave i najbolje želje za postizanje daljih uspeha u izvršavanju zadataka koji su postavljeni pred vašu organizaciju u očuvanju tekovina narodnooslobodilačke borbe, razvijanju i učvršćivanju jedinstva društvene zajednice i u otklanjanju svih negativnih pojava koje nanose štetu interesima našeg društva u daljoj socijalističkoj izgradnji naše zemlje.

Pismo tovariša Tita okrajnemu odboru Zveze borcev v Novem mestu

Vedno več odlitkov za izvoz

Najboljše merilo za ocenjevanje kateregakoli kolektiva je izpolnjevanje nalog, ki mu jih nalaga plan. Ker imamo namen spregovoriti o Beltu, bo prav, če si najprej ogledamo, kako njegov 400-članski kolektiv uresničuje proizvodnjo.

Belt bo letos, kot trdno upajo, postal prvo podjetje v Beli krajini in bo ustvaril več kot milijardo dinarjev proizvodnje. V prvem četrtletju so naredili za 229 milijonov 500 tisoč din vrednosti in uresnili 20,9 odstotka plana (za 9 odstotkov več kot v prvem četrtletju lani). Proizvajajo predvsem odlitke, namenjene avtomobilski industriji, in gradbene stroje. Precej težav so imeli pri nabavi nekaterih vrst reprodukcijskega blaga (manesman cevi, elektromotorjev, kokska itd.). Izpolnitev proizvodnega plana pa kaže, da hujših posledic kljub temu ni bilo.

Ze lani so se pričeli pogajati za izvoz karterjev za motorje. Kolektiv se je odločil izvoziti letos v Demokratično republiko Nemčijo, Avstrijo in Indijo za približno 300 tisoč dolarjev svojih izdelkov. Razen tega bodo s posredovanjem TAM izvozili manjše količine v Zahodno Nemčijo. Vsega so namenili za izvoz 920 ton odlitkov ali 28 odst. celotnega plana. Doslej so poslali v inozemstvo 250 ton

odlitkov in tako uresnili 28 odstot. svoje obveznosti za izvoz.

Tudi pri njih ni manjkalo težav. Inozemski trg je zahteven, izdelki morajo biti kvalitetni, pa tudi cene morajo biti konkurenčne. Precej naporov jih je veljalo, preden so v sorazmerno kratkem času osvojili proizvodnjo tega, kar izvažajo. Razen karterjev bodo izvažali tudi zavorne bobne. V proizvodnjo slednjih so vložili nemalo sredstev in truda, saj bodo po vzorčnih kesih, ki so jih že razposlali inozemskim interesentom, v tujini presodili sposobnosti Beltove proizvodnje. Naročila pričakujejo vsak dan. Razen tega izvažajo še vi-

bro stiskalnice za beton, sodoben gradbeni stroj za izdelavo cementnih blokov.

Kvaliteta izdelkov je v redu, saj doslej niso imeli še nobenih reklamacij, skrbijo pa tudi za pravočasno dobavo tujim in domačim kupcem. Do konca aprila bi

da bi zamujeno dohiteli. Najprej so skušali poiskati vzroke. Spoznali so, da je poleg vzrokov, ki niso v močeh kolektiva (reprodukcijsko blago), nekaj krivde tudi v njih samih. V prvih dneh maja so izpopolnili že približno 30 odst. letnega

BELT je letos namenil izvozu 28 odstotkov celoletne proizvodnje in sklenil prodati v zamejstvo za 300 tisoč dolarjev svojih izdelkov — Nekaj več o objektivnih in subjektivnih težavah v kolektivu — Prva naloga: plan in proizvodnja — Nerazumljive ovire pri uvozu nekaterih delov

moralo po pogodbi izvoziti v Demokratično republiko Nemčijo 846 karterjev, dobavili pa so jih 925. Beltov kolektiv se je potrudil, povečuje število izdelkov, ki jih izvažajo, in hkrati tudi obseg svojega izvoza ter na ta način prispeva družbi dragocene devize.

Za pravilno dinamiko proizvodnje

Ko so ugotovili, da so v prvem četrtletju za približno 4 odst. pod planom, so vse napore osredotočili v to,

plana in nekaj zamujenega nadoknadili.

Lani so imeli velike težave z obratnimi sredstvi, saj so jim kupci na domačem tržišču dolgovali veliko zneske. Zadnje dni aprila so imeli za 140 milijonov din dolžnikov, Belt pa je dobaviteljem dolgoval le 35 milijonov din. Sredstva, ki jih dolgujejo dolžniki, skušajo zmanjšati za polovico, med tem pa si pomagajo s premostitvenimi krediti.

V septembru letos bo, tako računajo, v celoti zaključena prva faza mehanizacije livarne, nato pa se bo storilnost dela močno povečala.

Besedičenje in naloga strokovnjakov!

Prav gotovo bi bil lahko proizvodni plan v prvem četrtletju izpolnjen boljše, storilnost dela bi bila lahko večja, materialni stroški pa nižji, če bi se srednji vodilni kader v proizvodnji v te

(Nadaljevanje na 3. str.)

»Brez Tebe, tovariš Tito, ne bi več živeli na svoji zemlji!«

Za sedemdeseti rojstni dan je maršal Tito sprejel v Beogradu tudi listino častnega občanstva vseh jugoslovanskih komun. Tu di ljudski odbori vseh naših občin so pred tem sprejeli usrezne sklepe o proglasitvi predsednika Tita za častnega občana. V dokumentu, ki so ga sestavili v občini Videm-Krško, je o tem znamenitem sklepu zapisano takole:

»Ponosni smo nate, saj se zavedamo, da brez Tvojega genialnega vodstva našega naroda v narodnoosvobodilni vojni in po vo-

ni izgradnji ne bi bili svobodni. Več tisoč naših občanov ne bi živelo na svojih domovih; naša občina ne bi dosegla takega gospodarskega razvoja, zato Ti še s posebnim navdušenjem dajemo vso podporo pri Tvojih sedanjih prizadevanjih za naš nadaljnji socialistični razvoj.«

Podobne iskrene želje in čestitke so izražene tudi v listinah drugih naših občinskih ljudskih odborov, vse pa so uvezane v veliko knjigo, ki so jo tovarišu Titu prejšnji teden izročili v Beogradu.

VREME

OD 31. MAJA DO 10. JUNIJA

Nesialno s pogostnimi padavinami, zlasti po 4. juniju. Razjasnitve ne bodo trajale več kakor tri dni.

Dr. V. M.

PREDLOG ZA SKUPNO STREHO

Jesenjsko setev je KZ v Sentijsko uspešno opravila in preseglja plan za okrog 5 odstotkov. Tudi spomladanska dela so bila v roku končana, čeprav so bile potrebne nekatere spremembe v sejanju žitaric. Zaradi dokaj neugodnega vremena, ki je prevladovalo v dneh setve, so zamudili rok za sajenje ovsin in so namesto žitarice posadili več koruze. Plan spomladanskih del pa vendarle ne bo došen, ker je prišlo do zastoj pri opravljenih in travništvu in na deteljščih. Tej neprijetnosti se je nato pridružila še druga: dušičnih gnojil primanjkuje, kljub temu da so jih naročili dovolj in pravočasno. Zadruga je iz objektivnih vzrokov letos učinila popust pri nakupu umetnih gnojil. Zato je manjše število pogodbenih pridelovalcev povsem upravičeno.

Problem naj bi se nekačo odpravil s postopnim jačanjem lastne proizvodnje. Pri nakupu in zakupu ima zadruga sicer manj srečno roko, zato pridobiva obdelovalno zemljo na gozdnih posekah. Tako so n. pr. preorali grmičevje v Gabrini, kjer je bilo večsah cigansko naselje. Dela spadajo tudi v obseg priprav za sadovnjak v izmeri okrog 40 ha, ki naj bi bil urejen do 1965. leta. Investicije se razporejajo gospodarno, vendar pa lahko opazimo, da so največjo pozornost posvečali mehanizaciji. Lani so investirali največ v stroje, nekaj pa jih bodo nabavili tudi letos. Razen tega je zadruga namenila 3 milijone dinarjev za zidanje stanovanj in tako začela reševati stanovanjsko vprašanje za svoje člane. Tako gospodarjenje nedvomno lahko pripisemo razumevanju njenih organov za najbolj pereča vprašanja.

Posledice stanovanjske stiske v Sentijsko pa tudi zadruga občuti na svojih kolci: ne dobi ljudi, če jim prej ne obljubi stanovanja. Zlasti se pomanjkanje čuti v upravnih in finančnih službah zadruga, ki so jo do zdaj reševale honorarne osebe, pa tudi strokovnjakov ni

na pretek. Spričo teh in drugih problemov so se organi zadruga resno vprašali, ali ne bi bilo bolje, če bi se šentjerska kmetijsko-gospodarska proizvajalna enota združila s sosednjo podobno kmetijsko enoto. Ko so se zavzemali za tako združitev, so navajali naslednjo bilanco: 147,3 milijona dinarjev bruto prometa, 23,7 dinarjev dohodkov in 5 milijonov 378 tisoč dinarjev skladov (na sklade je kolektiv naložil tudi milijon 622 tisoč dinarjev, s katerimi so sprva hoteli izplačati osebne dohodke); najnižji osebni prejemki v kolektivu so 14.000 dinarjev, najvišji pa 39.000 dinarjev (razmerje je 1:2,7). Pogovori glede združitve s KZ Novo mesto potekajo, vendar bi se predlog uresničil le tedaj, če bi ostala sedanja KZ Sentijska pod skupno streho samostojnih kmetijskih proizvajalnih obratov.

Združitev z večjim kmetijskim gospodarstvom bi za KZ Sentijsko pomenila precejšnje ugodje (plačevali bi manjše davke), oddaljenost od Novega mesta pa govori spričo pogojev, kot jih postavlja novomeška zadruga, proti taki združitvi. Uspeh pogajanj bo odvisen od sporazuma obeh kmetijskih zadrug, ki bosta morali upoštevati dobre in slabe strani spajanja.

S 6. seje izvršnega odbora okrajnega odbora SZDL

Prejšnjo sredo je izvršni odbor okrajnega odbora SZDL sprejel dokončno obliko zaključkov zadnje seje okrajnega odbora v osnovnem solstvu. Zaključke bodo te dni razposlali vsem občinskim in krajevnim organizacijam SZDL, ki imajo na svojem področju šolo, vsem šolam in drugim prizadetim organom in organizacijam. Zaključki bodo lahko korištni pripomoček vsem družbenim organom pri šolah.

Na isti seji so ocenili tu-

»Najhujši politični poraz, kar jih je kdaj doživel general de Gaulle.« Tako so komentirali v Parizu razsodbo posebnega vojaškega sodišča, ki je sodilo voditelju ultrarške teroristične organizacije OAS Salanu. Rasodba se je glasila: dosmrtna ječa. Skoraj vsa javnost je namreč pričakovala smrtno obsodbo, z de Gaulleom vred.

Ko se je bivši general Salan tako izmuznil puškam, so se Francozi zavledli, da so se spet znašli v hudi politični krizi. Nejeverno so zmajevali z glavami. Toda najbolj zanimiva je bila reakcija predsednika de Gaulle.

Za rasodbo vojaškega sodišča je zvedel kmalu pred polnočjo med sprejemom v Elizejski palači na čast Moktarja Uid Dadaha, predsednika Mavretanije. Neki očividec je tako le opisal ta dogodek:

»Pobočnik je nekaj zašepetal de Gaulle v uho. Temu se je podaljšal obraz. Nenadoma je bil videti tako utrujen, kakor ga nisem še nikoli videl. Dejal bi, da je bil videti poražen. Vsi smo vedeli, kaj to pomeni.«

Vsi vedo, kaj to pomeni. Rasodba posebnega vojaškega sodišča, ki ga je vlada zdaj razpustila, dejansko pomeni, da bo čez nekaj let, če že ne prej, Salan na svobodi. Nekdo je pripomnil, da bo Salan prihodnji ministrski predsednik Francije.

Rasodba tudi pomeni, da se je vojaško sodišče, ki je bilo ustanovljeno po izjalovljenem vojaškem udaru aprila 1961, ustrašilo skrajne desnice, ker je gotovo računalo, da

se utegne v Franciji kaj spremeniti. Sodišče so sestavljali: dva armadna generala, letalski general, admiral in pet civilnih sodnikov.

Isto sodišče je obsodilo Salanovega namestnika, bivšega generala Jouhauda, na smrt, ki še ni bila izvršena, in dva druga oasovska terorista, ki sta bila že ustreljena. Prav ob tem dejstvu pa se marsikdo sprašuje, s kakšno logiko so

Ti so menda spoznali, da je bitka zanje vendarle izgubljena. Zato »med tednom pobijajo Alžirce, za vikend pa požigajo hiše in kmetije«, da bi požgali deželo, kakor sami pravijo. Njihova taktika spominja na umik nemške armade iz Sovjetske zveze, ki je sistematično rušila za seboj vse, kar se je porušiti dalo.

PORAZ ZA DE GAULLA

sodniki obsodili na dosmrtno jeco Salana (v bistvu pomeni to pomilostitev), ki je dajal ukaze za zločine in je torej najbolj odgovoren za oasovsko divjanje, Jouhauda in druga dva oasovca, ki so izpoinjevali njegove ukaze pa na smrt.

Toda tukaj ne gre za logiko, ampak za stališče armade, ki baje ne more dovoliti, da bi njeni generali prišli pred puške za »napake, ki so jih zagrešili civilisti«. Stevilni oficirski krogi namreč pripisujejo izgubo Indokine »tistim politikom«, ki »so mešetarili z interesi Francije, medtem ko smo mi krvaveli« in podobno. Tudi za izgubo Alžirije je kriva »politika«.

Poznavavci alžirskih razmer zatrjujejo, da je samo deset odstotkov francoske armade v Alžiriji za zares odločno akcijo proti OAS, deset odstotkov bi hotelo pomagati OAS, osemdeset odstotkov armade pa drži križem roke, medtem ko oasovci divjajo po Alžiriji.

Za vse takšne fašistične elemente je obsodba Salana na dosmrtno ječo dokaz, da je pariška vlada trhla in da je treba še odločneje kot doslej, če je to sploh mogoče, pobijati mirno alžirsko prebivalstvo.

Za vse tiste lojalne francoske uradnike in vojake v Alžiriji, ki se resnično trudijo, da bi izvajali evlanske sporazume o prenehanju sovražnosti, pa je bila rasodba huda na prha in strahovito razočaranje. Zakaj ni šlo samo za osebnost bivšega generala Salana, ki se je ves čas med procesom vedel zelo nesramno, ampak za obsodbo vse OAS.

Zato ni nič čudnega, če je uradni zastopnik alžirske osvobodilne fronte dejal, ko je slišal za rasodbo, da je »neverjetna«. Samo čas bo pokazal, kako usodne in daljnoseznejne posledice utegnejo imeti za prihodnost Francije in Alžirije.

skom. Važna naloga bo tudi nadaljnje usposabljanje uradnikov; to je prevzel nase okrajni odbor SZDL s svojimi organi.

Člani IO OO so se nadalje seznanili še z vrsto najekstremnejših nalog organizacije (o tem smo pisali v prejšnji številki). Hkrati so ob zaključku sklenili, da odbor za proslavo 20. obletnice vsaj sistematično zbere in uredi bogato zgodovinsko gradivo, ki je bilo uporabljeno ob lanskih proslavah. Nato bi odbor, ki je opravil veliko delo, razpustili. Izvršni odbor je nato rešil še nekatera finančna vprašanja.

Mg.

Za 61. odst. višji posek lesa iglavcev

Kolektivi gozdnih gospodarstev in kmetijskih zadrug so sklenili letos za 61 odst. povečati posek lesa iglavcev v gozdovih na našem področju. Na ta način bodo omogočili boljše oskrbo in založenost lesno predelovalnih obratov s hlodovino in z rezanim lesom, slednji pa bodo tako lahko povečali izvoz končnih lesnih izdelkov.

Na letošnji mednarodni razstavi izumov v Bruslju so zlate medalje dobili tudi štirje slovenski izumitelji. To je veliko priznanje našim strokovnjakom in vsej naši industriji.

Ljubljanska tovarna koles »Rog« bo letos izdelala okrog 80.000 koles. Tovarna pa ima načrt, da bo 1965 izdelala že 200.000 koles.

Skupina uglednih Američanov je poslala predsedniku Kenedyju pismo, v katerem zahtevajo, naj ZDA ukinejo prepoved o izvozu pšenice v LR Kitajsko.

Maroški kralj Hasan II. je predlagal posebnemu odboru OZN za dekolonizacijo, naj prouči ustanovitve posebnega organa OZN v okviru katerega bi organizirali pripravljanje kadrov za osvobodjena ozemlja.

Petindeset članic OZN je podprlo predlog o sklicanju svetovne gospodarske konference, na kateri naj bi med drugim obravnavali stanje svetovne trgovine.

Misija OZN v Leopoldville, glavnem mestu Kongo, je začela med svojimi uslužbenci preiskavo, ker so nekateri med njimi baje prepredajali na črn borzi predmete, ki so jih poceni kupovali v posebnih trgovinah za uslužbence OZN.

Moskovska »Pravda« je ostro protestirala, ker ameriška letala na odprtem morju preletavajo sovjetske ladje.

Poročilih zahodnih časopisnih agencij so indonezijski prostovoljci pokazali, da kljub pripravljenosti nizozemske obrambe vzdolž Zahodnega Irijana, zlahka prodirajo na otok.

Predsednik ameriške družbe Pittsburgh Steel, Allison Maxwell je na konferenci ameriškega inštituta za železo in jeklo, obtožil Kennedyjevo vlado, da je z akcijo proti podražitvi jekla utrla pot »socializmu v ZDA«.

Po petih tednih je stavkovno gibanje v Španiji zajelo skoraj vse španske pokrajine. Hkrati z nadaljevanjem stavke se krepi dejavnost političnih strank, ki delajo v popolni ilegalnosti.

Po precej težavni poti okrog Zemlje je ameriški kozmonavt Carpenter pristal v vesoljski kabini v morju kakih tri sto metrov od cilja.

Predsednik Unije angolskega ljudstva Holden je izjavil članom posebnega odbora OZN za portugalske kolonije: »Po vseh irihah, ki jih je dalo naše ljudstvo, se ne bomo vdali, dokler ne bomo dosegli neodvisnosti.«

Živahen prašičji sejem

28. maja je bilo na novo-meškem živinskem sejmu naprodaj 1265 prašičev, ki so jih prodajali po 5.800 do 9.000 din. Prodali so jih 941, iz česar vidimo, da je bila ponudba večja od povpraševanja. Cena je ostala od zadnjega sejma neizpremenjena, čeravno so kupci s Hrvaškega in tudi domačini močno »glibali«.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Tovariš Tito se je ob otvoritvi Beogradskega sejma sestel z direktorji in predstavniki gospodarskih organizacij, ustanov in zavodov iz vse države. Ob tej priložnosti je med drugim dejal, da ne mara, da bi nastal vtis, da direktorje in vodilne kadre samo graja. Graja, je poudaril, se nanaša na manjši del vodilnih kadrov, ki narobe pojmujejo svoje obveznosti do skupnosti. Kaže, je dejal predsednik Tito, da nekateri ljudje narobe razumejo kritiko nekaterih pojavov. Ti ljudje zdaj mislijo, da je treba tolti frontalno, da je treba tolti tudi po tistem, ki ni nič kriv. Toda motijo se, če mislijo, da je zdaj prišel čas, ko bomo v Jugoslaviji »lovili čarovnice«. Nel tega ne maramo, pač pa si bomo vztrajno prizadevali, da bi odstranili pomanjkljivosti, ki ovirajo nadaljnji razvoj naše socialistične graditve. — Tovariš Tito je nato orisal nekatere slabosti, na katere je opozoril v svojem govoru v Splitu.

Na stadionu JLA v Beogradu je bila v petek dopoldne veličastna proslava dneva mladosti in rojstnega dne predsednika Tita. Štafetno palico s pozdravi mladine in ljudstva je izročila Titi sarajevska študentka Fuada Miđić. Prihod štafete s palico je toplo pozdravilo 60.000 Beograjanov in 6.000 nastopajočih, ki so do zadnjega kotička napolnili stadion. Zadnje besede Fuade: »Štafeto mladosti, ki Ti jo izročam, sprejmi polno srce ljubezni mladosti do Tebe, do Zveze komunistov in naše socialistične domovine«, — so se izgubile v valu navdušenega ploskanja in pozdravov. — Po Titovi zahvali nosivcem štafete in mladini je zbor, v katerem je bilo nad 1000 pevcev, zapel pesem »Uz maršala Tita«. Nato so nastopile telovadne skupine iz raznih krajev Jugoslavije. — V Beogradu so v četrtek slovesno odprli muzej »25. maja«, ki ga je v počastitev rojstnega dneva predsednika Tita zgradil Ljudski odbor Beo-

grada. V njem so razstavljena Titova darila, ki jih je dobil od ljudstva za svoj rojstni dan in na svojih potovanjih miru po tujini. — Predsednik Tito je prejel nešteto brzojavk in pism, v katerih so mu družbene in politične organizacije, kolektivi, vojska in posamezniki čestitali za rojstni dan. Čestitke z iskrenimi željami je prejel tudi od številnih državljanov.

Na zasedanju Zvezne ljudske skupščine sta obo zbor sprejela predlog ZIS v zvezi s spremembami v notranji organizaciji Zveznega izvršnega sveta, kakor tudi s spremembami v zakonu o zveznih upravnih organih. Za člane

NE KAR POČEZ!

Zveznega izvršnega sveta so bili izvoljeni: Jakob Blažević, Boris Kraigher, Miloš Minić in Kiro Gligorov. ZIS je v koordinacijski odbor Zveznega izvršnega sveta imenoval: za predsednika Edvarda Kardeja, za člane pa Aleksandra Rankovića, Rodoljuba Colakovića, Mijalka Todorovića, Jakova Blaževića, Krsto Crvenkovskega, Ivana Gošnjaka, Avda Huma, Borisa Kraigherja, Miloša Minića, Kočo Popovića, Milentijo Popovića in Veljka Zekovića. ZIS je v zvezi z organizacijskimi spremembami sprejel še več imenovanj.

Izvršni odbor Zveznega odbora SZDL Jugoslavije je na zadnji seji sprejel sklope, v katerih je zlasti poudaril nekatere osnovne politične naloge Socialistične zveze v komuni. Tako je med drugim sklenil reorganizirati svoj sekretariat in komisije, da bi bilo zagotovljeno bolj operativno in učinkovitejše delo.

V soboto se je na gradbišču mosta čez Moračo v Črni gori pripetila huda nesreča, ki je terjala — po doslej znanih podatkih — 22

smrtnih žrtev. Točno število žrtev bo znano, ko bodo odstranili nekaj tisoč kubikov materiala in gradbenih konstrukcij, ki so se iz višine 90 metrov zrušile v sotesko. Večje število delavcev je bilo ranjenih; zdravniki se borijo za življenje 16 ponesrečencev. Pet hudo ranjenih so prepeljali z letalom v Beograd na kirurško kliniko, ker so dobili hude zlome nog, rok in frakture lobanj.

S pomočjo radioamaterjev Celja, Laškega, Maribora, Avstrije, Italije in Zahodne Nemčije so skušali rešiti življenje dve in pol leti stare Jožice Cotič, ki se je zastrupila s cianovodikom. Ker pri nas v Jugoslaviji ni zdravila za take primere, so naši radioamaterji na prošnjo uslužbenca Tajništva za notranje zadeve v Celju prosili svoje kolege v sosednjih državah, naj prisrsko na pomoč. In res: avstrijski radioamaterji so preskrbeli potrebno zdravilo v osmih urah. Prvo pošiljko so poslali preko Rdečega križa v Celovcu, drugo pa z letalom iz Pariza preko Dunaja v Celovce in od tod v Celje. Toda vsa plemenita prizadevanja so bila zaman, ker je dekletce med prevozom iz Celja v Ljubljano umrlo.

V Razlagovi ulici v Mariboru so v soboto odprli novo poslopje Višje ekonomske komercialne šole, v kateri je prostora za 600 rednih in 500 izrednih slušateljev. Tudi v Piranu so v petek odprli novo poslopje srednje in višje pomorske šole, ki je stala nekaj manj kot 300 milijonov dinarjev.

V Sloveniji trenutno izhaja 113 glasil delovnih kolektivov v približni mesečni nakladi 185.000 izvodov. Za ta tisk je namenjeno letno kakih 200 milijonov din. — Te dni je bilo republiško posvetovanje urednikov glasil delovnih kolektivov, na katerem so razpravljali o vlogi, položaju in razvoju tega tiska.

BELT: vedno več odlitkov za izvoz!

(Nadaljevanje s 1. str.)

probleme poglobljaj bolj, kot se je. V prvih dveh mesecih leta, ko bi se bilo treba kar najresneje lotiti proizvodnje, je bilo po obratih v ožjem krogu "vodilnih" vse preveč sestankov in besedičenja okoli pravilnika. Brez dvoma bi vsi, ki so se sestajali med delovnim časom, veliko več koristili, če bi se posvetili neposrednemu vodenju proizvodnje in se lotevali problemov, kot so kvaliteta in kontrola izdelkov, stroški proizvodnje, ter bolj razmišljali o razvoju podjetja in manj čakali na "naloge"! Vsakemu naj-

preprostejšemu proizvajalcu v naši družbi je že jasno, da je edino merilo za ocenjevanje posameznika v proizvodnji njegov delovni uspeh, ne pa besede. Upravičeno se torej vprašujemo, kako to, da nekateri v Beltu tega še niso spoznali! Prav tu najbrž lahko kšemo tudi vzroke za pogosto menjavanje inženirjev in za nerazumljiv odpor pred visoko strokovnimi kadri, ki jih je Belt iskal zato, ker jih potrebuje. Zavest, da bo evkanju odklenalo, če bodo v podjetju dobri strokovnjaki, je najbrž vzrok za odpor te vrste. O teh pojavih naj se kolektiv odločno, jasno in dokončno pogovori ob pomoči sindikalne organizacije Zveze komunistov.

Osebnih dohodkov in storilnost

Omenili smo že, da je bilo v prvih mesecih leta precej sestajanja in govorice okoli pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. V njem so bile postavljene zelo optimistične zahteve (milo rečeno!) po poveševanju osebnih dohodkov srednjim vodilnim kadrom v proizvodnji. Pravilnik je bil sprejet, v I. četrtletju pa je bilo izplačanih približno 54 milijonov din bruto osebnih dohodkov ali za 20 odst. več kot v prvem četrtletju lani. Storilnost se je letos povečala za 3. odst., zaposlenih pa je približno 6,2 odst. ljudi več kot lani. Vrhu tega je lani kolektiv de-

lil osebne dohodke in sklade v razmerju 35 : 65, letos pa je sklenil to razmerje izboljšati na 30 : 70. Iz navedenih števil lahko razbiramo, da so se osebni dohodki v prvem četrtletju povečali mnogo bolj, kot bi se smeli, zlasti če upoštevamo storilnost dela in to, da proizvodnega plana niso uresničili. V kolektivu so pravočasno ukrenili vse, da se takšna delitev ne bi nadaljevala, kljub temu pa je treba takšne pojave, še boljše ljudi, ki so jih povzročili, obsoditi!

Nerazumljive težave z uvozom

Naša država je kupila licenco za izdelavo vibro stiskalnic za beton. Belt je prevzel licenčno proizvodnjo teh stiskalnic. Razen sestavnih delov, ki jih izdeluje Belt, proizvajajo nekateri tudi kooperanti v naši državi. Proizvodnja sicer teče, stiskalnice so namenjene tudi izvozu, vendar pa jih BELT ne more dokončati, ker nima zanje elektromotorjev. Zataknilo se je pri uvozu elektromotorjev iz Italije, ker bi mo-

ral Belt dobiti odobritev za uvoz 125 garnitur v skupni vrednosti 24 milijonov lir. Pomislek, češ zakaj pa ne bi tudi teh elektromotorjev izdelali doma, odpade, ker gre za manjšo serijo, kakršne ni vredno osvajati. Pritisnili so že na nešteto kljuk, odprli mnogo vrat, da bi dobili odobritev za izvoz, vendar doslej še niso uspeli. Ker gre za proizvodnjo, ki je bila osvojena na pobudo zveznih organov, je pač nerazumljivo, zakaj se je zataknilo pri uvozu sestavnega dela, ki ni predviden za izdelavo doma. Zlasti pa je nerazumljivo to, da bo Belt, če se zadeva kmalu ne uredi, trpel škodo. Proizvodnja stiskalnic namreč že teče, vendar neizgotovljenih ne bodo mogli prodajati, zato bodo bremenile Beltova obratna sredstva, teh pa ni nikjer preveč!

Beltov kolektiv je spoznal, da sta proizvodnja in plan njegova prva in osnovna naloga. Z vsemi močmi se trudi, da bi jo kar najbolje uresničeval. Zato mu želimo v bodoče čim manj težav in čimveč uspehov.

J. M.

Zmagoslav Jeraj: BELOKRANJSKI LIVAR (1961)

Včeraj: seja zbora proizvajalcev OLO

Podpredsednik OLO Silvo Gorenc je sklical za včeraj 15. seja zbora proizvajalcev OLO, na kateri so prebrali in obdelali poročilo o gibanju gospodarstva v okraju v I. tromesečju in aprilu 1962. Odborniki so obdelali več problemov za ustalitev gospodarstva, o čemer bomo obširneje poročali prihodnji teden.

ŠE VEČ TAKIH ZGLEDOV!

— Ali niste tudi vi kupili pri nas brivskega aparata?

Kupec v novomeški Drogeriji je pritrtil, nato pa presenečeno pogledal, ko mu je prodajalka izročila kuverto in v njej 900 dinarjev.

— To je vaše! Ko ste pri nas kupili brivski aparat, novih cen še nismo imeli in smo jih prodajali po prejšnjih cenah. Nova pošiljka pa je imela za 900 din cenejše aparate. Sestavili smo spisek in zdaj vračamo kupecem, kar so preveč plačali.

Presenečenje, toplja zahvala, nato pozdrav in slovo. Predvsem pa prijetna zavest, da so pri nas trgovine zaradi potrošnikov in ne narobe!

V soboto: IV. mednarodni lesni sejem

V soboto, 2. junija, bodo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani slovesno odprli IV. mednarodni lesni sejem, ki bo do vključno 10. junija prikazoval pomemben delež lesa, lesne industrije in njenega izvoza za naše gospodarstvo.

NE POZABITE!

Vsa podjetja in ustanove kakor tudi posameznike v občini Trebnje naprošamo, da ne pozabijo na obljubo ter prispevajo svoj delež za Debeli rtič.

Občinski odbor RK Trebnje

(Nadaljevanje s 1. strani)

zem. Narobe, prav to so ukrepi, katerih namen je utrditi samoupravljanje, utrditi osnove in nacela, na katerih temelji naš politični in ekonomski sistem. Treba pa je seveda vedeti, da ni samoupravljanja in svobode brez ustrezne organizacije skupne družbene kontrole nad tem, ali vsak zares živi v okvirih svojih pravic, ne pa na račun drugega. Samoupravljanja tudi ni brez centraliziranih in dobro organiziranih tistih funkcij, ki morajo biti centralizirane po svoji naravi. Sistem samoupravljanja je prav v sedanjih težavah opravil največji zrelostni izpit. Kateri sistem bi lahko s takšno ostrino postavil na dnevni red svoje lastne slabosti in napake, kot je bilo to storjeno pri nas z govorom tovariša Tita in s sklepi Izvršnega komiteja

CK ZKJ? Mar se ni po sklepih CK in govoru tovariša Tita v Splitu zacela v vsaki tovarni, v vsaki ustanovi, v vsaki celici družbenega življenja pri nas zdrava, osvobodilna razprava, vsestranski boj proti pojavom, ki so bili ožigosani? V tej razpravi, je med drugim poudaril tovaris Kardelj, so tudi negativni pojavi: lov na carovnice, pretiravanje glede odnosov do posameznikov, gledanje v tuj lonec, spremunjanje ozkosrečnih pojmovanj v politične vrline itd. To pa so spremljajoči pojavi, ki bodo sčasoma v glavnem izginili, če se jim bomo prav tako postavljali po robu kot onim drugim. Ko je podpredsednik Kardelj govoril o težavah v našem gospodarstvu, pa je naglasil, da bodo te težave dragocena šola, če nas bodo dovolj poučile, da se moramo strogo držati meja realnosti in moz-

nosti. Seveda pa stvari ni mogoče spremeniti kar čez noč. Zato bo vsekakor potrebno, da se na tem ali onem področju odrecemo posameznim ciljem, oziroma da jih usmerimo na daljše obdobje. Dejstvo pa je, da smo zdaj tudi materialno močnejši za premagovanje nastalih težav.

Tovaris Kardelj je nato obrazložil predlog za spremembe v zakonu o zveznih upravnih organih in predlog za ustanovitev enotnih gospodarskih zbornic. Te spremembe omogočajo, da se boljše organiziramo za urejanje perečih problemov. Ugotovili smo, da pravzaprav nasa slabost ni v pomanjkanju ustreznih predpisov administrativno regulativnega značaja, temveč predvsem v tem, da nismo bili dovolj organizirani in sposobni zagotoviti izvajanje teh predpisov.

Ko je našteval najvažnejše naloge, je tovaris

Kardelj na prvem mestu omenil bitko za večjo produktivnost dela oziroma za znižanje proizvodnih stroškov, brez česar ni mogoče misliti na večjo potrošnjo. Z vsemi silami se je treba zavzeti tudi za povečanje izvoza in sploh za večjo vlogo Jugoslavije v mednarodni ekonomski izmenjavi. Bolj intenzivno mora biti proučevanje problemov mednarodne kooperacije. Investicijska politika naj bo usmerjena predvsem v to, da usposobimo za normalni stalni napredek tisto, kar smo že ustvarili in s čimer razpolagamo. V sklopu vseh teh vprašanj bo vsekakor treba zvišati tudi raven garantiranih minimalnih plač.

»Na tem torišču,« je zaključil tovaris Kardelj, »se moramo vsi vneto lotiti dela. Za realizacijo teh nalog nam je potrebna enotnost akcije, od delav, svetov in komunode rep. in zveznih organov.«

Iz čakanja v akcijo in razpravo!

Kolektivi zaman pričakujejo, da bo komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka reševala in odpravljala napake ter usklajevala delitev čistega in osebnega dohodka z novimi predpisi — Določeni rok je že potekel, zato je treba pohiteti — Kljub novim predpisom je notranja delitev še vedno samo stvar proizvajalcev! — Povsod bodo o tem razpravljali na množičnih sestankih v kolektivih

Razširjeni plenum občinskega sindikalnega sveta Novo mesto, ki je bil v soboto, 26. maja, je nudil vsem predstavnikom sindikalnih podružnic obilo napotkov za akcijo, ki smo jo v kolektivih novomeške komunode doslej pogrešali. V uvodu je predsednik Jože Cvitkovič opozoril na sklepe decembrskega plenuma, ki jih sindikalne podružnice žal niso uresničile. V razpravi, ki se je razvila takoj nato, so tovariši, ki so se oglašili k besedi, skušali zvaliti krivdo za nepravilnosti pri delitvi osebnih dohodkov na sindikalna vodstva, na zakonodajo, na sistem in na preširoko demokracijo. Misli in besede pa so se pričele prav kmalu

kresati in pogovor o cenah in maržah je postal kar hitro konkreten! Razprava je nato dobrodu razčistila z zmotnimi gledanji, kakršna še vse preveč prevladujejo in so hkrati glavni vzrok in ovira, da se akcija za odpravljanje nakap v kolektivih še ni pričela. Ne bo odveč poudariti, da bodo lahko vse, o čemer so razpravljali na novomeškem plenumu, s pridom uporabile ne le podružnice novomeške komunode, ampak podružnice v vsem okraju in v vseh kolektivih!

Odstranjujemo vzroke napak!

Vsekakor moramo prej kot bomo lahko pričeli odpravljati napake, doobra

razčistiti s trditvami kot so: »sindikati je kriv, sistem je kriv, zakonodaja je kriva in demokracija je bila preširoka«. Neupravičeno trošenje družbenih sredstev za osebne dohodke, ki je marsikje zavzelo tak obseg, da se je razvilo skoroda v podjetjih, zavodih in v ustanovah. Demokracija, sindikalna vodstva in zakonodaja nima jo s tem nič opraviti! Delavcem proizvajalcem, ki sredstva ustvarjajo, smo dali pravico ta sredstva deliti. Dopuslili so, da so jih namesto njih neodgovorno delili posamezniki ali skupine iz vodstev podjetij! Kolektivi so v večini pomanjerno vedeli za to, toda molčali so in čakali, da bo

nekdo drug (največkrat naj bi bili to tovariši iz občine) naredil red. To nalogo pa morajo opraviti kolektivi, delavski sveti in sindikalne podružnice, zato naj povsod v smislu novih predpisov takoj prično s konkretno akcijo za usklajanje delitve čistega dohodka in osebnih dohodkov. Opraviti moramo najprej vzroke napak, nato pa nepravilnosti same!

Ali je pravilnik mogoče potrditi v dveh urah?

Delitev čistega dohodka in osebnih dohodkov sta bili brez dvoma dve zelo pomembni nalogi v novem gospodarskem sistemu. Kako smo ju lani uresničili? Z izredno osnutkom pravilnikov smo odlašali vse leto, v novembru pa smo jih na vse kriplje hiteli prepisovati drug od drugega. Izdelovali smo jih brez podrobne analize gospodarskih analiz, največkrat zgolj v nebrzdani želji, da bi povečali osebne dohodke. V zakonu je iz-

recno poudarjeno, da mora delitev dohodka in osebnih dohodkov vsebovati perspektive gospodarskega razvoja podjetja. Na to je bilo posebej opozorjeno na seji zbora proizvajalcev in na posebnem posvetu odbornikov-proizvajalcev. Poudarjali smo, da mora biti delitev obojega zastavljena tako, da zagotavlja razvoj podjetja in hkrati spodbuja proizvajalca. V vsej komunode pa nima prav nobeno podjetje takšne dokumentacije. Podčrtali smo to, kar določa zakon, da morajo biti merila za delitev osebnih dohodkov izdelana na osnovi izračunov iz leta 1960, toda upoštevali tega nismo. Pravilnik ne more in ne sme obravnavati posameznika kot polkvalificiranega, kvalificiranega ali visokokvalificiranega delavca, ampak delovno mesto in njegovo vrednost ter udeležbo pri ustvarjalnem delu v proizvodnem procesu. Mar smo to povsod dosledno upoštevali? Na hitro sestavljene pravilnike smo nato potrdili na seji DS kar mi mogre v dveh urah, čeprav bi morali o njih prej

temeljito razpravljati na večjih zasedanjih. Potem gotovo ne bi bilo nepravilnosti pri osebnih dohodkih, vsi v kolektivu pa bi vedeli, koliko je kdo dobil in zakaj je dobil!

Plotovi okoli tovarne nas še vedno ovirajo

Slišali ste opazke, da so bili kolektivi proti povečanju dopolnilnega proračunskega prispevka, da pa je ljudski odbor kljub temu sprejel odlok o tem. Ugotavljamo pa, da delavci iz proizvodnje ne prihajajo na zbornice volivcev in da prav zato niso seznanjeni s tistim delom svojega standarda, ki se ne zrcali zgolj v plači, ampak tudi v šoli, v zdravstvenih ustanovah, v varstvu otrok, v komunalni ureditvi naselij in podobnem. Mar smo res opravili vse, če smo zadostili 8-urenemu delavniku v tovarni?

Morda so prav zato, ker so mislili tako, v Elektro Novo mesto pritrtili računovodji, ko je predlagal, da bi za 5 odst. zvišali prejemke, da ne bi preveč »trpeli« (Nadaljevanje na 4. strani)

Sredi življenja: večno pestro

Predsedstva občinskih konferenc žensk o svojem delu

V petek je bilo na črpanem odboru SZDL posvetovanje predsednic občinskih konferenc za družbeno aktivnost žensk iz šestih občin našega okraja (v Brežicah konferenca še ni ustanovljena). Marljivo družbene delavke so izmenjale dosedanje izkušnje pri delu in se pogovorile o vprašanjih, o katerih naj bi predstavnice našega okraja razpravljale na bližnji republiški konferenci.

Dosedanje delo predsedstev teh družbenih organov je bilo kronano z dožajšnji mi uspehi. K temu so bistveno pripomogli tudi drugi činitelji. Med njimi ni najmanj pomemben kadrovski sestav teh 110-članskih vodstev. Med njimi je vrsta odgovornih družbeno-političnih delavcev. V vodstvih je tudi 44 odst. moških, tako da so te konference tudi po tem pokazatelju zgubile značaj nekih posebnih ženskih organizacij. Na konferencah je sodelovalo skupno 300 oseb, med njimi kar 40 odst. moških.

V kratkem času obstoja teh organov so bili po občinah doseženi sorazmerno precejšnji uspehi. V Novem mestu so letos sicer zamudili s predlogom, da bi se 1 odst. dopolnilnega proračunskega prispevka hame nil za otroško varstvo, kljub temu pa to vprašanje intenzivno urejajo skupno s stanovanskimi skupnostmi. V Metliki so uspeli razširiti obrat družbene prehrane; tudi vrtec je tik

pred otvoritvijo. Dolga pot zelenjavne trgovine se je v Črnomlju le približala kraju, po predlogih konference pa se bo za otroško varstvo letos zbralo pri stanovanski skupnosti skoro 3 milijone dinarjev! V Trebnjem so zadovoljni s prvimi uspehi, ti pa so: razširjena družbena prehrana v Mirni in topli obrok za šolarje, ki se vozijo. V Sevnici so uspeli, da bo v novem bloku tudi prostor za vrtec, precej akcij pa so

pokrenili za zaposlovanje žensk.

Veliko v večini občin pomagajo tudi druge organizacije, saj je ravno v tem bila širina zadnjih konferenc. V Vidmu-Krškem urejajo v okviru jugoslovanskih pionirskih iger 7 otroških igrišč. Pri tem jim bo v znatno pomoč prostovoljno delo delavcev iz kovinarske zadruge, kjer bodo delavci izdelali vse naprave za igranje. Za material že zbirajo sredstva. Uspe-

hov je še precej več, toda o njih govore tudi rešene zadeve po različnih krajih same.

V obsežni razpravi vseh udeleženk tega posvetovanja so se prizadevale o nekaterih skupnih nastopih pri nadaljevanju dela. Vsekakor bo potrebno še bolj poživiti delo predsedstev, saj so dosedanja uspehi dožajšnji, da se s pravnim delom marsikaj doseže. Zelo pohvalno je tudi prizadevanje črnomajškega predsedstva, ki je pomagalo pri usposabljanju 130 žensk v Črnomlju, da so dosegle izobrazbo popol-

ne osnovne šole, s čemer bi so olajšalo zaposlovanje teh žensk. Tudi v Semčju je v teku taka večerica šola. Tako si ženske same postopoma izboljšujejo pogoje za delo in tudi pot do bolj plačanih delovnih mest. Potrebno bo v kratkem razmisliti o tem, da bi organizirali še posebna zasedanja konferenc, ki bi bila posvečena problemom kmečkih žensk. Tudi tam problemov ne manjka.

O nadaljnjem širjenju števila obratov za družbeno prehrano je bilo izraženo mnenje, da bi bilo v sedanjem času veliko smotrneje, da se obstoječi obrati bolj odpro. Zdaj so namreč nekateri dokaj zaprti, ustanavljanje novih pa je pre-

cej dražje. S tem bi hitreje omogočilo večjemu številu ljudi priti do toplih malic in pod. Hkrati so tovarišice ugotovile tudi, da bi bilo potrebno za bolj zdravo prehrano hitreje usposabljanje tam zaposlene delavke. Možnosti za to so podane. Veliko nalog pa je pred predsedstvi glede usmerjanja mladine, predvsem ženske, v poklice. To področje zahteva sodelovanje večkega števila organov in organizacij, da bi se dejansko, ponekod pa tudi navidezno odvisno število deklet lahko pravilno zaposlilo.

Na bližnji republiški konferenci bodo delegati našega okraja imeli kaj poročati. Veliko več pa je še nalog, ki jih bodo — vsaj po zastavljeni poti sodeč — predsedstva ob vsestranski pomoči organov in organizacij še naprej uredile. Mg.

Dekletom na sliki topli dopoldanski obrok dobro tekne, čeprav nadomestuje mizo zaboj v delavnici. Posnetek je iz industrije čevljev »Bor« Dolenjske Toplice. Skodelica tople hrane poveča delovno vnemo, zato imajo tovrstne obrate mnogi kolektivi

KOMISIJA: družbeni organ!

Na sobotni tiskovni konferenci po vprašanjih, ki zadevajo politiko in merila dela komisij za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij in zavodov, je sekretar sekretariata Izvršnega sveta za delo Miran Košmelj opozoril na nekatere najvažnejše ugotovitve o dosedanjem in tekočem delu teh pomembnih organov družbenega nadzorstva. Objavljamo nekaj glavnih misli s konference, ki bodo lahko tudi dobra pomoč komisijam v našem okraju kot kolektivom gospodarskih organizacij in zavodov.

Ugotovitev, da so bile občinske komisije hitro sestavljene, da imajo dober in sposoben kader in da so zelo resno začele delati, velja verjetno v celoti tudi za naš okraj. Prav te dni dajejo občinske komisije prve obračune, ki kažejo, da so tudi v večini kolektivov dokaj resno začeli ugotavljati uspešnost svojega gospodarjenja in da skoraj povsod skušajo ugotoviti kar najboljše podatke, da bi izpopolnili svoj delitveni sistem. Pri tem pa je treba znova poudariti, da ima delo teh komisij predvsem izrazito družbeno politični značaj, nikakor pa ne gre za kakršnokoli poudarjanje upravnega pomena teh komisij. Delitev dohodka ostane prejkoslej stvar podjetij samih, ni pa

to delo komisij! Vsi predpisi slone samo na teh načelih, seveda pa morajo kolektivi sami vskladiti svoje odnose. Delo, ki se ga lotevajo občinske komisije skupaj s kolektivi, je samo nadaljevanje že prej začelih naporov za izgraditev našega sistema in na tem slonečega načela delitve dohodka.

Pri tem pa je treba opozoriti na nekatere slabosti, ki se tudi v našem okraju pojavljajo kljub opozorilom, kako je treba delati. Tako se sicer resna razprava še vedno omejuje na preveč ozek krog ljudi v podjetju, zlasti pa se vrtil samo v vrstah vodstvenega kadra, ni pa še prišla do vseh članov kolektiva. Mnogo je tudi kolektivov, kjer o teh nalogah še ni razpravljalo delavski svet, čeprav predpisi to zahtevajo. Kaže, kakor da so ponekod pozabili, da je treba zdaj usmeriti vse napore za vsklajevanje delitvenih odnosov v kolektive, ne pa v občinske komisije! Ne bodo držali izgovori, da so tega krivi »pomanjkljivi predpisi«, da ni »navodil občinske komisije« itd. Najslabše stanje je prav gotovo tam, kjer trde, da jim formula za izračun gospodarnosti v kolektivu ne kaže nobenih nenormalnih odnosov in da bi lahko dali še več sredstev za osebne dohodke. Treba je vso reč pogledati globlje in bolj vsestransko. Pregled lani sprejetih pravilnikov o delitvi dohodka kaže na ce-

lo vrsto slabosti, ki jih bo treba zdaj popraviti. Marsikje nimajo izdelanih osnov in meril za merjenje svojih uspehov. Preveč je deklaracij v teh naših pravilnikih, premalo pa marsikje konkretne osnove: kako v podjetju ugotavljamo osnovne činiteleje poslovanja. V pravilnikih so marsikje tudi nezakonskosti, najhuje pa je, da v mnogih primerih delavci kolektiva kot celota še vedno ne vedo, kako se v njihovem podjetju oblikujejo sredstva za osebni dohodek. Prav tako marsikje še vedno ni jasno, da je edini vir za nadaljevanje povečanje osebnih dohodkov hitro naraščanje tistih proizvodnih činitelejev, ki zagotavljajo večjo proizvodnjo in višje poslovne uspehe.

Na drugi strani osebni dohodki še vedno močneje rastejo kakor proizvodnja, to pa nam ne zagotavlja utrditve gospodarskega sistema, ne daje pa tudi pogojev za boljše delo gospodarskih organizacij samih. Gre za to, da mobiliziramo vse politične sile v kolektivih in javnosti za ukrepe proti visokim osebnim dohodkom brez ustreznih spremljave večje proizvodnje in višje storilnosti. To pogojenost je treba brezpogojno in povsod razumeti, pa tudi uresničiti! Gre hkrati za urejanje notranjih odnosov ob delitvi dohodka in za take razpore, ki bodo v mejah materialnih odnosov, v katerih se zdaj nahajamo. Naloga strokovnjakov v podjetjih pa je, da prav zdaj naprejo vse sile za dejansko izboljšanje organizacije dela, za ugotovitev in izkoriščanje vseh rezerv, za večjo storilnost in s tem za bodoče večje osebne dohodke. Občinske komisije bodo pri tem delu dajale predvsem vso potrebno strokovno tehnično in družbeno pomoč, vloga občinskega zbora proizvajalcev pa je spriči naštetih nalog seveda še veliko odgovornejša kot je bila doslej. Gre za izpopolnitev delitvenega sistema, pri čemer si z dopolnilnimi analizami o uspešnosti našega gospodarjenja pomagamo, da bomo dobili resnično sliko stanja vsakega podjetja in zavoda.

Poslanstvo družbenega nadzorstva sedanjih komisij pa s 30. junijem seveda ne bo prenehalo. Sele začelo se bo in bo trajalo vse dotlej, dokler ne bodo vsi delavski sveti v praksi uveljavili vsa načela o delitvi čistega dohodka v gospodarskih organizacijah in zavodih.

„Pripovedujte o tovarišu Titu“

Z obiska pri obveznikih predvojaške vzgoje iz trebanjske in novomeške občine na Griču pri Velikem Gabru

Na Griču pri Vel. Gabru je zopet živo. Zbralo se je 150 obveznikov predvojaške vzgoje občine Trebnje in Novo mesto na letnem taborjenju. Vsi so vedri in razpoloženi, čeprav imajo mnogo dela in skrbi.

Obiskal sem jih na dan mladosti z namenom, da bi jim govoril o vlogi in nalogah SZDL v komuni. Fantje so me zaprosili, naj jim to pot raje govorim o življenju tovariša Tita. Njihovi prošnji sem seveda rad ustregel. Skrbno so poslušali vsako besedo, zanimal jih je vsak dogodek iz življenja tovar. Tita. Ko sem končal, so vprašanja kar deževala. Bilo jih je toliko, da na vsa niti nisem mogel odgovoriti.

Po razgovoru sem si ogledal tabor. Bil sem naravnost presenečen. Vse imajo lepo urejeno in pospravljeno, nikjer ni ne papirja ne slame. Ležišča so lepo urejena, kovečki na svojih mestih, okoli šotorov vse pospravljeno-skratka, čisto po vojaško.

Komandant tabora rezervni kapetan I. klase tov. Anton Praznik je na moje vprašanje, kako je zadovoljen z letošnjimi udeleženci tabora, odgovoril naslednje: »S fanti sem zadovoljen, so disciplinirani, marljivi in tovariški. Vojaške večine osvajajo dobro, manjka pa jim idejno-politične razgledanosti. Premalo berejo časopise, za radijska poročila

ne kažejo dovolj zanimanja. Občutek imam, da mladinska organizacija premaša stori v tem pogledu.«

Nadalje me je zanimalo, kako urejajo odnose z novomeško občino, ali imajo pri tem kakšne težave. »Pri organizaciji tabora nimamo nobenih težav«, mi je odgovoril in nadaljeval: »Vsi dogovori s sosedi glede finančnega poslovanja ali organizacijskih vprašanj vedno držijo. Naš primer dokazuje, da je v medobčinskem merilu mogoče veliko organizirati ceneje in kvalitetneje.«

Zadovoljen sem se poslovil in jim zaželel lepo vreme ter mnogo uspehov. Slavko Kržan

Iz čakanja v akcijo in razpravo!

(Nadaljevanje s 3. strani) zaradi povišanja dopolnilnega proračunskega prispevka. Mar je kdo pomislil, da bo teh 5 odst. pomenilo zelo različen znesek pri plači delavca in pri plači koga izmed vodilnih? Mar ni prav v oddvojenosti od komun in družbe iskati vzrok za izjavo predsednika Projektivnega podjetja čes, mi ne čutimo potrebe po razširjeni reprodukciji, zato lahko dajemo vse na osebne dohodke. Toda vprašajmo se: ali ni kolektiv dolžan, če sredstva za razširjeno reprodukcijo res ne potrebuje, odvajati ta sredstva družbi, za njene širše potrebe?

Komuna bo morala v zvezi s študijo znižati svoj proračun za okroglo 173 milijonov, vsi občani pa bodo

to seveda občutili. Na zborih volivcev smo bili vajeni doslej neprestano zahtevati in nismo nikdar vpraševali: odkod sredstva? S tem bo treba prenehati in razsodno gospodariti, vsekakor bolj kot doslej! Investicij ne bomo mogli več načenjati če bomo imeli z ranih nekaj sto tisočakov dinarjev. Vsa sredstva morajo biti vnaprej zbrana na posebnem računu! Vse to bo zahtevalo tesnejšo povezanost kolektivov s komuno, ograje, ki so zrastle zaradi enostranskih, včasih že kar lakomnih želja po osebnih dohodkih, pa bo treba podreti!

26. maj je minil, česa še čakamo?

V novih ukrepih je zelo jasno poudarjeno, da morajo kolektivi do 26. maja samostojno opraviti oceno do-

sedanje delitve po načelih, ki so določena. V primeru, da kolektiv tega ne opravi, je sprejeti pravilnik neveljaven. Občinska komisija pa ni doslej prejela še prav nobene vloge, naj kolektivu ta rok podaljša, čeprav vemo, da predpisu ni doslej zadostil še noben kolektiv! Vodstva nikjer ne ukrepajo, toda kaj bomo rekli, če bomo prvega dobili samo minimalne osebne dohodke?

Zaman je vse čakanje, kdaj bo komisija pričela »zagati« in »sekati« glave! Administrativni ukrepi so sicer podvzeti, toda notranja delitev dohodka je kljub temu še vedno v celoti in samo stvar kolektiva! On sam mora načeti probleme, ki so pri tem nastali, poiskati vzroke, izdelati analize in morebitne nepravil-

nosti odpraviti! — Delavec proizvajalec je še vedno tisti, ki ustvarja sredstva in prav zato je še vedno v celoti odgovoren, kako se ta sredstva v kolektivu delijo.

Edina naloga: takojšnja akcija!

Plenum je po obširni in temeljiti razpravi sprejel zelo kratek in jedrnat zaključek. Naloga sindikalnih podružnic je, dati akciji za usklajevanje delitve čistega dohodka in osebnih dohodkov politični ton. Vse sindikalne podružnice morajo s pomočjo upravnih in tehničnih služb v svojih podjetjih, zavodih ali ustanovah takoj zbrati podatke za izdelavo analiz delitve čistega in osebnega dohodka. Izvršni odbori podružnic naj gradivo pripravijo, vse

Aplavz za devet amaterskih predstav

Dolgo pričakovani teden slovenskega gledališkega amaterstva — tako lahko nedvomno imenujemo V. revijo dramskih skupin Slovenije, ki je bila od 22. do 26. maja v Novem mestu — je za nami. Prav bo, če se enkrat osvežimo spomin na vsak prijeten dogodek, ki smo ga videli na odru, če si v mislih vsaj za hip priključimo slehernega igralca, njegovo vlogo in izraz v besedi in mimiki, njegovo igranje v kolektivu nastopajočih amaterske družine in se hkrati spomnimo tudi kolektivne igre, v kateri so se igralci te ali one družine trudili, da bi kar najverneje predstavili gledalcu naštudiranega avtorja. Moramo priznati, da tokrat novomeška publika dogodkov ni spremljala ravnodušno, brez zanimanja, saj je bila dvorana kina »Krke« vedno nabito polna. Slovenski dramski amaterji so naleteli na izredno hvaležno in sprejemljivo občinstvo, ki zna biti iskreno hvaležno! Ki je — lačno kulture!

22. maja

Za uvod je gledališče Svobode-Center iz Trbovelj zaigralo Goldonijev komedijo »Krmariča Mirandolina«. Lahkotno delo, ki smeši fevdalno in viteško gosposodo srednjeveške Italije, je za gledalca sicer preprosto, od igralca pa zahteva prav takšnih sposobnosti kot katerikoli drugo odrsko delo. Prav zaradi tega je bilo tudi v gledališču, kakršno premore trboveljska Svoboda, težko najti igralce, ki bi bili dočela kos vlogam. Ob odlični igri Matrice Kužnik, ki je s svojo vlogo krmariče Mirandoline vseskozi prevladovala na odru, in morda še ob uspešni upodobitvi grofa pl. Albanoja, ki ga je zaigral Franci Jarc smo pogrešali kolektivne igre, ki je za predstavo, kakršno zahteva Goldonijev tekst, nujna. Grajali je treba tudi jezik, ki mu Trboveljčani niso posvetili dovolj slabi.

23. maja

Na popoldanski predstavi so Novomeščani videli pravljico igrone domačega avtorja — Saše Skufca »Punčka sanja«, ki jo je uprizorilo jeseniško gledališče »Tone Cufar«. Če smo prejšnji dan pogrešali kolektivno igranje, je bilo tokrat prav nasprotno. Resda je bilo delo v svoji preproščini nezahtevno in namenjeno pred vsem mladini, toda zaradi dobre igre so mu priskuhili tudi odrasli. Prav v tem pa je treba iskati bistvo učinkovitosti in pohvaliti režiserja in scenarista Bojana Čebulja, ki je znal iz neizčiščenejšega teksta napraviti zaključeno in prepričljivo igranje.

J. P. Sartre za svoje »Nepokopane mrvice« zvečer ni našel srečne roke. DPD »Svoboda« iz Velenja, ki je pod režiserjevim vodstvom D. Jerihe sicer pripravila najboljšo zasedbo igralcev, zasluži predvsem priznanje, da se je poskusila z nadpovprečno zahtevno psihološko dramo iz časov nemške okupacije in nasilja na Francoskem. J. P. Sartre s svojim tekstom nikakor ne zahteva akelskih elementov, pač pa bolj psihološke zaplete, ki naj nosijo pečat osebnosti brezizhodnosti. Tega pa na odru nismo videli, kolikor si niso posamezniki prizadevali, da bi ustvarili zahtevano vzdušje. Prepričljivo so igrali Hinko Dermol (Henry), Milan

Lukman (François) in Milan Valenček (Serbier); ti pa so tudi poželi ves aplavz ob koncu predstave.

24. maja

Igralci DPD Svobode iz Vidma-Krškega so popoldne presegli sami sebe in želi burno odobravanje občinstva. »Namišljeni zdravnik« Hansa Weigla, ki pomeni že po vsebini prijetno razvedrilo, je našel v krškem igralskem kolektivu dostojnega interpretatorja vseh vlog. Komedija, za katero je režiser Viktor Zemljak posrečeno izbral zlasti nosilce glavnih vlog, je resnično nasmejala nabito polno dvorano. Komični zapleti, ki se stopnjujejo s prihodom namišljenega zdravnika Harryja v Vandermleenov družino, so na gledalca napravili nepozaben vtis, zlasti pa je s svojo dovršeno vlogo in nepriučeno govornico ugajal »namišljeni zdravnik« Marcel Stefančič.

Zvečer ta dan so nas presenetili z dobro naštudirano, pristno kriminalno igrano DPD Svobode »SLAVA KLAJAVORA« iz Maribora. Lahkotno in sproščeno so nas prestavili v »Mišnico« znane pisateljice Agate Christie. S solidno igrano kolektivno amaterjev iz Maribora potrdil, da pristni amaterizem živi tudi v velikih mestih, čeprav družstvo ni brez težav glede kadra oziroma stalne menjave kadrov. Odlika Mariborčanov je bila zlasti homogenost kolektiva, prisrčnost in vigranost in tekoča pogovornost nastopajočih, ki so poželi, tako kot popoldan domačin iz Vidma-Krškega, navdušen aplavz gledalcev, ki so tudi tokrat do zadnjega kotička napolnili premočno dvorano v Prosvetnem domu. Režiser Janez Karlin zasluži za izdelano režijo priznanje, posebno pa sta ugajala Polčan Stefančeva in Zlako Ritov.

25. maja

»Začelnjama živelj« Makarenka-Stehlika je na novomeškem odru uprizoril Odr mladih Prešernovega gledališča v Kranju. V štirih dejanjih je avtor hotel prikazati skupino mladih izobčencev v času, ko so se v Sovjetski zvezi že uveljavljali kolhozi in sovhozi. Delo, ki je vseskozi izrazito

tendenciozno, je z uspehom režiral Laci Cigoj, prav tako uspešno pa je Saša Kump pripravil scenarijo. Prvi vtis s te predstave je bil, da ima kolektiv mladih igralcev nekaj odličnih posameznikov (na primer Peter Dolenc v vlogi Buruna), sicer pa je kolektivna igra glavni uspeh kranjskih gostov.

Z »Mladostjo pred sodiščem« so zvečer nastopili igralci PD »LOJZE KOŠAK« iz Kostanjevice prvič na novomeškem odru. Proces za prestopke mladoletnikov v dveh dejanjih z medigro H. Tiemeyerja je režiral Lado Smrekar, sceno pa je izdelal akademski slikar Miro Kugler. Sodobno delo je pritegnilo nabito polno dvorano, ki je bila na gostovanje Kostanjevičanov še posebno pozorna. Mnogi domačini so to pot prvič videli dramsko skupino, ki je znana po svoji dejavnosti in vztrajnem, poštvovalnem delu. »Mladost pred sodiščem« je nedvomno zahtevno delo, ki ga ne odlikuje zunanja akcija, temveč notranji zaplet in težak pogovorni jezik, ki izredno zaposluje glavne osebe v igri. Ni dvoma, da so se Kostanjevičani na gostovanje temeljito pripravili, verjetno pa bo, da so morda kdaj drugič prav s tem delom tudi že bolje zaigrali kot na svoji prvi preizkušnji v krajnjem mestu (zlasti na zadnjem gostovanju v Trebnjem!). Morda je treba pripisati napetost in rahlo nesposobnost posameznih igralcev prav temu prvemu srečanju z Novim mestom. Kako trdo delo je vzgoja pravih amaterjev, ki se bore z nestetimi težavami za obstoj in procvet družstva, nam je iz primera Kostanjevičanov znano, saj ni skrivnosti, če zapišemo, da vzdržujejo dramsko skupino z izredno ljubeznijo člani (tudi finančno) sami. Razlike v izrazni moči in kreaciji posameznikov so zaogledelj razumljive, podčrtati pa moramo izredno dobro igranje oblikovalcev glavnih vlog, ki so jo dali Lado Smrekar, Pepca Hočvarjeva, Karla Kuntarčičeva in Ladko Kuček. — Ljudje so razumeli poslanstvo »Mladosti pred sodiščem« in so Kostanjevičane prisrčno pozdravili z zasluženim aplavzom.

26. maja

»Atomski vek«, ki so mu botrovali kar trije avtorji (M. Bor: Sel je popotnik skozi atomski vek, B. Sömen: Protest in Borchert: Tedaj je mogoče samo eno), pravzaprav ni gledališko delo v običajnem smislu, zato je bil tudi za revijo novost. MKUD »Ivan Cankar« z II. mariborske gimnazije, ki je pod vodstvom Boruta Trekmana delo naštudiral, se je zavedal, da bo treba veliko truda za uprizoritev »Atomskega veka«, ki je pravzaprav brez dramskih prvin. Ob prispevkih in raznih modernih vizualnih ter slušnih pripomočkih (ne manjkajo niti roboti) se je mladim igralcem bolj posrečil tekstovni kot izrazni del vlog, zato je res škoda, da režiser ni prišel bolj do izraza. Vsekakor pa je treba pohvaliti pogum, da se je mladi kolektiv odrek klasičnemu delu in uvedel novost, ki je revijo nedvomno poživila.

Zvečer je bila zadnja predstava V. revije dramskih skupin Slovenije v Novem mestu. DPD Svoboda iz Mežice se je pred nabito polno dvorano predstavila s Kleistovo veseligrjo v enem dejanju »Razbiti vrč«. S tem pa je revija dosegla tudi svoj višek, kajti malokatera družina je tako prepričljivo zaigrala kakor Mežičani. Zeleni bi, da bi režiser Edo Mauhler tudi v prihodnje tako uspešno opravljal svoje delo. Mežičani pa naj bodo tudi zgled, kako dobro lahko zaigra nepoklicna družina gledališnikov.

POTEM, KO SO SE ZAVESE SPUSTILE ...

Revija je končana. Strokovnjaki so dali globlje ocene za igranje in delo posameznih družin, mi pa smo skušali v tem kratkem sestavku povzeti občutke številnih hvaležnih gledalcev, ki so — naj to znova poudarimo! — dokazali, da smo v Novem mestu lačni dobrega kulturnega življenja. Mar ni značilno hlastno povpraševanje po vstopnicah, ki jih mnogi niso mogli dobiti, ker pač ni bilo dovolj prostora za vse, ki so želeli videti izbor najboljših slovenskih amaterskih dramskih ustvarjalcev? Mar nam o tem ne govore tudi stalne zamere, ko n. pr. na predstave, ki jih za svoj kolektiv prireja tovarna NOVOTEKS z gostovanji iz Ljubljane, spet ne morejo vsi, ki bi si radi privoščili vsaj vtisnih dveurni teaterski užitek?

Predsednik republiške Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije Branko Babič je v soboto zvečer razdelil knjižne nagrade članom pripravljalnega odbora letošnje revije. Na sliki: zaslužni novomeški igralec France Kralj sprejema darilo

»Škoda, da je revije že konec...«

O uspehu pa mikavnosti V. revije igralskih skupin Slovenije v Novem mestu pravzaprav najgovorneje pričajo besede gledalcev, ki so dan za dnem polnili dvorano in ki so po zadnji sobotni predstavi govorili: »Škoda, da je revije že konec.« Prireditelji so bili namreč najbolj v skrbeh, kako bo z obiskom — kajti skozi ves teden napolniti vsak dan dve predstavi... Uspeh je bil presenetljiv. Novomeško občinstvo je vsakokrat napolnilo dvorano, spremljalo vsako predstavo pozorno, dalo izjavcem priznanje in hvalo. »To je bilo prvič, da je bila revija tako dobro obiskana,« je dejal na zaključnem

sestanoku tov. Miloš Mikelin in predlagal zbranim igravcem, režiserjem in gostom poseben aplavz za novomeško publiko. »Revija je lepo pokazala uspehe, množičnost in vrednote našega igravskega amaterizma, njegovega prizadevanja in poštvovalnega dela,« je v zaključnem govoru ob koncu revije poudaril predsednik sveta Zveze Svobod in PD Slovenije tov. Branko Babič. Zahvalil se je za gostoljubno sprejem revije, zahvalil vsem, ki so na kakršen koli način pripomogli, da je ta plemenita kulturna manifestacija tudi organizacijsko tako lepo potekala.

Z iskričim, šegavim, starinsko patiniranim Kleistovim »Razbitim vrčem« so Mežičani postavili reviji piko, in sicer tako dobro, da bodo šli na festival jugoslovanskih amaterskih gledališč na Hvar skupaj z mariborskimi gimnazijci in njihovim »Atomskim vekom«. Pri zadnji predstavi smo poleg številnih uglednih domačin in tujih gostov videli tudi častnega predsednika republiške Zveze Svobod in PD tovariša Ivana Regenta.

Po končani reviji v soboto zvečer je predsednik ObLO Novo mesto tov. Ludvik Golob priredil sprejem v dvorani Zavoda za vzgojo kadrov. Na sprejemu je predsednik Zveze Svobod in PD Slovenije Branko Babič s knjižnami obdaroval ljudi, ki so skrbeli za organizacijo revije, republiška komisija pa je razglasila obe izbrani družini za Hvar.

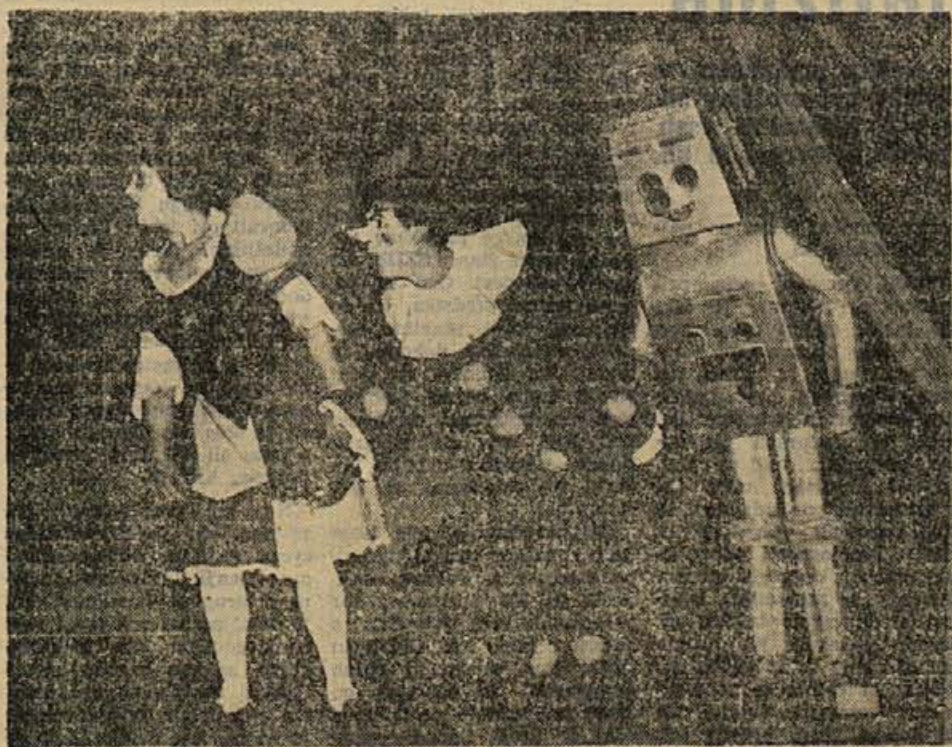
V nedeljo dopoldne je bil še zadnji pogovor o reviji, o raznovrstnih problemih in težavah, ki tarejo amaterske gledališke družine. Ta posvet je kakor prejšnji izvenel pravzaprav v ugotovitvi, da nam je gledališki amaterizem potreben čedalje bolj, da se po svojih dosežkih počasi še stapa v delo in prizadevanje poklicnih gledaliških hiš, je na svojem območju njihovo dopolnilo in sploh postaja v našem družbenem življenju pomembna kulturna vrednota.

Da to še velja navzlic raznih napakam in da bo veljalo čedalje bolj, nam je vsaj v ožjem okviru pokazala tudi peta revija v Novem mestu.

Pozdrav kulturno-prosvetnega sveta Jugoslavije

Za V. revijo dramskih skupin Slovenije je poslal sekretar Kulturno-prosvetnega sveta Jugoslavije Miloš Nikolić okrajni Zvezd Svobod in prosvetnih društev našega okraja pozdravno pismo,

IVAN ZORAN

Sanje za male in velike otroke v šestih slikah je prineslo Novomeščanom na V. reviji dramskih skupin Slovenije gledališče »Tone Cufar« z Jesenic. Delo Saše Skufca je režiral Bojan Čebulj, ki je tudi igral Storka (v sredini). Ugotovitev z revije: manjka nam mladinskih del! (Foto: Franc Petančič)

POSVET BREZ RAZPRAVE

Zdravstvena služba se mora podrediti gospodarskim pogojem področja — Veliko število zdravstvenih domov, postaj in ambulant, premalo pa kvalitete in preveliki stroški — Z združevanjem bo treba odpraviti dosedanje napake — Preobremenjenost nekaterih zdravstvenih delavcev lahko odpravimo z boljšo organizacijo dela

Na posvetovanju o novih instrumentih v zdravstveni službi, ki je bilo 24. maja v Dol. Toplicah, so se zbrali predstavniki zdravstvenih organizacij in organov družbene upravljanja iz vsega okraja. Namen posveta je bil v razpravi pretehtati dokaj obsežno gradivo, ki so ga udeleženci deloma prejeli že prej. Čeprav je bilo pričakovati, da bo krog zdravstvenih strokovnjakov živahno razpravljalo o obširnem gradivu, do tega skoroda ni prišlo. Po poročilih je bilo celo čutilo težnjo za razpravo v sistemu vprašanj in odgovorov. Ugotavljamo, da posvet v tem pogledu ni izpolnil pričakovanih in obetov in da nas je razočaral.

Iz gospodarskih vzrokov bomo morali mnoge zdravstvene zavode v bodoče združevati, da bi zmanjšali stroške in tudi tako varčevali. Nehote se vsiljuje misel, da mnogim zdravstvenim delavcem to ni po godu, morda prav zato, ker je bilo doslej mogoče dobivati sredstva za zdravstvo marsikdaj tudi neupravičeno. Prikrit odpor, ki je vel v začetku, iz sicer skromne razprave, daje slutiti, da je tako. Navzlic vsemu pa v zdravstvu ne bomo mogli mimo njegove neposredne odvisnosti od gospodarskih osnov, saj je v našem sistemu gospodarska moč področja merilo in osnova za vse ostalo. Posvet je skoroda molče sprejel priporočila in gradiva. Upamo, da bodo podobni posveti, ki jih bodo sklicale komune, posredovali več pobud in mišljenj kot ta v Dol. Toplicah.

V novomeškem okraju deluje 39 zdravstvenih zavodov, med katere štejejo bolnišnice, zdravilišča, zdravstvene domove in postaje, obratne ambulante in poliklinike ter nekaj pomožnih ambulant. Tako razvita zdravstvena služba bi z dobro organizacijo dela zadoščala potrebam 156 tisoč prebivalcev. Mnogi zdravstveni zavodi pa, žal, niso dovolj opremljeni, mnogi ne izpolnjujejo pogojev za delovanje, vrhu vsega pa je naša zdravstvena služba tudi močno razdrobljena. To se zrcali tako v kvaliteti uslug, kot tudi v stroških, ki so prav zaradi razdrobljenosti znatno večji. Z združitvijo administracije — opravljal bi jo lahko v vsaki komuni en sam zdravstveni dom — bi pomenilo občutno pocenitev. Vsak zdravstveni zavod opravlja na svojem področju službo samostojno. Tu moramo iskati vzroke za preobremenjenost nekaterih zdravstvenih delavcev, drugi spet pa niso dovolj izkoriščeni. Zdravstveni zavodi so nastajali sorazmer-

no hitro, ponekod celo »divje«, strokovni pregledi niso v vseh opravljeni, vse premalo smo skrbeli za razvoj babiške in patronažne službe ter za sodobno zdravstveno vzgojo prebivalcev.

Prebivalci, komuna in zdravstvo so celota

Zdravstvena služba je namenjena ljudem, zato moramo prav prebivalcem zagotoviti določene pristojnosti pa tudi soodgovornost pri njenem razvoju. Ljudski odbori so doslej o zdravstvu dokaj malo razpravljali, tu in tam le mimogrede, prebivalci pa so na zborih volivcev zgolj zahtevali zdravstvene storitve. Posegi upravnih organov so neredko prešli pristojnosti, ljudski odbori in sveti za zdravstvo pa so v celoti zamenjali svojo edino in glavno nalogo v zdravstvu: organizacijo zdravstvenih centrov, ki naj kot strokovni organ nadzirajo delo zdravstvene službe v komuni.

Nič boljša ni slika pri

trošenju sredstev socialnega zavarovanja. Zdravstveni zavodi jih skušajo neredko z visokim planiranjem izsiljevati. Hkrati ugotavljamo, da z neenotnimi merili pri sprejemanju zavarovancev v stalež, s tem, da ambulante ne delajo v več izmenah, s privilegiranjem posameznikov pri zdravljenju, z nesnim obravnavanjem nesreč pri delu in nizom drugih slabosti izgubljam milijone sredstev, ki so jih zavarovanci in družba z naporom zbrali.

Gospodarska moč je edino merilo

Z novim zakonom so lani zdravstvene organizacije prešle na naprednejši sistem samofinansiranja. To pomeni, da bi njihov dohodek moral biti odvisen od obsega in kvalitete storitev, saj bi le tako lahko zagotovile gospodarsko poslovanje. Zal pa se je to načelo lani, ko so sprejemali pravilnike, izrodilo. Osebnih dohodki so rasli hitreje kot ostala sredstva, namenjena razvoju zdravstva (v letu 1961 so osebni dohodki v zdravstvu porasli za povprečno 41 odst.), na sklade pa so v večini zdravstvenih zavodov delili sredstva zgolj računsko, brez temeljitejših analiz. Precej vzrokov za nenormalni porast osebnih dohodkov je gotovo tudi v preobremenjenosti zdravstvenih delavcev, brez dvoma pa smo marsikaj zamenjali s slabo organizacijo dela, ki nam je bila morda marsikje pogodu prav zato, ker smo na ta račun lahko »natezali« osebne dohodke.

Z odlokom ZIS cene zdravstvenih storitev letos ne smejo biti višje od onih na dan 31. decembra 1961. To pomeni, da je špekulacijam s sredstvi odklenalo in da lahko odslej

zdravstvo razvijamo samo vzporedno z gospodarsko močjo našega področja. V zdravstvu bo treba iskati notranje rezerve: našli jih bomo v združevanju zdravstvenih zavodov, v boljših načinih investiranja, v gospodarnejšem trošenju sredstev in morda precej tudi tako, da bomo upoštevali načelo: za večje in kvalitetnejše delo — večje plačilo. S treznim investiranjem in z resnejšim študijem in morda precej tudi tako, da bomo upoštevali načelo: za večje in kvalitetnejše delo — večje plačilo. S treznim investiranjem in z resnejšim študijem in morda precej tudi tako, da bomo upoštevali načelo: za večje in kvalitetnejše delo — večje plačilo. S treznim investiranjem in z resnejšim študijem in morda precej tudi tako, da bomo upoštevali načelo: za večje in kvalitetnejše delo — večje plačilo.

Manj zdravstvenih domov — pa boljše delo!

V gradivu posveta vsebovani predlog reorganizacije zajema predvsem zdravstvene domove, postaje in ambulante. V vsaki komuni bi bil samo en zdravstveni dom kot osrednja zdravstvena ustanova, s strokovnimi enotami na terenu. Dosedanjih 7 reševalnih postaj v okraju bi združili v en, največ dva sodobno opremljena reševalna centra. Lekarne bi po enakih načelih imele na terenu lekarniške postaje in morebitne depoje zdravil v zdravstvenih postajah. Specialistično službo, ki je precej razvita, vendar ni dovolj izkoriščena, bi osredotočili v dveh središčih, v enem za Spod. Posavje in v drugem za ostali del okraja. Posebej je treba proučiti težave v zobo-

Pogled na del udeležencev posveta o novih instrumentih v zdravstvu

zdravstveni službi (na 1 zobozdravstvenega delavca odpade kar 10.417 prebivalcev!), okrajni zdravstveni center pa bi razčlenil stanje higiensko-epidemiološke službe, ki se je doslej omejevala zgolj na cepljenje.

Predlagano reorganizacijo zahtevajo razen gospodarskih pogojev tudi predpisi, ki določajo, kako morajo biti zdravstveni zavodi opremljeni in kakšne storitve morajo opravljati. Občinski zdravstveni centri doslej niso opravičili obstoja, zato bi bilo v začetku dobro ustanoviti en medobčinski center, ki bi naloge brez dvoma lažje, ceneje in tudi uspešneje opravljal.

TEDEN KNJIGE V SLOVENIJI: OD 1. DO 9. JUNIJA

Obogatite svoje knjižnice!

»KNJIGE SO DRAGOCENO BLAGO CLOVESTVA...« (Thoreau)

Jutri se bo pričel v Sloveniji teden knjige, ki je že nekaj let tradicionalna manifestacija tiska pri nas. Vse knjigarne bodo v tem času pripravile najboljši izbor leposlovnih, znanstvenih, strokovnih in drugih del ter jih s posebnim popustom nudile bralcem in obiskovalcem. V vseh slovenskih knjigarnah bo možen nakup knjig s 15 do 50-odstotnim popustom, popust pa velja za vsa knjižna dela, razen za šolske

knjige. Na Rotovškem trgu v Mariboru bo od 1. do 9. junija tudi sejem knjige, na katerem bodo predstavljene vse slovenske založbe, v Ljubljani, Celju in Novem mestu pa bodo tedaj knjige prodajali na stojnicah in v knjigarnah.

Knjigarna in papirnica Mladinske knjige EMKA v Novem mestu bo imela stojnico na Glavnem trgu med upravnim poslojem DOZ in prodajalno Elektrotehne. Z 20-odstotnim in s posebnim popustom bo prodajala predvsem mladinske leposlovne knjige, ki jih izdaja EMKA, v trgovini pa bodo bralci dobili tudi ostala leposlovna,

znanstvena, strokovna in druga dela. Ugodnosti, ki jih nudijo v tednu knjige, so vsekakor vabljive za bralce in ljubitelje lepih knjig. Nihče naj bi ne šel mimo knjigarne, ne da bi pogledal, če je tudi zanj kaj pripravljene, če bo tudi njemu kaj ugajalo. Za ljubitelje knjige se vedno najde kaj, da mu je všeč. Zato obiščimo knjigarno in stojnico v tednu knjige in obogatimo svoje knjižnice z najnovejšimi deli domačih in tujih pisateljev!

Brez optimizma in vere v bodočnost socializma

sploh ni mogoče opravljati učiteljskega poklica — Velika prelomnica v odnosih družbe do šolstva v okraju: letos za 37 odstotkov več sredstev ali milijarda in 300 milijonov, kar predstavlja polovico vseh dohodkov vseh ObLO in OLO! — Priznanje za opravljeno delo prosvetnih delavcev, ki jih družba ceni in spoštuje

Poročali smo že o zadnji seji okrajnega odbora SZDL, na kateri so člani in gostje obdelali položaj v osnovnem šolstvu. Danes smo dolžni bravcem poročati še o plodni razpravi, ki je razčistila marsikakšno nejasnost in postavila na pravo mesto to in ono pereče vprašanje.

Kaj so povedali tovariši s terena? V zgoščenem pregledu nekaj skopih podatkov oz. njihovih ugotovitev: — nizek osebni dohodek učiteljev vzbujajo malodušje spričo podcenjevanja poklica; — samo še idealisti vztrajajo v tem poklicu; — za vzgojo šolskih odborov so politične organizacije doslej zelo malo naredile; — glede pravilnikov o nagrajevanju v šolah: bilo je veliko razprav in truda kolektivov, pa malo pomoči od drugod; — kljub pomanjkljivosti v šolstvu

ugotavljamo tudi lep napredek! — »Nevarno je omajana enotnost šolskih kolektivov, ne le glede tovariških odnosov, temveč tudi sicer (vzrok: — baje — nerazumevanje med predmetnimi učitelji in profesorji!); — Prave povezave s podružničnimi šolami še ni! — Preveč je še verbalizma, preveč zaverovanja vase, pa tudi nevoščljivosti. — Učiteljske vrste še niso brez licemerjev: šolski upravitelj v Razboru ima prvi stol v cerkvi in lepe dohodke od države, kakih 60.000 din na mesec... Nerazčističeni pojmi glede religije niso združljivi z učiteljskim poklicem! — »Za šolstvo smo dali letos več kakor kdajkoli prej!« (predsednik ObLO Metlika). — Glede kadra: manjka ljudi, toda: manjka tudi kvalitativnih ljudi! — Prehitro ukrcerstva nad mladimi učitelji,

ki so ponekod sami na najtežjih šolah! itd.

Nekaj vprašanj ozir. pripisovkov v razpravi je bilo res takih, da bi človek po njih lahko hitro ocenil stopnjo malodušja, ki morda res vlada v tem ali onem kolektivnem prosvetnih delavcev. Poročilo in razprava pa sta nas prepričala tudi o tem, da vsi kolektivi naših šol kljub navodilom tudi sami še niso napravili vsega, da bi razčistili nejasnosti okrog financiranja, dobrega gospodarjenja z zaupanimi sredstvi, glede vzgoje šolskih odborov; ponekod jih hrome osebni spori in škodljiva familiarnost (nihče se noče nikomur zameriti, čeprav ve, da kolega nima prav!) itd. Razprava pa je vendarle postavila stvari, kot rečeno, na pravo mesto: ugotovila je namreč, da je v osnovnem šolstvu res še ogromno od-

prtih vprašanj, da pa smo letos vendarle dosegli v finančnomaterialnem pogledu v šolstvu velik korak naprej! Zato je odveč jadikovanje posameznikov, češ da imajo šole premalo sredstev; ljudski odbori so dali toliko kolikor so mogli dati. Za 37 odst. večja sredstva za šolstvo lani pa so tudi za naše razmere bistven, lahko trdimo celo ogromen skok! Važno pa je zdaj tole: s pomočjo političnih organizacij, krajevnih organizacij Socialistične zveze in krajevnih odborov vse šolske probleme postaviti pred člane SZDL, na zboru volivcev! Gre za to, kako bomo sredstva, ki so zdaj na voljo, pravilno razdelili na osebne dohodke in materialne izdatke. Ze zdaj pa je treba hkrati pripravljati vse potrebno, da bomo prihodnje leto stopili pred ljudske odbore s točnimi podatki in potrebami za šolstvo.

Res, družba je dala letos tudi v našem okraju ogromna sredstva za šolstvo: milijardo in 300 milijonov, kar je polovica vseh dohodkov, s katerimi bodo vsi ObLO in OLO letos v okraju sploh razpolagali! Ta odstotek bo glede na krčenje proračunov zdaj še večji, nadvse važno pa je zdaj, kdo in kako s temi sredstvi razpolaga. Ugotoviti moramo, da žal še nimamo močnih šolskih odborov, niti v mestih, kaj šele

na podeželju. Ponekod se osnovne organizacije SZDL doslej res niso nič brigale za delo šole in njenega odbora. Šolskemu odboru pa je treba pomagati, člane tega odbora moramo usposobiti za delo.

Da je vzgoja kadrov eno bistvenih vprašanj naše bodočnosti, smo v zadnjih mesecih ponovno poročali z raznih posvetov in sej. Tudi na tej seji okrajnega odbora SZDL je bilo to znova poudarjeno: naloga SZDL je, sodelovati pri izbiri kadrov za učiteljske! Treba je vedeti, da smo odgovorni pred bodočimi rodovi: kar delamo zdaj s kadri, bodo občutili bodoče generacije. Zato krajevne organizacije Socialistične zveze ne moremo razbremeniti osnovne odgovornosti: ali je šola v njihovem kraju v redu ali ne? Ima dovolj in dobrega kadra?

Na kaj pozabljamo? Na resnico, da je Socialistična zveza najširša oblika samoupravljanja ljudi, kar pomeni z drugimi besedami, kot je dejal na tej seji tov. Franc Kimovec-Ziga: »da je odgovorna za vse organe upravljanja«. Seveda ne bo namesto njih delala, odgovorna pa je za to, kar delajo! Zato je tudi vzgoja šolskih odborov naloga SZDL. Za tako delo pa naše krajevne organizacije SZDL marsikje še niso sposobne; usposobiti mora-

mo najprej njihove odbore, nato pa tudi člane. Občinski odbori SZDL morajo bolj delati s krajevnimi organizacijami.

Tudi tovariš Kimovec je v razpravi poudaril bistveno prelomnico glede dodeljevanja znatno večjih sredstev šolstvu v našem okraju. Na kolektivnih šol je zdaj velika odgovornost, da bodo s temi sredstvi pametno, preudarno gospodarili. Moralno politična vsestranska neoporečnost prosvetnega delavca je po besedah tov. Kimovca najmočnejši činitelj z osebnim zgledom je učitelj v očeh ljudi vedno to, kar je bil: spoštovan vzgojitelj in svetovalec. Zato morajo biti prosvetni delavci optimistično razpoloženi. Družba daje prosvetnim delavcem priznanje za opravljeno delo, treba jim ga je dati. Seveda je marsikaj še vprašanje nadaljnega razvoja, tako tudi ureditev medsebojnih odnosov v kolektivih ob novem nagrajevanju in pod. Smo sredi najživahnejšega razvoja. Medtem ko delajo delavski sveti že več kot 10 let, smo tu šele začeli z samoupravljanjem. Ne bodimo nestrpní, če v šolah glede pravilnikov ni bilo takoj vse v redu! Izkušnje šole nabiramo, medsebojna izmenjava in težnja, da bi delali res kar najbolje, pa naj pomaga tudi v šolstvu vse stvari postaviti na pravo mesto.

Odlok o kategorizaciji šol

Med drugim so odborni ki na seji ljudskega odbora Sevnica 14. maja sprejeli tudi odlok o kategorizaciji šol. Vsi šolski zavodi v občini so razvrščeni v pet kategorij. V I. kategoriji so zajete niže organizirane šole Primož, Razbor in Telče, v II. kategoriji nepopolne in podružnične šole Zabukovje, Kal, Krmelj, Loka, Podgorje in Veliki Cirknik, v III. kategoriji popolne šole in šole v razvoju Bučka, Blanca, Boštanj, Sevnica, Studenec, Tržišče in Sentjanž, v IV. kategoriji šole in zavodi, ki jih sklad sofinansira vajeniška šola v Sevnici in Zavod za prosvetno-pedagoško službo, v V. kategoriji pa so zajete ustanove za otroško varstvo: otroški vrtec v Sevnici. Z odlokom je hkrati predpisan tudi znesek, ki ga v posameznih kategorijah na učenca in na oddelek šole prejmejo iz sklada: v I. kategoriji 1000 din na učenca in 42 tisoč din na oddelek, v II. kategoriji tisoč din na učenca in 45 tisoč din na oddelek, v III. kategoriji 1500 din oziroma 50 tisoč din, v IV. kategoriji se določijo obveznosti sklada s pogodbo, v V. kategoriji pa sklad finansira samo osebne izdatke. Sredstva, ki jih šole potrebujejo za material-

ne izdatke, bodo izračunana po gornjih merilih. Merilo za določitev sredstev, namenjenih osebnim izdatkom v šolah, so povprečni osebni dohodki po kategorijah. Povprečje za nekvalificirane delavce je 12 tisoč din, za polkvalificirane 17 tisoč, za kvalificirane 23 tisoč, za prosvetne delavce s srednjo izobrazbo 36 tisoč, z višjo izobrazbo 39 tisoč in z vi-

soko izobrazbo 44 tisoč. Posamezne šole ustvarjajo po kategorijah rezervo iz celotnih sredstev za osebne dohodke, ki je določena v odstotku. V šolah I. kategorije obsega ta rezerva 15 odst., v šolah II. kategorije 15 odst., v šolah III. kategorije 10 odst., v šolah IV. kat. 5 odst. in v šolah V. kat. 10 odst. Iz te rezerve bodo šole izplačevale prosvetnim delavcem nadomestilo v času bolezni, iz dela osebnih dohodkov za uspeh pri delu in izvenšolsko delo, ker tega dela osebnih dohodkov pri bolezninah nimajo pravice refundirati. I. V.

0 uspeh in težavah krmeljske SVOBODE

Na seji upravnega odbora Svobode v Krmelju so razpravljali o vrsti problemov, ki zavirajo kulturno rast in športno dejavnost. Nijamo sredstev, da bi popravili društveni dom, zato pričakujejo pomoč. Pomagati pa bi bilo treba tudi sekcijam, ki so v sklopu Svobode, predvsem rokometiščem, ki so dosegli že zavidljive uspehe. Poglavitna naloga je tudi skrb za kopališče, ki so ga zgradili rudarji s prostovoljnimi delom. Mladinci bodo pomagali očistiti bazen, skupaj bodo preprečili tudi škodo, ki jo delajo pobalini na tamkajš-

njih objektih. V prihodnje bo za red in čistočo skrbel čuvaj, kršitelje reda pa bodo kaznovali. Ostro so kritizirali godbeno sekcijo, katere člani ne znajo varovati instrumentov. Nadalje so govorili o težavah, ki jih ima krmeljsko kino podjetje, in predlagali, kako bi odpravili pomanjkljivosti. Nazadnje so obravnavali problem otroškega igrišča, po katerem se čutijo potrebe. Ustanovljena je bila komisija, ki se bo z DPM pogovorila o skupni rešitvi. Boris Debelak

RAZREŠITVE IN IMENOVANJA

14. maja je ljudski odbor na predlog komisije potrdil več razrešitev in imenovanj. Imenoval je: strokovno komisijo za pregled knjigovodstva dohodkov ObLO Sevnica v letu 1961; komisijo za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah in zavodih; imenoval je dr. Franca Humarja, zobozdravnika v Sevnici, Minko Hočvar iz rudnika Krmelj in Alojza Motoreta, načelnika oddelka za gospodarstvo in finance občine, za člane upravnega odbora komunalne ban-

ke Sevnica, 3 dosedanje člane tega odbora pa razrešil. V upravni odbor medobčinskega gozdnega sklada je imenoval Vendla Ficka, podpredsednika ObLO; v komisijo za določitev vrednosti gozdov je imenoval Franca Radiška kot predsednika in Emilo Lekše, Jožeta Pavlina, Franca Hribarja in Slavka Galofa kot člane. Razrešil je 4 člane sveta za gospodarstvo ObLO in na njihova mesta imenoval Slavka Štruklja za predsednika, Ivana Pinteriča, Stanika Blaznika ter Karla Vehovarja za kot člane sveta.

**»Prva pomoč«
v krmeljski dolini**
Pretekli teden je bilo v Krmelju, Tržišču in Sentjanžu predavanje o prvi pomoči, namenjeno predvsem članom delovnih kolektivov. Predavanje domačega zdravnika dr. Humarja je bilo dobro obiskano le v Krmelju.

Dve novi obrtni podjetji

Na zadnji seji je ljudski odbor potrdil ustanovitev dveh aktivnih podjetij v Sevnici. Kovinska delavnica Sevnica bo potrošnikom nudila kleparske, kotlarske in krovne obrtne usluge, opravljala razne instalacije in izdelovala kovinsko galanterijo ter posodo. Drugo, na novo ustanovljeno obrtno podjetje je »Jutrarnjka«, podjetje za usluge iz oblačilne stroke (izdelava vseh vrst otroške, ženske in moške konfekcije), tapetniška in pripadajoča mizarska dela. »Jutrarnjka« je kot samostojen obrtni obrat prevzela dejavnost, ki se je doslej odvijala v okviru trgovskega podjetja »Sloga« v Sevnici.

Vokalno-instrumentalni koncert v Sevnici

22. maja je bil v dvorani »Partizana« v Sevnici vokalno-instrumentalni koncert, posvečen 70-letnici maršala Tita in 20. obletnici ustanovitve pionirske organizacije. Dvorana je bila nabito polna. Sodeloval je 100-članski pionirski mladinski zbor osnovne šole

Sevnica pod vodstvom dirigenta tov. Krenčiča. Občinstvo je mlade pevce toplo pozdravilo.

Tokrat so prvič nastopili pionirski harmonikarji, ki so želi za svoje izvajanje velik aplavz. Drugi del koncerta pa so izvedli članj orkestra »Svobode« s pevkama Starmanovo in Mohorjevo. Zvrstilo se je nekaj popevk, ki so poslušalce najbolj navdušile.

Koncert je zelo uspel, zato prirediteljem, zlasti pa tov. Krenčiču, iskreno čestitamo!

S. S.

Plenum Svobod in PD v Sevnici

Pred nekaj dnevi je bil v Sevnici plenum občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev. Dosedanji predsednik občinskega sveta tovariš Klenovšek, šolski upravitelj na Studencu, je bil zaradi oddaljenosti od Sevnice razrešen te funkcije. Na njegovo mesto je bil izvoljen tovariš Rudi Stopar, znani režiser, od katerega si mnogo obetamo.

Plenum je temeljito pregledal dosedanje delo in ugotovil mnoge pomanjkljivosti. S tem v zvezi so sprejeli nekaj nujnih ukrepov za boljši uspeh in delo občinske zveze. Ker je že pol sezone minilo, pričakujemo od novega vodstva, da bo skušalo nadoknaditi, kar je bilo zamujenega. S. S.

Medobčinski gozdni sklad

S soustanovitvijo medobčinskega gozdnega sklada, ki ima sedež v Novem mestu, je na zadnji seji naša občina postala član tega sklada. Po sklepu ljudskega odbora bomo odvajali vanj 30 odst. sredstev občinskega gozdnega sklada. Po finančnem načrtu medobčinskega gozdnega sklada bo naše področje še letos deležno precejšnjega dela njegovih sredstev.

Teden RK v Loki

V tednu RK smo imeli na loški osnovni šoli predavanje »O prvi pomoči«, ki so se ga udeležili učitelji in učenci. Seznanili so se z ukrepi pri nujnem prve pomoči ponesrečencem, preden pokliče mo zdravnika ali rešilni avtomobil. V tem tednu smo tudi zbrali 5.900 din ter prodali za 900 din blokov. V kratkem bo organiziran tečaj za prvo pomoč za vse odbornike OORK in tiste, ki imajo na skrbi omarice za prvo pomoč. S. S.

Ne tarnajte, da iz vaše občine ni dovolj člankov v komunskem glasilu! Raje se odločite in napišite primeren prispevek, ki bo koristil vsem občanom!

Da bi manjkrat gorelo...

Poročali smo že, da je občinski LO Novo mesto osnoval krajevne komisije za požarno varnost. Med sedemnajstimi komisijami je šentjernejška ni izpolnila svoje dolžnosti. Uspehi so zadovoljivi, saj je bilo opravljenih kar 7655 pregledov. Najuspešnejša je bila komisija pri krajevnem uradu v

Brusnicah, ki je dosegla, da so ljudje kupili okrog 450 dimnih vrat. Če upoštevamo, da so komisije, pri pregledih opravile 5247 delovnih ur, da je bilo lani do 15. marca 17 požarov, medtem ko jih je bilo letos v istem obdobju le 7, vidimo, da je bila akcija res uspešna.

Akcija pa s tem še ni končana. Potrebno je predvsem čim bolj omejiti število gozdnih požarov. V ta namen je ObLO z razpisom objavil lastniške gozdov, naj budno pazijo, da ne bo prišlo do ognja. Hkrati je priporočil, da bi ob vhodih v gozdove obnovili napise »Čuvajmo gozdove pred požari!«

Od 1. marca do 15. novembra je kurjenje v gozdovih prepovedano. KZ v Novem mestu je razen tega namenila 462.000 din za 44.550 kv. m. požarnih varnostnih pasov, KZ v Dolenjskih Toplicah pa bo za uređitev takih pasov porabila 90.000 din. Prav je, da omenimo tudi organe, ki se neposredno ukvarjajo s protipožarno službo, to so gasilske skupine. Tem je treba omogočiti, da bodo svoje naloge res do-

TITOV GOVOR – program nadaljnega dela za vse nas!

17. maja je bil v Brežicah razgovor s predsedniki krajevnih organizacij Socialistične zveze in člani izvršnega odbora občinskega odbora SZDL. Obravnavali so stanje v občini po znanem Titovem govoru. Predsedniki so poročali, da je govor tovariša Tita na prebivalstvo naše občine napravil velik vtis. V kratkem bodo v naši občini zbori občanov. Obravnavali bodo vprašanja, ki jih bodo še prej pretresli na skupnih sestankih krajevnih organizacij SZDL, vodstev podružnic SZDL ter pred-

je namreč, da so prevladovala napačna mišljenja o vsebini tega govora, zdaj pa bo treba spričo Titovih besed reševati svoje lastne probleme. Socialistična zveza je dolžna, da na javni tribuni razpravlja o tem in pomaga iskati rešitve. Ivan Živič

Izšla je nova številka »NAŠIH RUDNIKOV«

Podjetje »Kremen« iz Novega mesta je jelo ponovno izdajati svoj mesečnik »NAŠI RUDNIKI«. Redno izhajanje bo za podjetje izredno pomembno, saj združuje ta gospodarska organizacija kar sedem obratov, ki se nahajajo na območju petih občin; ti so: obrati Kandija, Ruperč vrh in Mokro polje (občina Novo mesto), Ravno (občina Krško), Mirna (občina Trebnje), Krmelj (občina Sevnica) ter Globoko (občina Brežice). V prihodnje bo »Kremen«, ki je vodilno tovrstno slovensko podjetje, še povečalo število izkoriščenih kremenčevih peskov in s tem tudi število zaposlenih.

Prav zato je bilo potrebno ponovno izdajati. »NAŠE RUDNIKE«, kajti le tako bo lahko sleherni član kolektiva najboljše seznanjen z življenjem v posameznih obratih, z delom organov delavskega samoupravljanja ter uspehi celotnega kolektiva. »NAŠE RUDNIKE« bodo prejemale brezplačno vsi člani kolektiva, prav tako pa tudi upokojenci, študenti in tisti, ki so pri vojaki.

Pozornost bodo gotovo pritegnile tudi nagradne križanke, ki se bodo vrstile v vsaki številki, saj je delavski svet odobril za vsakokrat po pet denarnih nagrad.

Zavlačevanje za ustanovitev lekarniške postaje v Dol. Toplicah

Ze nekaj let razpravljajo v Dol. Toplicah na sestankih in zborih volivcev o potrebi ustanovitve lekarniške postaje. Prebivalci so pogosto ugovarjali nezadovoljni, ker v zdraviliškem kraju, kot so Dol. Toplice, ni mogoče kupiti niti najnavadnejših zdravil, v nujnih primerih pa morajo okoličani po zdravila 20 km daleč v Novo mesto. Lekarniška postaja v Dol. Toplicah bi bila potrebna tudi zaradi turizma, da ne govarimo o škodi, ki jo trpi družba v primerih, ko bolniki zdravil ne dobijo pravočasno.

odstopil prostora, ki jih sicer oddaja turistom. Vprašujemo se, kdo naj končno poskusi, da bo ta nerazumljiva težava le odpravljena v korist vsenu prebivalstvu in v korist turizmu. Prvi so za to poklicani člani krajevnega odbora in krajevne organizacije SZDL. Da je vprašanje lekarniške postaje pomembno, pa bi bilo odveč vnovič poudarjati! Rudi Hrvatlin

Lekarna v Novem mestu in njeni samoupravni organi so se zato odločili ustanoviti že letos v Dol. Toplicah lekarniško postajo, ki bi odpravila nastete pomanjkljivosti in težave. Odprta bi morala biti v mesecu maju letos. Novomeška lekarna je že oskrbela strokovno osebje za eno ter zagotovila sredstva za preureditev lokala, za opremo in odkup spodnjih prostorov v Sitarjevi hiši. Zateknilo pa se je pri preselitvi stanovalke, prosvetne delavke, ki v omenjenih prostorih stanuje. Popolnoma razumljivo je, da ji je treba prisrbeči stanovanje v Dol. Toplicah, videti pa je, da se nobeden izmed Topličanov ne more odločiti, da bi

Po nepopolnih podatkih zvezne komisije za vodno gospodarstvo je bilo ob zadnjih poplavah v Jugoslaviji poplavljenih nad 90.000 ha zemlje in kakih 1500 gospodarstev.

V kamniškem »Svilanitu« bodo letos ukinili tkalnico protja v Smarču in tkalnice svilenih tkanin v Mekinjah, zgradili pa bodo nove obratne prostore za barvarno in tkalnico na Perovem.

Lani smo iz države izvozili nad 5,3 milijona domačih in tujih turistov, nočitev pa okrog 24 milijonov. Od tujcev je bilo največ Avstrijcev in gostov iz Zahodne Nemčije.

V bližini Zadra bodo v prihodnjih letih dogradili prvo jugoslovansko valjarno betonskega železa. Skrajnost tovarne bo 12.000 ton betonskega železa različne debeline.

BREŽIŠKE VESTI

stavniki ostalih organizacij. Na sestankih bodo tudi odborniki ObLO, ki bodo odgovarjali na vprašanja, ki najbolj zanimajo občane. Zbori občanov so potrebni predvsem zato, da bi na njih ljudem razložili pravi pomen Titovega govora. Izkazalo se

Sindikati naj bodo temelj družbenega upravljanja

Plenum občinskega sindikalnega sveta (8. maja) je podčrtal, da morajo biti sindikalne organizacije temelj družbenega upravljanja, povečati pa je treba tudi družbeno kontrolo. Nikakor ne drži trditve nekaterih, da so sindikalne organizacije podrejene organom delavskega samoupravljanja. Da bi v njihih vodstvih le dobili boljše kadre, bo delavska univerza v Brežicah priredila seminar za predsednike sindikalnih podružnic. Podoben seminar bo predsednik delavskih svetov pripravil občinski sindikalni svet.

Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič

Anton Prokofjevič je bil kreposten možak v najboljšem pomenu te besede. Če mu je ugleden Mirgorodčan pomenil obratno ruto ali gate, se je Anton Prokofjevič zahvalil. Če ga je kdo krmilil po nosu, se je tudi zahvalil. Če so ga vprašali: »Kdaj Anton Prokofjevič, zakaj imate suknično temno rjavo, rokavne pa vijšneve?« je običajno odgovoril: »Vi še takega nimate! Čakajte, ko suknično ponosim, bo ves iste barvete in res: modri rokavi so na soncu porjaveli, pa je ves suknični postal enak. Vendar je bilo nekaj res čudno: Anton Prokofjevič je nosil polieti suknično obleko, pozimi pa bombazastu. Svoje hiše ni imel. Prej jo je imel na robu mesta, vendar jo je rajši prodal, kupil tri rjavce konjičke in majhen koselaj pa se vozil na gostije ob graščaka do graščaka. Ker je pa imel s krajnjem proreju skrbiti in je oves požiral denar, je svoje rjavce zamenjal za gostilni služkinjo. Potlej je gosli prodal, služkinjo pa zamenjal za sovjanstvo, z zlato vezeno tobacnično, kakršne sedaj nimajo živ krst. Ali zaradi tega užitek s tobacnično se sedaj ne more več potepati po vaseh, zivetiti mora v mestu, kjer prenočuje v različnih hišah, zlasti v takih, kjer gospodarji uživajo, da ga krajajo po nosu. Anton Prokofjevič je hud dobrojdec, »sudaraka« in »mlinarja« pa igra moštirsko. Ubojglost je bila zmeraj njegova vršina, zato je tudi sedaj brez ugovora vzela kapo in palico pa nemudoma šel po Ivana Nikiforoviča.

odpravil na pot, ko še iz postelje vstane le z najhujšo težavo? No, recimo, da bo vstal, ali pa bo hotel iti k upravniku policije, ko nečimno ve, da je tam navzoč tudi njegov nepomirljivi sovražnik? Kolikor dije je Anton Prokofjevič premišljal, toliko več zaprek je odkrival. Dan je bil vroč, soparen in Antonu Prokofjevu je po lihih curel pot. Ali čeprav so tega vrlega možaka krcali po nosu, je bil po svoje le precej zvit (le v menjanju ni imel posebne sreče). Prav dobro je vedel, kdaj mora zaigrati bedaka, in marsikrat jo je izvozil iz takih zagat, kjer bi razumen človek po vsaj verjetnosti občil.

»Nočem.«
»Vraga, zakaj nočete?« je vprašal skoraj ogroženo.
Ogrožen je pa bil Anton Prokofjevič le malokdaj, še takrat ne, kadar so mu pokrilili glavo z gorečim papirjem — s tem sta se najraje kratkočasila sodnik in upravnik policije.

SEDMO POGAVJE IN TUDI POSLEDNJE

»Oho, pozdravljeni! Zakaj pa dražite pse?« je dejal Ivan Nikiforovič, videvši Antona Prokofjeviča. Z Antonom

Prokofjevičem sploh nihče ni govoril drugace kakor saljivo.

»O, ko bi le pocrkali, mrhel! Kdo jih pa draži?«
»Ej, lažete.«
»Sapramis, da jih nisem dražil! ... Peter Fjodorovič vas vabi na kosilo.«
»Hml!«
»Prav res! Tako prisrčno vas prosim, da ne morem povedati. Rekel je: »Le zakaj se ime Ivan Nikiforovič tako izogiba, kakor da sem mu sovražnik. Nikoli ga ni k meni na obisk in pomenek.«
Ivan Nikiforovič si je pobožal brado.
»Veste, kaj je se rekel?« Če Ivan Nikiforovič tudi danes ne pride, potlej res ne bom vedel, kaj naj si mislim. Pač to, da ima nekaj zoper mene! Bodite tako dobri, Anton Prokofjevič, pa pregovorite Ivana Nikiforoviča! Torej pojdiva, Ivan Nikiforovič! Imeninina družba je zbrana tam!«

Ivan Nikiforovič se je zagledal v petelina, ki se je razšopiril na balkonu in kikirikal na ves kljun.

»Ej, ko bi vedel, Ivan Nikiforovič,« je nadaljeval prizvedavi sel, »skakline jesetre pa kakšne sveže klike je dobil Peter Fjodorovič!«

Ob teh besedah je Ivan Nikiforovič obrnil vrat in pozornoste prisluhnil.
To je odposlanca ohrabilo:
»Kar brj pojdiva! Tam je tudi Foma Grigorjevič! No, greva!« je dodal, videv, da Ivan Nikiforovič leži še zmeraj v istem položaju. »No, povejte: greva ali ne greva?«

»Nočem.«
»Ta nočem!« je Antona Prokofjeviča hudo presenetil, ki je mislil, da je s svojim gorečim prigovarjanjem do kraja prepričal tega sicer vrlega moža, zdaj je pa zaslišal odločni nočem.
Ta nočem? je Antona Prokofjeviča hudo presenetil, ki je mislil, da je s svojim gorečim prigovarjanjem do kraja prepričal tega sicer vrlega moža, zdaj je pa zaslišal odločni nočem.

»Dgnali so nas kakor živino ...«

BRESTANICA se pripravila na svoj veliki praznik. Na bo pod brestaniškim gradom odkriti spomenik slovenskim internirancem, izseljencem in konfinirani. DAN BORCA bo letos za videmsko-krško občino še prvomesečni nekaj pomemben praznik, saj se bo Brestanice zbrali tujci ljudi iz številnih slovenskih domov, ki so v okupator leta 1941 ali 1942 odpehali z doma. Tiste žalostne dneve, ko nam je nacizem namreč v iztrebljenje. Pod vodstvom tovariša Tita, naše vojske, osvobodilne fronte in boja vseh naših narodov, bile preprečene nakane prokletih okupatorjev, nosilci in zla. Ko se spominjamo gorja, ki so ga prestali ljudje, pa se hkrati trdno odločeni bojujemo za naš sveto, za enakopravnost, za ustvarjanje mirne, sožitja! Gradimo mir in smo zanj — pa hkrati povedati vsemu svetu: NIKOLI VEČ VOJNE! KDOR PA SO DUVIGNIL V NJO, BO POKONČAN KAKOR STA UNICENA FASIZEM IN NACIZEM! Spre na prenosno začenjamo s prispevkom tov. Rezilistev iz Leskova, ki je morala kot 18-letno dekle živeti v nemško suženstvo.

nas nato zapeti kamioni odpehali v neznanje.
Prišel je na nas na grad v Rajhenburg, kjer je bilo že mnogo enakih nesrečnih vojnih. Odkazali so nam s slamo nastlane prostore, kjer smo spali kot živina. Popolnili so nas in nam dali pločevinaste tablice s številkami. Postali smo samo še številke. Vsaka številka ena delovna moč veda za nemške tovarne in nemška polja.
REZKA PIRC

Namesto 12 milijonov ovac — ena tovarna!

Sintetična volna ni nič slabša od naravne, je pa veliko cenejša. Proizvajajo jo iz posebne sintetične snovi. Ena sama tovarna sintetične volne lahko napreduje na 30 tisoč ton umetne volne. Za to količino naravne volne bi morali ostrčiti 12 milijonov ovac (toliko jih imamo v Jugoslaviji).

Razstava v Auschwitzu

V bivšem koncentracijskem taborišču Auschwitz (Osvienčim) na Poljskem bo država Izrael odprla stalno razstavo v sedemdesetmetnem bloku nekdanjega taborišča smrti. Razstavljeno bodo izvorni dokumenti in fotografije o trpljenju Židov iz dežele, ki jih je okupirala Nemčija v drugi svetovni vojni in že pred njo.

Če pijete, ne vozite — ne pijete alkohola!

Če pijete, ne vozite — ne pijete alkohola! Če pijete, ne vozite — ne pijete alkohola! Če pijete, ne vozite — ne pijete alkohola!

Bilo je 18 let, ko so Nemci vstopili na naše ozemlje. Takoj po prihodu so imeli priprave na okupacijo. Prvi dan so ocenjevali naše ljudi. Če bi politična ocena, je spremljala iz taborišča, ki so bila razporejena po vsem nemškem tleh.

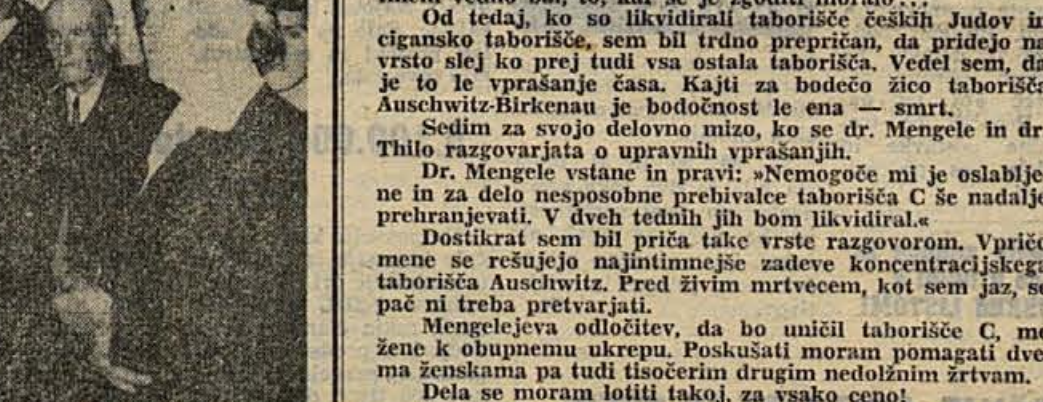
Draga proizvodnja

Da dobimo eno tona surovega železa je treba preliti 2 do 3 tone železne runde, za eno tona bakra pa 70 do 100 ton runde. Za eno tona zlata je treba vsaj 100 tisoč ton raznih rud kamein. Če bi pa hoteli dobiti eno tona radija, bi morali predelati okrog 500 milijonov ton runde. Zato ni čudno, če letna svetovna proizvodnja radija ne doseže niti enega kilograma.

Dob spominjam, kako ko bila letina 1941. Ko bile polne pridelkovni polni vina, živina, dva lepo rejena, svinjarni. Kako lepo bi lahko živeli, ko ne bi vmes je grozote vojne. Ljudje bi ostali malodušni. Ni jim bilo treba zapustiti doma.

Srajca enodnevnic

Neka londonska firma je dala na trg novo vrsto srajc, ki je po uporabi ni treba vreči med umazano perilo, temveč v košaro za smeti. Srajca je izdelana iz papirja, ki je okrepjen s papirnom, in stane okoli 2 tisoč dinarjev.

Se je poročilo o otvoritvi razstave 60 del Hinka Smrkarja na skupnem razstavišču v Kostanjevici na Krki iz zadnje številke našega lista: pogled na skupino gostov iz Ljubljane in Novega mesta med otvoritvenim govorom. Smrkarjeva razstava v Kostanjevici je še odprta — oglejte si umetnine velikega mojstra slovenske karikature!

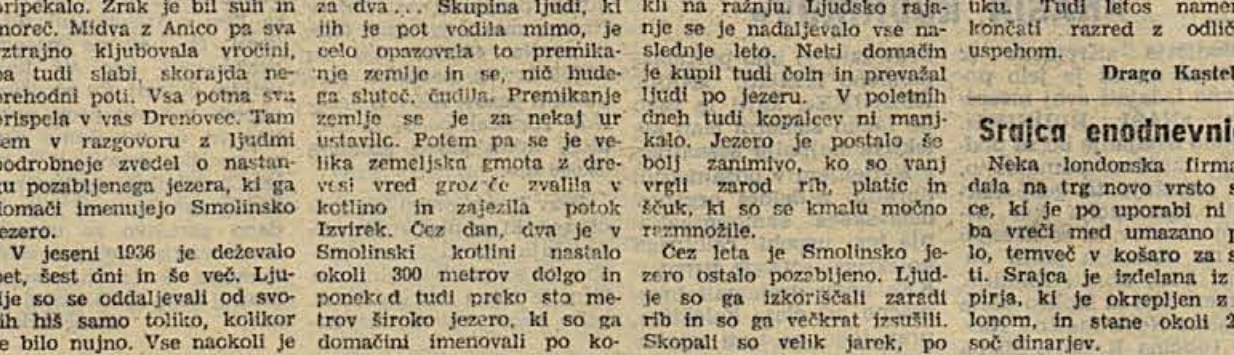
Pozabljeno jezero pri Senušah

Nekako pred sedmimi ali desetimi dnevi sem obiskal prijazno vasico Senuše v videmsko-krški občini. Nameraval sem pisati o življenju in delu v tem kraju, pa me je razgovor z upravljavko šole Oligo Ruparjevo oddaljal od prvotnega namena. Tov. Ruparjeva mi je pripovedovala o jezera, ki je od Senuš odidaljeno uru hoje. Pokazala mi je tudi krajevno kroniko, v kateri je omenjeno to jezero. Pokličenaradovednost mi ni dala miru. Želel sem jezero videti in o njem kaj več zvedeti. Zato je upravljateljica določila 11-letno učenko Anico Gričar iz Ravni pri Velikem Trnu, ki pozna kraj, kjer je jezero, za mojega vodilja.

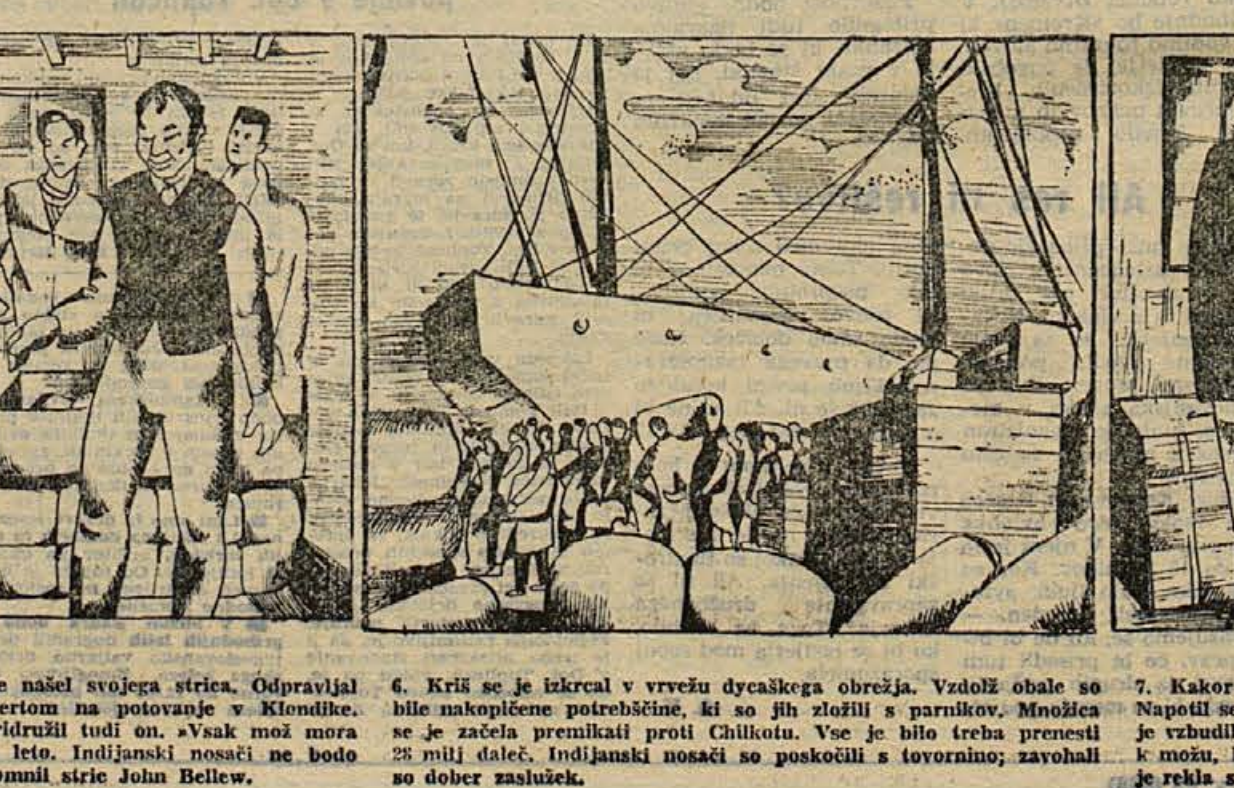
Sonec je tega dne močno pripekalo. Zrak je bil suhl in moče. Midva z Anico pa sva vztrajno ljubovale vročini, pa tudi slabi, skorajda neprehodni poti. Vsa potna sva prispela v vas Drenovec. Tam sem v razgovoru z ljudmi podrobneje zvedel o nastanku pozabljenega jezera, ki ga domači imenujejo Smolnisko jezero.

V jeseni 1936 je deževalo pet, šest dni in še več. Ljudje so se oddaljili od svojih hiš samo toliko, kolikor je bilo nujno. Vse naskoli je bilo polno mlak in blata. Starejši vaščani so zmajevali z glavami, saj kaj takšnega že dolgo niso pomnili. Po kolovoznih poteh je tekla voda in tuji potok Izvrek, ki teče kakih tristo metrov pod vasjo, je močno narasel. Zemlja je bila prepोजना z dežjem in vode ni več vsrkavala. Medtem pa so se v Smolniski kotlini dogodile nenavadne reči. Drevesa na nasprotnem hribu so se naglo naprej, kakor da bi hotela pohititi v kotlino. Zemlja je na več krajih razpokala, toda razpok ni bilo moče prej opaziti, ker so bile zalite z vodo. Povsod je bila voda, ki ni obetala nič dobrega. Hrib se je lepega dne pričel pošastno premikati. Sprva le za meter, potem še za dva ... Skupina ljudi, ki jih je pot vodila mimo, je celo opazovala to premikanje zemlje in se, nič hudega sluteč, čudila. Premikanje zemlje se je za nekaj ur ustavilo. Potem pa se je velika zemeljska gromota z drevesi vred grozljivo zvalila v kotlino in zalozila potok Izvrek. Čez dan, dva je v Smolniski kotlini nastal in okoli 300 metrov dolgo in pomekriči tudi preko sto metrov široko jezero, ki so ga domačini imenovali po katerem vodo odteka. Danes je nekot veliko obetajoče jezero le še velika mlakuzca.

Drago Kastelc.
Neka londonska firma je dala na trg novo vrsto srajc, ki je po uporabi ni treba vreči med umazano perilo, temveč v košaro za smeti. Srajca je izdelana iz papirja, ki je okrepjen s papirnom, in stane okoli 2 tisoč dinarjev.

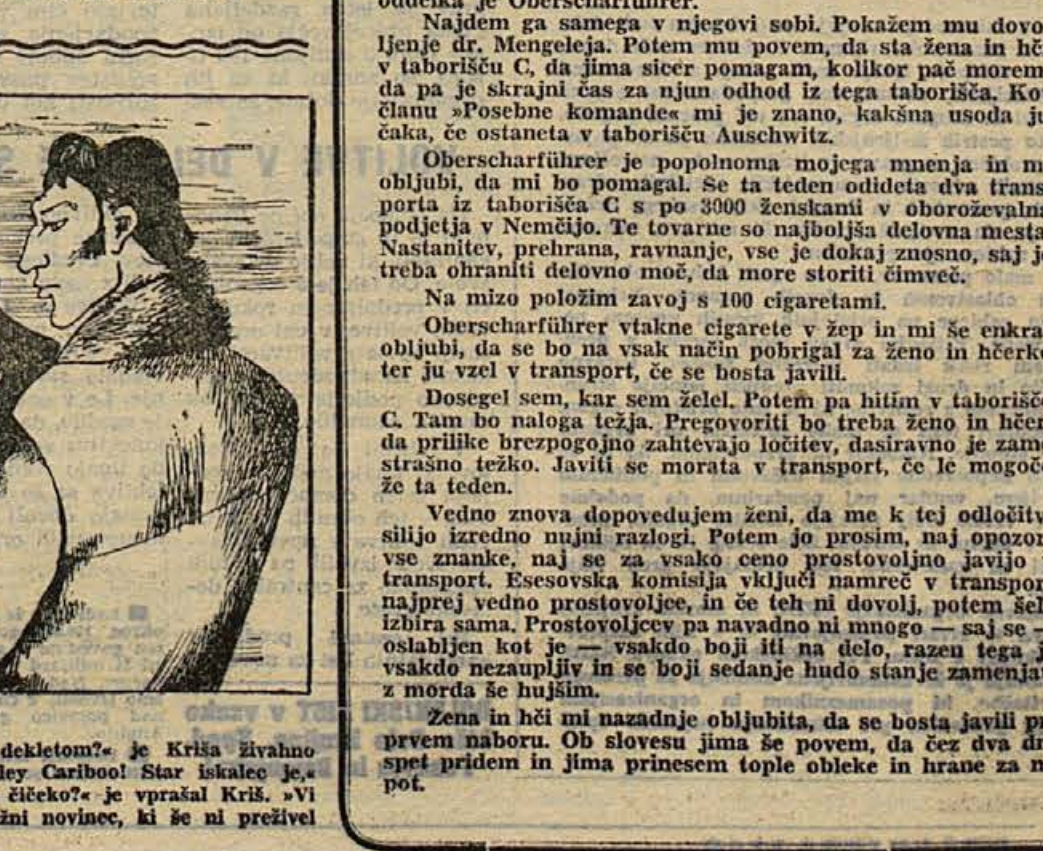
5. Kriš je odšel v klub, kjer je našel svojega strica. Odpravil se je s sinoma Halom in Robertom na potovanje v Klendike. Zmenila sta se, da se jim bo pridružil tudi on. »Vsak mož mora vzeti s seboj potreščin za eno leto. Indijanski nosači ne bodo mogli nositi vsega.« je še pripomnil stric John Bellew.

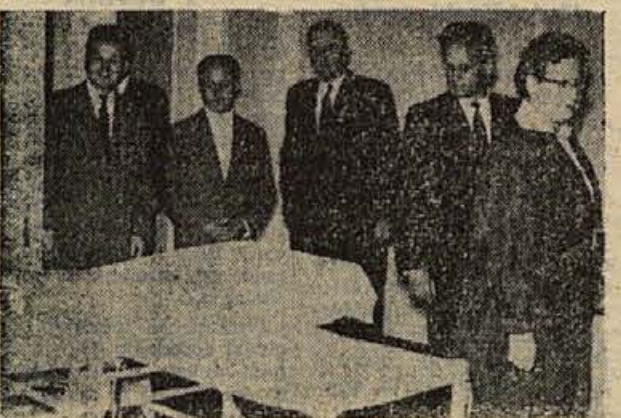
6. Kriš je izkrcal v vrvežu dycaškega obrežja. Vzdož obale so bile nakopičene potreščine, ki so jih zložili s parnikov. Mnogiča se je začela premikati proti Chilkotu. Vse je bilo treba prenesti 23 milj daleč. Indijanski nosači so poskočili s tovarnino; zavohali so dober zaslusček.

7. Kakor mnogi drugi napotil se je po obrežje je vzbudilo dekle, ki je vzkliknila, da je stal pri njej je rekla s posmehom.

8. »Ali ste videli čustva moža z deketom?« je Kriša živahno vprašal sosed. »Veste, kdo je? Charley Cariboo! Star iskalec je.« Je čiško in jaz tudi. To je mehužni novinec, ki še ni preživljal z morda še hujšim. Žena in hči mi nazadnje objubita, da se bosta javili pri prvem naboru. Ob slovesu jima še povem, da čez dva dni spet pridem in jima prinesem tople obleke in hrane za dva poš.

Poročili smo že, da so v Brežicah 12. maja slovesno odprli novi ambulanto-poliklinični trakt pri tamkajšnjih splošni bolnišnici. Na sliki: skupina gostov si pod vodstvom ravnatelja bolnišnice primarja dr. Vladimira Bergeza ogleduje naprave v novih ambulantah

VIII. zlet »Bratstva in edinstva« je odgoveden

Te dni smo prejeli dokončno uradno obvestilo o odgovodi VIII. zleta »Bratstva in edinstva«, ki bi moral biti letos v Prjedoru. Organizator zleta je bil pri moran, da to stori glede na finančne težave. Vsekarer je posredil tudi letošnaja akcija za splošno študij, privedem pa je vzrok tudi v letošnjih elementarnih nezdah, ki so bile v tej republiki.

Ker stalni sekretariat zleta še ni sklenil, ali bo VIII. zlet 1941 v Prjedoru ali Karlovcu, kjer bi moral biti IX. zlet, je to vprašanje ostalo odprto.

Ker so nekatera društva temeljito pripravljala na udeležbo za zlet in imajo vaje pripravljene, prodaja okrajna zveza za telesno kulturo Novo mesto, da bi društva predsedila društvene nastope, na katerih naj mladinec, mladinke, člani in članice ter ostali nastopijo in se jim tako da vsaj majhno priznanje za trud. Društva pa naj povabijo na nastope tudi bližnja društva, ki so se pripravljala na zlet.

Vsem, ki so se na zlet pripravljali: tolovečdem, športnikom, vodnikom in ostalim, kakor tudi pripravljalnemu odboru, se najlepše zahvalujemo.

8. »Ali ste videli čustva moža z deketom?« je Kriša živahno vprašal sosed. »Veste, kdo je? Charley Cariboo! Star iskalec je.« Je čiško in jaz tudi. To je mehužni novinec, ki še ni preživljal z morda še hujšim. Žena in hči mi nazadnje objubita, da se bosta javili pri prvem naboru. Ob slovesu jima še povem, da čez dva dni spet pridem in jima prinesem tople obleke in hrane za dva poš.

Stari trg proslavlja

Letos bo minilo 20 let, odkar so 1. junija 1942 partizani napadli italijansko posadko v Starem trgu. Napad je trajal vse od jutranjih ur pa do popoldne in bi se končal z zmago partizanov, če ne bi posadki prihitela na pomoč enota s Sinjega vrha in iz Črnomlja. Čeprav zmaga partizanske vojske ni bila popolna, je napad veliko pomenil, saj je nagnal strah v kosti tako okupatorjem kot tudi domačim izdajalcem.

20 let mineva od takrat, v Poljanski dolini pa se je mnogo izpremenilo. Tudi mi

čutimo socialistični napredek in razvoj, saj ima že sleherni vas električno, več vasi je po vojni dobilo vodovod, v Starem trgu pa imamo popolno osemletko, katero bodo letos zapustili prvi učenci. Ceniti znamo pridobitve, vendar si želimo še več. — Kakršnakoli lesna delavnica ali morda obrat precizne mehanike, kjer bi se zaposlilo 30 ljudi, kaj takšnega je pri nas močno potrebno. Ljudje se odseljujejo, ker je doma pre malo kruha.

Mladina odhaja v šole, precej zanimanja je za po-

morski poklic, saj nas je z njim lani prav lepo seznanil predstavnik Splošne plovbe iz Pirana, ko smo prvič gledali televizijski prenos. Šolska mladina je tudi sicer prizadevna, razen z učenjem se rada ukvarja s športom. Naši šahisti iz osemletke so osvojili okrajni in republiški pokal.

3. junija, ko bomo proslavljali obletnico partizanskega napada, pripravljamo lep program, v katerem bodo sodelovali pevci in recitatorji ter telovadci iz osemletke, pričakujemo pa tudi ljudskega poslanca tov. Nika Siliha in predsednika OLO ter zveznega poslanca tov. Nika Belopavloviča, ki bosta govorila na zborovanju.

Poljanci najbolj pogrešamo zobno ambulanto. Uspešni smo dobili inventar zanjo ter potrebne instrumente, vse je že pripravljeno za ordinacijo, zdravstveni dom v Črnomlju pa na žalost nima zobozdravnika, ki bi

lahko prihajal 2-krat na teden k nam. Morda smo pri tem nekaj krivi tudi sami, saj nihče iz našega področja ne študira za dentista, dekleta, ki je za zobozdravnika že doštudirala, pa je štipendiral ObLO Kočevje. (—r)

V počastitev dneva mladosti je bila v Starem trgu ob Kolpi 24. maja proslava, na kateri so sodelovali pionirji tamkajšnje šole. Predstavnik garnizona JLA iz Črnomlja je govoril o napadu na Drvar, zatem je bil kulturni spored, ob koncu pa so bili učenci 7. in 8. razredov sprejeti v mladinsko organizacijo. Tudi predstavnik mladine iz Črnomlja je spregovoril in dal mladincem nekaj napotkov za nadaljnje delo.

Učenci domače šole bodo šli na majski izlet 6. junija, in sicer na otok Krk, učenci osmih razredov pa so bili na izletu že 25. maja. Denar so si sami prislužili. —e

Vsem članom pionirske šahovske ekipe in vodji Egonu Petricu (drugi z desne) prisrčne čestitke vseh pionirjev našega okraja!

Pionirji iz Starega trga: republiški prvaki!

Ceprav je ekipa starejših pionirjev osnovne šole Stari trg ob Kolpi na okrajnem pionirskem šahovskem prvenstvu v Novem mestu prepričljivo osvojila prvo mesto z dvema točkama in pol naskoka pred Novomeščani, ni nihče pričakoval, da bi utegnili na republiškem prvenstvu zmagati. In vendar se je zgodilo tako! Pionirji iz Starega trga v Beli krajini so postali republiški prvaki v kategoriji starejših pionirjev!

Najprej se nekaj splošnih podatkov: prvenstvo LRS, ki je bilo v Ljubljani, je tradicionalna pionirska šahovska prireditelja v počastitev dneva mladosti. V treh moških in treh ženskih kategorijah je nastopilo po osem okrajnih prvakov, ki so se najbolj odrezali na okrajnih prvenstvih. Novomeški okraj je bil zastopan v vseh kategorijah, uspeh posameznih okrajnih zastopnikov pa je bil precej različen.

Največ so pokazali talentirani pionirji iz Starega trga, ki so se tako na okrajno kot na republiško prvenstvo pod vodstvom svojega učitelja Egora Petrice (lani je še nastopal v mladinski in članski konkurenci na okrajnem prvenstvu posameznikov) dobro pripravili. Med osmimi okrajnimi prvaki so v Ljubljani zmagali s pol točke prednosti pred ekipo iz Dravograda. (Stari trg 19 točk, Dravograd 18,5). K uspehu jim iskreno čestitamo in jim želimo podobne uspehe tudi v prihodnje v mladinski konkurenci!

Tudi v konkurenci ekip mlajših pionirjev so se predstavniki našega okraja dobro odrezali. Pionirji iz Podbočja pri Kostanjevici so bili tretji s tremi točkami zaostanka za zmagovalcem — ekipo iz Škofje Loke. Tudi njihove sošolke v kategoriji starejših pioniric so bile tretje, vendar z 4,5 točke zaostanka za zmagovalcem — ekipo iz Pesnice. Dve tretji mesti iz Podbočja pomenita prav lep uspeh.

V mladinski konkurenci so naš okraj zastopali Brežičani. Niso ne presenetili ne razočarali. Mladinci so bili četrti, mladinke pa pete. Mlajše pionirke iz Kostanjevice so bile sedme, kar je razumljivo, saj so skoraj začetnice. V celoti smo lahko z uspehi predstavnikov našega okraja zadovoljni. —m

Občinski gasilski sklad

V črnomaljski občini so ustanovili občinski sklad, katerega namen je financiranje potreb požarne varnosti in gasilstva. Novo ustanovljen sklad bo vodil petčlanski upravni odbor. V ta sklad se bodo stekala naslednja sredstva:

- 4 odst. od vseh premij za požarno zavarovanje, ki so vplačane državnemu zavarovalnemu zavodu na območju občine;
- 1 odst. neobvezne občinske doklade, kar so volivci sklenili že na zadnjih zborih volivcev;

— dotacija občine in okraja ter prispevki gospodarskih, združbenih in družbenih organizacij;

— posojila, ki jih za namene sklada najema upravni odbor.

Sredstva gasilskega sklada se bodo uporabljala za nabavo gasilskega orodja, specialne opreme in zaščitnih sredstev, za popravila opreme, za graditev in rekonstrukcije gasilskih domov in končno za šolanje in izpopolnjevanje gasilskih kadrov.

Konec zaposlovanja po stricih, tetah in znancih!

V Zavodu za zaposlovanje delavcev v Črnomlju so napravili konec samovoljnemu zaposlovanju delovne sile. Vrsta ustanov in zavodov v naši komuni do sedaj ni upoštevala zakona o delovnih razmerjih in je zaposlovala delavce in uslužbence brez vrednosti zavoda. Ponekod so imeli zaposlene delavce brez delovnih knjižic, brez zdravniških pregledov in brez napotnic zavoda. Ker se nekatera podjetja in zavodi kljub večkratnim opozorilom niso ravnali po predpisih, je moral Zavod za zaposlovanje delavcev zoper kršilce predpisov ukrepati. S tem da so podjetja zaposlovala delavce in uslužbence po stricih,

tetah in znancih, se je godila krivica tistim državljanom, ki so čakali, da jim priskrbi delo zavod, kjer so bili prijavljeni. Izjeme med takimi podjetji so zlasti tovarna »BELT«, rudnik Kanžarica, podjetje »LIC« in »BELSAD«, ki vedno upoštevajo predpise.

Dragatuš dobi vodovod!

Inženirji podjetja Projekt — nizke gradnje iz Ljubljane so v Dobljčah pri rezervoarju postavili prve trase in smeri Dragatuša. Investitor je občinski ljudski odbor Črnomelj. Dolgoletna želja Dragatuševcev so bo končno le izpolnila. S tem bodo Dragatuš in okoliške vasi dobile pitno vodo. Voda pa bosta dobila tudi kmetijski obrat, ki je nastal v Dragatušu z melioriranjem stelnjskih površin in šola. Z izgradnjo tega vodovoda bo torej rešena vrsta perečih vprašanj.

S takimi tečaji smo res zadovoljni!

Pri zadnjih volitvah v delavske svete in upravne odbore v preteklem mesecu je bilo na področju črnomaljske komune v delovnih kolektivih izvoljeno večje število novih članov. Ker so pred temi organi vedno večje in odgovornejše naloge, je dal občinski gindikalni svet pobudo, da se v okviru Delavske univerze organizirajo posebni seminarji za novo izvoljene člane DS in UO. Ta pred-

log je v kolektivih naletel na razumevanje, kar nam potrjuje tudi število prijav: do 15. maja je bilo prijavljenih že 82 udeležencev.

Program dvodnevnega seminarja zajema sedem tem iz področja delavskega upravljanja in komunalnega gospodarstva. Prvi seminar je bil 21. in 22. maja; na njem je bilo 29 udeležencev. Organizacija je bila zelo dobra. Slušatelji so se v anketi, ki jo je razpisalo vodstvo Delavske univerze ob zaključku seminarja, pohvalno izrazili in dali priznanje predavateljem za njihov trud. Pretežna večina slušateljev je bila mnenja, da je seminar dosegel svoj namen, izrazili pa so, da bi bilo take seminarje potrebno večkrat organizirati in jim odmeriti nekoliko več časa. Mnenja so bili tudi, da bi bil potre-

Čimveč iz črnih rogov

Na seji delavskega sveta žamskega obrata rudnika v Kanžarici so razpravljali o tem, kako iz globokih črnih rogov dobiti čimveč. Po storilnosti dela in kvaliteti proizvodnje ne smejo zaostajati za drugimi rudniki v Sloveniji. Izboljšati morajo sortimente premoga. Zmanjšati morajo procent bolniških izostankov. Z izboljšanim načinom dela so dosegli v aprilu mnogo boljše sortimente premoga kot v januarju. Proučiti bodo vzroke, zakaj delavci na vzdrževalnem obratu služijo več kot pa oni v jami. Proučiti bo treba akordne postavke in oceniti delo res po teži in vrednosti.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

ben poseben seminar s konkretnim prikazom obračunavanja po ekonomskih enotah.

28., 29., 30. in 31. maja sta bila še dva taka seminarja, po vsej verjetnosti pa bo nato še tretji ali četrti, ker še vedno prihajajo nove prijave iz kolektivov. —St.

Razveselite znance in svojce v tujini z DOLENJSKIM LISTOM!

PROŠNJE, PRITOŽBE IN PREDLOGI: tudi pri občinskem odboru SZDL

Naša zakonodaja ureja med drugim tudi dolžnosti in pravice državljanov. V sistemu naše demokracije sklepajo ljudje med seboj, z družbenimi organizacijami, ustanovami, gospodarskimi organizacijami in drugimi organi vse več pravnih pogodb. V tako pestrih življenjskih razmerah pa se pojavljajo problemi za pravne in fizične osebe, največkrat v delovnih odnosih, stanovanjskih, socialnih, zdravstvenih, prosvetnih in drugod. Želja vsakega državljanja je, da uveljavi pravico, ki mu gre, oziroma da jo zahteva po predpisu.

Ni malo primerov, da se zgodi krivica ob odločitvah oblastvenih in drugih organov. Nekateri vlagajo zahteve na pristojnih mestih povsem neupravičeno. Pristojni organ mora vseeno v predpisanim roku izdati ustrezno rešitev. Ustavno določilo in drugi zakoniti predpisi jamčijo strankam interese za rešitvijo, ki jo izda pristojni organ. Na podlagi tega se lahko pritožijo pri organih druge stopnje. Nikomur ni prepovedano, da bi se pritožil neposredno višjim državnim in političnim vodstvom, vendar naj poudarimo, da podobne zadeve vedno bolj rešujejo lokalni organi, predvsem v občini in okraju. Šele tedaj, če tu njihovi pravici ni zadoščeno, naj prihajajo pred višje organe.

Krajevne organizacije SZDL bi morale svojemu članstvu te stvari pojasnjevati in o njih razpravljati skupaj s njim. Pri občinskem odboru SZDL v Črnomlju je že ustanovljena komisija za predloge in pritožbe, ki posameznikom in organizacijam pomaga predvsem pri tolačenju nejasnih vprašanj.

Manj uslužbencev, boljši učinek dela — pa večji prejemki!

Zaradi prenosa pristojnosti od višjih upravnih organov na občine je bilo nujno potrebno reorganizirati tudi sistematično delovnih mest v upravnih organih občinskega ljudskega odbora. Odpreti je bilo potrebno vrsto novih delovnih mest, pri tem pa je vodilna misel dosedanjega kolektiva, da bi se odprlo čim manj novih mest.

Tudi v Semiču več vode!

Rekonstrukcija vodovoda za Semič in okolico je že dalj časa v razpravi. Cevodovi so izrabljeni. V rezervoar ne pride toliko vode, da bi zadoščalo za vse se miške področje.

Na občinskem ljudskem oboru Črnomelj so razpravljali tudi o tem in pričeli so delati. Najprej bodo uredili zajetje, nato pa bodo izdelali projekt za rekonstrukcijo cevovoda.

5,100.000 din dotacij družbenim organizacijam

Na posvetu, ki ga je sklicala komisija za družbene organizacije pri občinskem odboru SZDL Črnomelj, so 8. maja člani komisije skupaj s predstavniki organizacij razdelili 5 milijonov 100 tisoč din dotacij. Sredstva so bila razdeljena na sporazumno ter upoštevaje pomen, vlogo in uspeh dela posameznih društev in organizacij. Čeprav je letos razdeljena kvota precej večja od lanske (lani 3 milijone 100 tisoč), so zneski, ki so jih organizacije dobile, še ved-

no premajhni in ne zadoščajo za kritje vseh njihovih potreb. Zlasti občinska zveza za telesno vzgojo in svet Svobod in prosvetnih društev potrebuje mnogo več kot sta dobila. Organizacije in društva bodo morala zato iskati vire za vzdrževanje tudi drugod, dotacijo pa naj uporabijo kot začetno materialno osnovo. Skromna sredstva terjajo čim varčneje gospodarjenje, zato naj nadzorni odbori uporabljanju sredstev posvetijo več pozornosti kot doslej.

VOLITVE V DELAVSKE SVETE

Na območju občine Črnomelj je 10 gospodarskih organizacij, ki volijo delavske svete. Od teh je 8 organizacij v predpisanim roku izvedlo volitve, v eni organizaciji so se z volitvami zakasnili zaradi združitve, gostinsko podjetje pa je rok razpisa zamudilo.

V občini je pet obratov, ki imajo matična podjetja izven domače občine. Tudi v teh obratih so že izvedli volitve v nove delavske svete, izvolili pa so tudi zastopnike za centralne delavske svete.

Pri sestavi predlogov kandidatnih list za nove DS

DOLENJSKI LIST v vsako hišo Bele krajine, Spod. Posavja in Dolenjske!

so aktivno sodelovale podružnice preko svojih vodstev. Predloge so obravnavali z vsem kolektivom.

Volitve so bile skoro povsod lepo pripravljene. Na dan volitev je v kolektivih vladalo svečano razpoloženje. Le v enem podjetju se je zgodilo, da nekateri člani kolektiva sploh niso vedeli, da imajo volitve. Člani kolektiva se še vedno ne zanimajo dovolj za delo samoupravnih organov!

■ Lani smo iz države izvozili okrog 150.000 govedi in 30.000 ton govedine v skupni vrednosti 11 milijard 500 milijonov dinarjev. Nad dve tretjini živine smo izvozili v Grčijo in Italijo, nad polovico govedine pa v Anglijo.

■ Letošnji letalski promet v naši državi se bo še bolj raz-

vil. Domačih letalskih prog bo 28. Lani so z letali prepeljali nad 100.000 potnikov. Najživahnejši je bil letalski promet med Beogradom in morjem.

■ Letos bo gradilo avtomobilsko cesto 19 mladinskih delovnih brigad. Samo iz Makedonije bo to cesto gradilo nad 150.000 mladincev in mladink.

Čudne razmere v klavnici in mesariji

Seja izvršnega odbora občinskega odbora Socialistične zveze

Hrup in govornice okoli klavnice in mesarije se niso povsem polegale. O tem podjetju se je govorilo že celo leto, če ne več, storjenega pa ni bilo ničesar. Zato je občinski ljudski odbor Metlika na zadnji seji obravnavaj razmere, ki vladajo v mesarskem podjetju. Zanimive so ugotovitve inšpekcijskih organov, ki so odobornikom poročali o stanju v podjetju. Poglejmo si jih!

Beležka o ugotovitvah inšpekcijskih organov

bolj urejene kot pa sedaj, zlasti glede higijene. V klavnici so večkrat našli ostanke mesa, kosti in osušene krvi, a na stropu pajčevino. Zaradi nereda so se v klavnici pojavile podgane. Prihajale so skozi kanale in luknje, ki so jih izgrizle v zidu. Zahteve inšpekcijskih organov, da se mora to izboljšati, niso zagledale. Greznica za klavnico je le na pol pokrita, čeprav bi morala biti hermetično zaprta. Tudi prevoz mesa iz klavnice v mesnico ni bil higieničen. Z vozom za prevoz mesa so prevažali tudi kože, a voza niso čistili. Rjuhe, v katere zavijajo meso, so zanemarjene ali pa jih sploh ni bilo. Hlev z raven klavnice je v razpadajočem stanju.

Nepravilnosti so bile tudi z živinskimi potnimi listi. Tako so po vsej verjetnosti nekaj živine zaklali in prodali brez veterinarskega pregleda. Čeprav je uredba o trgovanju jasna in govori, da smejo kupovati kmetijske pridelke samo kmetijske zadruge, je podjetje odkupovalo živino od zasebnih proizvajalcev. Na opozorila tržnega inšpektorja, da je tako poslovanje nepravilno in nezakonito, je upravnik izjavil: »Upravnik klavnice sem jaz, ne pa tržni inšpektor!« Razen ostalih nepravilnosti v tem podjetju je bilo ugotovljeno ponarejanje uradnih dokumentov, to je odkupnih blokov in podpisov. Tako naj bi podjetje kupilo živino od tega in tega privatnika, a ta podjetju v resnici sploh ni nič prodal.

Pravilni in sprejeli sklep, da se upravnik klavnice in mesnice Ivan Jaklič razreši, ker je prav on največ kriv za našete nepravilnosti in ni hotel odstranjevati napak, na katere so ga opozarjali inšpekcijski organi, ampak je le-tem celo grozil, da bo z njimi fizično obračunal. Končno besedo bo izreklo sodišče.

Prejšnji teden se je sestel izvršni odbor občinskega odbora Socialistične zveze na razširjeni seji in razpravljali o nalogah Socialistične zveze v zvezi z gospodarskim položajem v občini. Da bi se ljudje seznanili z vsemi problemi, je bilo sklenjeno, da bodo imeli po krajevnih organizacijah sestanke vsega članstva, na katerih bodo razpravljali o gospodarskem razvoju občine, o porastu proizvodnje in

težavah, s katerimi se borijo delovni kolektivi. Ravno tako bodo razpravljali o razvoju kmetijstva na področju občine.

Na seji so obravnavali še vprašanje dotacij organizacijam in društvom. Ker je sredstev malo, a potreb veliko, jih je težko prav razdeliti. Zato so sklenili, da bodo o tem razpravljali s prizadetimi na skupnem sestanku.

METLIŠKI TEDNIK

vilnik o ureditvi trgovskih lokalov; niso pa ustrezale tudi določilom osnovnega zakona o nadzorstvu nad živili. Prodajaln mesa niso po več dni čistili, stene so bile poškodovane in poskropljene s krvjo. Izložbena očna prodajalna mesa niso bila urejena. Prodajalne mesa so bile pred vojno

Nepravilnosti so se dogajale tudi z denarjem. Dnevne noga izkupička poslovalnice niso vedno odvajali blagajni, ampak so bili primeri, da je upravnik vzel denar za nakup živine. V prodajalni št. 2 je včasih sekala in prodajala meso druga oseba in ne prodajalec, kar je v nasprotju s predpisi.

Podjetje je začelo načrtno zidati prostore za predelavo mesa; a vprašanje je, če bodo začeta dela lahko nadaljevali, ker prostor ne bo odobren za predelavo mesa. Odborniki so na seji o vseh nepravilnostih raz-

NAŠA SKRBJ ZA GOZDOVE

Pred kratkim je upravni odbor gozdnega sklada ObLO Metlika razpravljali o finančnem načrtu gozdnega sklada, dodelitvi sredstev gozdnemu obratu kmetijske zadruge, dodelitvi sredstev v medobčinski sklad in drugem. Po finančnem načrtu za letošnje leto se bo steklo v gozdni sklad okrog 5 milijonov dinarjev. Nad pol milijona dinarjev bodo porabili za gozdozgojbo 5 hektarjev parcel na območju katastrske občine Dobravice, a okoli 750 tisoč dinarjev za 5 hektarjev kompleksa za intenzivne nasade. Tudi preostali del sredstev bo večinoma namenjen za gozdna gojitvena in varstvena dela: za pripravo grmišč za pogozdovanje, količkanje in obžetev sadik, odpiranje podmladka in ostalo.

val medobčinski gozdni sklad. Petletni perspektivni načrt predvideva obnovo 200 hektarjev zemljišč v okolici Dobravice. Če bi hoteli načrt izvesti bi bilo potrebno dela na tem področju pospešiti.

vsako popravilo gozdne poti, ki ga opravijo prebivalci, plačati. To pa ni pravilno, ker bi morali tudi oni vložiti nekaj svojega dela, ne da bi bilo plačano.

Razstava likovnega krožka »Alojz Gangl«

V četrtek je bila odprta razstava likovnega krožka »Alojz Gangl« osnovne šole Metlika. Razstava je bila pripravljena v počastitev čneva mladostni v klubu družbenih organizacij. To, kar so prikazali, zahteva vso pohvalo. Izredno poudarno pripravljene material dela vtis male galerije mladih umetnikov.

Pri letošnjem gozdnem požaru, ki so ga zanelle iskre lokomotive v okolici Dobravice, se je pokazalo, kako važni so protipožarni pasovi; zato bodo s temi deli tudi letos nadaljevali.

Za kegljače na Suhorju

Na Suhorju je zapuščeno in razpadajoče kegljišče. Na sestanku mladinskega aktiva so sklenili zaprositi občinski ljudski odbor, da bi jim dal v upravljanje kegljišče, ki ga bodo popravili. Svoječas je bilo kegljaštvo na Suhorju precej razvito in lahko upamo, da se bo z ureditvijo kegljišča ponovno razmahnilo. Za kegljaški šport vlada precejšnje zanimanje tudi med člani delovnega kolektiva LPP Suhor. Tako na Suhorju bo možno osnovati kegljaški klub.

Ribniški festival bo v septembru

V Sodražici so na nedavni seji festivalskega odbora sklenili, da bo II. ribniški festival letos od 2. do 9. septembra. Upoštevali bodo lanske izkušnje, poseben poudarek pa bodo imele letos prireditve v Ribnici, o čemer bomo še poročali.

Včeraj pionirji, danes mladinci

Mladinska organizacija na osnovni šoli v Metliki je došla nova člana — mladince, ki so bili vključeni v njihove vrste na veliki praznik 25. maja. Sprejem je bil slavnosten. Udeležili so se ga predsednik ObLO Franc Vrviščar, sekretar občinskega komiteja ZKS Janez Dragoš, predsednik občinskega odbora SZDL Ivan Skof, predsednik občinskega komiteja LMS Ivan Jerina, njihovi predavatelji in učenci šestih in sedmih razredov.

Pevski zbor osnovne šole, recitatorji in tamburaški zbor so pripravili lep kulturni program. Predsednik občinskega komiteja LMS Ivan Jerina je v kratkem nagovoru orisal pot, razvoj in delo mladinske organizacije pred vojno, med NOB in v dobi graditve socializma. Oživil je spomin na naše hrabre borce skojevce, ki so dali svoja mlada življenja za domovino. Opozoril jih je, naj bodo pravi mladinci, naj se s svojim delom in učenjem pokažejo vredni za-

upanja, ki jim ga izkazuje organizacija.

Po svečanem programu so bile razdeljene izkaznice. Predstavniki političnega in družbenega življenja so čestitali novo sprejetim mladincem in jim želeli mnogo uspeha pri učenju in delu.

IVO LIKAVEC

Zaklad naprednega kmetovalca

Počakal sem ga, da se je vrnil z Gorjancev, kamor je bil odšel po opravkih. Ko sva se spoznala, je brž dejal: »Vreme je pa odlično!« Sonce je res žgalo, zato sva se umaknila na klopec pri lopi, kjer VINKO STEMBERGER iz Sentjerneje št. 56 večkrat poseđa v opoldanskih urah in prebira strokovno literaturo ter kmetijske nasvete.

»To je zaklad za vsakega naprednega kmetovalca,« je dejal gospodar, ki ga spoštujemo daleč nakrog. »Ko sem 1949 preuzel posestvo — prej sem bil mesar — so mi govorili, kaj da »norim«, naj vendar preneham vohljati po no postih in delam tako, kakor je delal moj oče in mnogi pred njim. Toda mislil sem si: »Vsaj poskusiti velja! Po navodilih iz knjig znanih kmetijskih strokovnjakov in po kmetijskih nasvetih iz časopisov sem kmalu poskusil z gnojili in novim načinom dela. Sprva ni šlo vse tako, kot

bi bilo prav, in sem večkrat doživel tudi neuspeh. To je bila dobra podlaga za govornice tistih, ki so bili vedno sprti z napredkom. Pa me vseeno ni pritisnilo k tlom, da bi odnehal. Ko sem le uspel pridelati več in boljše

kot ostali, sem jim rekel: »No, to je pa rezultat boljše gospodarjenja! Da bi videli, kako so gledali!«

Vinko Stemberger je že pet let kooperant. S KZ v Sentjerneju ni imel večjih problemov. Dobro se razume z upravnikom, ta pa ga ceni kot uglednega in naprednega kmetovalca. Letos bo pogodbeno pridelal hektar koruze, hektar pšenice, hektar krompirja in na hektaru 20 arov seno. Toliko znašajo tudi njegove obdelovalne površine. Vedno ima najboljše pridelke. Ko sem ga vprašal, v čem tiči skrivnost dobrega gospodarjenja, je kratko rekel: »Človek se mora sam učiti, pa gre.«

— Kako pa bi označili dobriga kooperanta? —

»Sosed sosedu pomaga, zakaj si ne bi med seboj pomagala tudi druga in kmetovalec? Danes bi moral biti vsak napreden kmet v kooperaciji.«

— Bi našli nekaj splošnih problemov iz Sentjerneje? —

»Najprej to: nerazumljivo je, da KZ zadruga odkupuje pšenico po 43 dinarjev, za kilogram otrobov za zahteva 30 dinarjev. Zakaj tako? — Imamo mesnico, ki dobiva meso iz Novega mesta. Živino odkupujejo pri nas, koljejo v Novem mestu in meso spet vozijo k nam. Kaj se ne bi dalo urediti, da bi imeli v Sentjerneju klavnico in mesnico? Zakaj nepotrebna pot in stroški? — V mlini vozimo v Kostanjevico, kar tudi ni tako blizu. Lahko bi imeli mlino doma.«

— Vaši gospodarski načerti? —

»Jih ni veliko. V dveh letih bom posekal gozdček in uredil sadovnjak. Nad Pleteljami pa urejam vinograd. Bo z žico oziroma italijanske ali francoske sorte. Pobudo sem dobil v strokovni knjigi Tita Doberška.«

— Boste napovedali letošnji pridelok v kooperaciji? —

»Pšenice bo okrog 2.500 kg na hektar. Včasih sem jo pri-

delal na taki površini tudi 4.200 kg.«

Pomisli! sem: Le zakaj se zasebni kmetovalci in pogodbeniki ne zgledujejo po njem? Kaj se bojijo napredka ali konkurence? Vinko Stemberger za zdaj vsekakor v Sentjerneju še nima konkurenta. Ivan Zoran

Sestanek zdravnikov specialistov na Otočcu

V petek in soboto je bil v grajski dvorani v gradu Otočec na Krki II. intersekcijski sestanek slovenskih in hrvaških specialistov za bolezni ušes, nosu in grla. Otorinolaringologi iz Slovenije in Hrvaške so prebrali na tem sestanku vrsto strokovnih referatov in izmenjali izkušnje s svojega področja. V soboto zvečer jih je v Smarjeških Toplicah sprejel predsednik OLO Niko Belopavlovič. Udeleženci posvetovanja so si ogledali tudi obrate Krke, kombinata Farmis v Novem mestu.

Stolpiči v Novem mestu

Do letošnjega 31. decembra bosta vseljiva dva 20-stanovanjska stolpiča, ki ju je prejšnji teden začelo graditi SGP »Pionir« iz Novega mesta. Stolpiča bosta stala ob Zagrebški cesti nasproti tovarni IMV. V enem bodo stanovanja za člane ZB, stanovanja v drugem pa bodo za prodajo. Vseljiva stolpiča bosta veljala okrog 127 milijonov dinarjev. Podobna 20-stanovanjska stolpiča gradi tudi Novoteks za svoje delavce. Stala bosta v bližini blokov ŽTP v Bršlinu.

Sprejeli so pravilnik o nagrajevanju

Po dvodnevem pretresu, dopolnilnih in spremembah je učiteljski zbor osnovne šole Metlika sprejel pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. S sredstvi, ki so jim na razpolago, so skušali razdeliti dohodke najbolj gospodarno in pravilno. Dve osnovni stvari, ki sta s pravilnikom določeni, sta: nagrada po delu in vsklajevanje plač. Razpon med mlajšimi in starejšimi učitelji se je zmanjšal, kar je za mlajše zelo stimulativno. Vendar je povpreček še da-

leč nižji kot v proizvodnji. Tudi ostale šole v naši občini se pripravljajo na sprejemanje teh pravilnikov. Sprejemanje pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov v naših šolah je pokazalo, da imajo prosvetni delavci veliko zanimanje za čimbolj pravično razdelitev dohodkov med člani učiteljskih zborov. S sprejemom pravilnikov bodo tudi v prosvetni službi uvedeni osebni dohodki po socialističnih načelih.

Prišli so kljub dežju

Veliko kulturno in športno prireditev, ki je bila napovedana za 25. maj, je motil dež. Mladih pionirjev in pionirk pa to ni motilo, da ne bi prišli tudi po 7 km daleč, da bi prislovili svoj praznik in se med seboj pomerili v raznih športnih panogah.

mi. Težko je reči, kdo je bil boljši in kdo slabši, saj so se vsi potrudili in pokazali najboljše, kar znajo.

Ko je prenehal dež, se je začelo tekmovanje zunaj. Pridnih navijačev je bilo precej, tekmovalci pa so se pošteno borili med seboj. Nekaj najboljših rezultatov:

- Tek na 400 m — pionirji: 1. Peter Cvelbar (Metlika), 2. Delež (Podzemelj).
- Tek na 40 m — pionirke: 1. Arica Vučkinič (Metlika), 2. Dragica Popović (Suhor).
- Stafeta 8x40 m — pionirji: 1. Metlika, 2. Podzemelj, 3. Božakovo.
- Stafeta 8x40 m — pionirke: 1. Metlika, 2. Suhor, 3. Podzemelj.
- Skok v daljino — pionirji: 1. Peter Cvelbar (Metlika), 2. Sutaršič (Podzemelj).
- Skok v daljino — pionirke: 1. Branka Zupančič (Metlika), 2. Marija Mauč (Metlika).
- Skok v višino — pionirji: 1. Jua Mihelič (Metlika), 2. Tome (Podzemelj).
- Skok v višino — pionirke: 1. Branka Zupančič (Metlika), 2. Marenčič (Podzemelj).

Svet za gospodarstvo OLO je zasedal

Okrajni svet za gospodarstvo se je sestel v soboto, 26. maja, in razpravljali o vrsti ukrepov za stabilizacijo gospodarstva. Pogovorili so se o odločitvi marž za trgovino, o rebalansu proračunov in o ukrepih, ki jih je treba podvzeti, da bi v gospodarskih organizacijah zagotovili uresničevanje plana. Na seji so pretresali tudi analizo štirimesečne izpolnitve plana gospodarskega razvoja ter razpravljali o odločitvi gozdarskih kolektivov, da bodo povečali posek lesa. Svet je preletel tudi ukrepe, ki jih bo treba podvzeti, da bi povečali izvoz iz okraja.

PROSLAVA DNEVA MLADOSTI

Večer pred 25. majem je bila v domu TVD Partizana na akademiji v počastitev 70. rojstnega dne maršala Tita. V napolnjeni dvorani se je zvrstila pester spored. Nastopali so pevci, recitatorji, tamburaši in mestna godba. Vse želje so hitele k našemu vodji, da bi nam ostal še dolgo let na čelu države. Mladina in ostali prebivalci so izkazali vso predanost velikemu sinu Jugoslavije.

Družbene službe in ostala negospodarska dejavnost

(Nadaljevanje in konec)

Povečala se bo skrb za male asanacije na podeželju, predvsem pa bo zagotovljena izvedba programov asanacij šol in vodnih objektov po UNICEF. V letu 1962 bo nadalje proučeno vprašanje razširitve in izpopolnitve zavarovanja kmečkega prebivalstva, ki je sedaj le delno zdravstveno zavarovano. V skladu s splošnim razvojem komunalnega sistema bo ustanovljen v tem letu center za socialno delo ter socialno-zdravstvene komisije po krajevnih in stanovanjskih skupnostih. Izboljšati bo potrebno službo rejništva za stare in onemogle ter otroke. Utrditi bo treba službo za pomoč odpuščenim obsojencem, ki bo v letu 1962 obsežnejša zaradi uveljavitve izdanega zakona o amnestiji. Glede na prenos invalidskega varstva in varstva borcev na komunala, bo izvršena reorganizacija in ustanovljen samostojen odsek za varstvo invalidov in borcev. Tžišče dela pri varstvu borcev bo v tem, da se zaščitijo pravice še živih borcev in njihovih družinskih članov, potrebnih družbene pomoči, predvsem borcev, ki ne morejo biti več zaposleni in so kakorkoli ogroženi.

Letos: 170 novih stanovanj

Program stanovanjske gradnje je bil v preteklem letu iz objektivnih razlogov nekoliko okrnjen. Zato bo potrebno, da se v letu 1962 stanovanjska gradnja popelje. Predvidevamo, da bo dograjeno 170 novih stanovanj, vendar bo moral biti obseg pričetih gradenj neprimerno večji. Na povečano stanovanjsko gradnjo bodo vplivala večja razpoložljiva sredstva občinskega stanovanjskega sklada,

večja udeležba družbenih investitorjev in v nemajhni meri večja sredstva samih stanovanjskih interesentov. Zaradi vedno večjega pritiska na obstoječe stanovanjske fonde v večjih središčih občine, kar je posledica naglega spreminjanja sestava prebivalstva (samo v Novem mestu manjka okoli 900 stanovanj), je stanovanjska izgradnja ena najvažnejših nalog, zato ji je potrebno posvetiti vso skrb.

Načrti za komunalne izgradnje

Ostala komunalna dejavnost se bo v letu 1962 razvijala v okviru finančnih možnosti. Predvsem se bodo urejevali komunalni

NOVOMEŠKA KOMUNA

objekti na večjih strnjениh gradbiščih oziroma že osnovanih naseljih, da se s čim manjšimi sredstvi doseže čim večji učinek. Letos bo tudi izdelan dolgoročni program planiranja komunalne izgradnje kot pogoj za smotno vlaganje investicijskih sredstev. Izmed večjih komunalnih investicij, predvidenih za leto 1962, naj omenim nadaljevanje modernizacije Gorjanske ceste, dograditev, utrditve in rekonstrukcije cesti Otočec - Gumberk, Zabja vas - Kodeljev hrib, Gaberje - Jugorje, Ajdovec - Frata - Prečna in izgradnjo odcepa na avtomobilsko cesto v Krovovem. Nadaljevala se bo gradnja vodovoda Skocjan - Goriška vas - Vrh, in Smarjeti, Smarjeških toplicah, Žužemberku ter na relacijah Gotna vas - Regerča vas in Novo mesto - Graben. Izdelani bodo projekti za vodovode v Mirni peči in v

Sentjerneju in projekti za kanalizacijo v Novem mestu, Sentjerneju, Straži, Vavti vasi in Skocjanu. - Elektrifikacija podeželja se bo nadaljevala na relacijah Skocjan - Otresk - Jelendol, Orešje - Vinji vrh, Smarjeta - Zaloviče, Draga - Golo, Bela cerkev - Gradnje in v Mladevini. Dograjen bo zgornji jez na Krki v Novem mestu, nadaljevala se bo regulacija Topličice v Smarjeti ter pričela regulacija Bršlinskega potoka. Izdelani bodo projekti za regulacijo Prečne, Sušice in Krke na sentjernejskem polju ter izvršene raziskave za regulacijo Radulje. Izdelan bo urbanistični načrt Novega mesta.

Za leto 1962 predvidevamo, da bodo investicijska sredstva vložena za razvoj družbenih služb in ostale negospodarske dejavnosti, dosega višino okoli ene milijarde dinarjev.

Najnovejši odloki zveznega značaja pa nam narekujejo, da bo treba v našem komunalnem sistemu še smotrnejše gospodariti. Čeprav je stanje pereče in zavirajo naš razvoj še številna nesoglasja, ki jih moramo rešiti, vendar lahko upamo, da bomo z najtesnejšim medsebojnim sodelovanjem, z vsklajevanjem interesov ter z združevanjem sredstev dosegli tisto razvojno stopnjo, ki jo naš družbeni program predvideva ter s tem storili pomemben korak naprej v izgradnji naše komunne kot celote.

DANES SEJA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA V NOvem MESTU

Odborniki ObLO se bodo danes ob 8. uri v Domu ljudske prosvete sestali na sejo in obravnavali ukrepe, ki so bili naloženi občinskemu ljudskemu odboru za stabilizacijo gospodarstva.

Komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij in zavodov bo na seji podala prvo poročilo, v katerem bo seznanila ljudski odbor s svojim dosedanjim delom. Dosedanje delo komisije je pokazalo, da so v nekaterih naših gospodarskih organizacijah delili čisti dohodek in osebne dohodke v nasprotju s splošnimi družbenimi merili. Komisija je naletela na številne probleme, ki jih je treba rešiti in vskladiti z najnovejšimi predpisi.

Proslava v Brusnicah

3. junija bo priredil krajevni odbor ZB v Brusnicah proslavo 20. obletnice poraza italijanske vojske v Brusnicah in vabi vse borce, aktiviste ter ostalo prebivalstvo, da se proslave udeležijo.

Jutri: javna razprava v Novem mestu

Jutri zvečer ob 20. uri bo v dvorani novomeškega sindikalnega doma javna razprava o nalogah, delu in organizaciji krajevnih skupnosti. Sklicuje jo predsednik občinske komisije za proučevanje ustave in pripravo statutov Ludvik Golob, vodil pa jo bodo člani ustrezne podkomisije pri ObLO. - Udeležimo se zanimivega razpravljanja o pomenu krajevnih skupnosti!

Osnovna organizacija ZVVI Kandija-Novo mesto je 13. maja organizirala za člane izlet v Belo krajino. Ob tej priliki smo si ogledali Belokranjski muzej in prisostvovali odkritju spominskega obeležja narodnemu heroju Južni v Dragomlji vasi. Izleta se je udeležilo 80 članov in nekoliko njihovih svojcev. V Metliki smo položili venec pred spomenik padlim borcem in žrtvam fašizma

Petrolejke je zamenjala elektrika

Vsak začetek je težak; čere za nekaj novega, pa še celo. Brez težav ni šlo tudi pri elektrifikaciji vasi Malga in Velikega Lipja ter Gradenca. Zavzetost za delo in neomahljivost pobudnikov sta kmalu pritegnili tudi take, ki so z zasmehom gledali na začeta dela. S štirimi milijoni jim je pomagalo Elektrogospodarstvo Slovenije, ObLO Novo mesto pa je prispeval dvesto tisoč. Za daljnovid in notranjo instalacijo je moral vsak posameznik plačati še povprečno po 13.000 dinarjev. Težaška dela so opravili kmetje sami, kar se je upoštevalo pri končnem obračunu.

Tako je okrog 50 domačij dobilo elektriko. Malokomu poznani kraji v osrčju Suhe krajine so z elektrifikacijo dosegli ogromen napredek. Ljudje so se ga začeli zavedati se-

le takrat, ko je zagorela električna svetilka, ki je izpodrinila petrolejko ali voščenko. Radost med ljudmi je dosegla višek ob otvoritvi. Zal, so veselje kalili nekateri prenapeteži, ki so z noži iskali pretep. Za vse te uspehe pa se je treba zahvaliti vsem, ki so kakorkoli pomagali, zlasti predsedniku elektrifi-

kacijskega odbora Jaku Golobu in blagajniku Jožetu Molku. Ta dva skupaj z ostalimi člani odbora pokazala veliko požrtvovalnost. Elektrifikacija treh vasi v Suhi krajini pa je neizpodbiten dokaz, da se dajo s sodelovanjem Socialistične zveze doseči dobri rezultati.

J. S.

Organi delavskega samoupravljanja so izvoljeni

36 delovnih kolektivov gospodarskih organizacij na območju občine Novo mesto je v času od 1. marca do 30. aprila izvolilo nove organe delavskega samoupravljanja. Volitve v te tako pomembne organe delavskega samoupravljanja so bile na splošno v organizacijskem in tehničnem pogledu dobro pripravljene, predvsem v večjih gospodarskih organizacijah, v manjših pa malo slabše. Nekatere gospodarske organizacije oziroma obrtna podjetja, kot so: Remont v Žužemberku in Straži ter Kovinar v Novem mestu, so se teh nalog lotile pozno in ne dovolj odgovorno (nepoznavanje predpisov).

Sindikalne organizacije in organizacije ZK so si prizadevale, da bi bili za člane delavskih svetov izbrani čimboljši kandidati, kar je v večini primerov tudi uspelo. Delovnim kolektivom je bila

dana široka izbira kandidatov. Na sestankih kolektivov ali sindikalnih podružnic so predlagali kandidate za nove člane delavskih svetov.

Nove člane delavskih svetov čaka veliko in odgovorno delo glede na številne zakonske predpise za ureditev našega gospodarskega sistema.

P.

Poslej po načrtih

Te dni urejajo urbanistični načrt za Brštin, Znančevce njive in področje Cankarjeve ulice v Novem mestu. Dovoljenja za zidanje stanovanjskih hiš zasebnim graditeljem bodo poslej izdajali le na podlagi urbanističnega načrta.

Obrot ISKRE bo letos golov

Sredstva za dograditev obrata »ISKRE« v Novem mestu so zagotovljena, občinski ljudski odbor Novo mesto pa bo kot investitor lahko obrat še letos dogotovil. Pričakujejo, da bo proizvodnja v novem industrijskem obratu, ki bo nudil zaposlitev predvsem ženam, stekla še letos.

Z Dvora nam pišejo

Na Dvoru smo imeli razširjeno sejo krajevnega odbora SZDL, na kateri so navzoči predsturali govor maršala Tita, ki ga je imel v Splitu. Na seji je bilo sprejetih več sklepov za nadaljnje delo organizacije.

V počastitev dneva mladosti so se nam pionirji iz Dvora predstavili z oddajo »Pokaži, kaj znaš«. Preizkusili so svoje znanje o življenju maršala Tita, Prežihovega Voranca in o prometnih predpisih, dve skupini pa sta tekmovali v pevskih točkah. V programu so bile vključene tudi recitacije in ples. Nastop je zelo uspel in si gledavci podobne nastope še žele videti.

SE ŠTIRI VASI BREZ ELEKTRIKE

Pred zadnjo svetovno vojno je le v dveh od štiridesetih vasi Suhe krajine svetila elektrika, zdaj pa so na tem področju ostale le še štiri vasi brez električne razsvetljave. To so: Lopata, Sela pri Hinjah, Vrh pri Hinjah in Viseje.

GOZDNA DREVESNICA V ŽUŽEMBERKU

Lansko leto so v okviru žužemberške zadruge uredili gozdno drevsnico, ki ima zdaj že okoli 200.000 sadik. Letos drevsnico še

razširjajo, tako da bo imela v jeseni že okoli 400.000 sadik. M. S.

V Dol. Toplicah so lepo proslavili krajevni praznik

V Dol. Toplicah so že desetletje proslavili krajevni praznik in hkrati 20-letnico poraza italijanske postojanke. Kot uvod k slavnostim je priredil v nedeljo, 20. maja, orkester DPD Svoboda »Dušan Jerab« iz Novega mesta »Večer prijetne glasbe«. Vse glasbene točke je občinstvo z zanimanjem poslušalo in jih nagradilo s ploskanjem.

V ponedeljek, 21. maja, je priredilo telovadno društvo Partizan tekmovalje v streljanju z zračno puško, ki se ga je udeležilo precej mladine in odraslih. V sredo, 23. maja, je bilo tekmovalje keglarjev med Topličani in novomeškimi »Zeleničarjem«. Zmagali so Topličani.

Na slavnostni dan so mopedisti, motoristi in avtomobilisti

priredili vožnjo iz Dol. Toplic preko Straže in Soteske do Poljan in nazaj. Povsod je ljudstvo slavnostni sprejeto toplo pozdravljalo. Zvečer je bila v prosvetnem domu slavnostna akademija. Predsednik krajevnega organizacije SZDL tov. Stravs je imel slavnostni govor, zatem pa so učenci topliške šole izvedli kulturni program.

Solska mladina je 25. maja proslavila dan mladosti. Nameravano proslavo pred spomenikom ustanovitve VDV brigade so morali imeti v prosvetnem domu, ker je bil dež. Ob tej priložnosti so bili sprejeti v mladinsko organizacijo tudi učenci 7. razreda, ki so bili tudi pogostenci, mlajši pa so se prijetno zabavali na solskem dvorišču. Drago Gregorc

V gradu ob tabornem ognju

Na večer pred dnevom mladosti in 70. rojstnim dnevom tovariša Tita so pionirji in mladinci osnovne šole v Žužemberku pripravili taborni ogenj s kulturnim programom. Za kraj svoje proslave so izbrali grajsko dvorišče. Blizu tabornega ognja je skupina učencev izvajala program. Posamezne točke je po-

vezovala pionirka z odlomki iz Titovega življenja in dela. Ponovno je bila vsem pred očmi velika pot tovariša Tita od kmečkega dečka do velikega revolucionarja, borca za svobodo in pravice delovnega ljudstva. Pionirji so mu zaželeli, da bi bil še dolgo med nami in nas vodil v lepšo prihodnost!

Novomeška kronika

Pretekli teden, ko se je začela republiška dramska revija na našem odru, smo imeli priložnost videti preurejeno dvorano Prosvetnega doma. Pred vhomod v dvorano je zdaj lična avla z okusno nameščenimi stojičnimi peplinki, v dvorani pa so novi sedeži, do katerih se pride z leve in desne strani in ne več po sredini kot prej. Razen tega so nove zavese, malenkostne prureditve za odrom lid. Vse to smo dobili s pomočjo Okrajnega sveta Svobode in PD, ki je pri domačih podjetjih zbral potrebna sredstva.

Kažar je lepo vreme, otroci ne postavajo več na Glavnem trgu in ne ogledujejo več Opel Recordov, Buickov, DKW avtomobilov, fičev vseh vrst in drugih vozil, kajti teh so se že navadili. Zdaj se ozirajo v znak in opazujejo letalo, ki kroži nad mestom. Novomeški Aerodub ima na letališču v Prečni motorne in jadralne letalo, ki sta ob lepem vremenu ves dan v prometu. Nedavno tega je Novomešan Jože Uhan ostal v zraku 5 ur in 9 minut ter s tem osvojil enega od treh pogojev za srebrno C značko jadralnega pilota.

Prejšnjo soboto so tovarno zdravil »Krico« obiskali člani dolejške sekcije Kluba novomeškega okraja. Zanimali so se za rasti podjetja in življenje v kolektivu. Dolejški študentje so bili gostje ObLO, kjer so se predstavili oblasti pogovarjali o gospodarskih in kadrovskih problemih podjetij ter o perspektivnem načrtu občine.

Likovno razstavo v Domu JLA, ki so jo pripravili pripadniki JLA in Solska mladina, je prejšnji teden obiskalo precej

ljudi, veliko tudi tujih, ki jim ni vseeno, kaj vidijo. Razstava je bila res vrhunec likovnih slabosti. Nekateri slike, ki smo jih videli, sploh ne spadajo v javnost, zlasti zato, ker so kopija razglednic. Ne bomo kritizirali dobrega namena te razstava svetovali pa bi, da bi v prihodnje podobne razstave pripravljali s sodelovanjem strokovnjakov, ki ne bodo odložili pomoči!

Zvedeli smo, da komunalna uprava pripravlja prostor nasproti hotela Kandija za avtobusno postajo. Cestnišče bo urejeno tako, da bodo avtobusi, ko sprejmejo in oddajo potnike, umaknjeni z glavne ceste, kjer so bili doslej nezavarovani. Hkrati bodo uredili tudi pločnik.

Na živilskem trgu ni bilo tokrat nič posebnega, razen rib, ki so jih prodajali železnicearji (1) po 240 din/kg. Jajca so bila naprodaj po 19 din, solata po 300 din, fižol po 140 din, krompir po 35 din, spinata po 250 din, smetana v skodelicah po 80 din, orehi po 180 din, redkev v šopkih po 30 din, peteršilj v šopkih po 20 din, smarnice v šopkih po 10 din. Bilo je tudi nekaj metrov drv po 2000 din.

Gibanje prebivalstva: rodili sta: Terezija Brudar iz Trdinove 3a - dečka, Cirila Regina iz Partizanske 14 - deklico. Poročili so se: Leopold Kužnik, ključavničar iz Ragovske 2, in Olga Hrovat, delavica iz Dobindola; Janez Kump, ključavničar iz Smihela, in Marija Lukšič, uslužbenka iz Kandijske 2; Albin Potišek, kmetijski tehnik iz Brestanice, in Martina Sutar, krojačica iz Paderšičeve 23.

Kie je čut odgovornosti?

17. maja letos smo objavili na tej strani kritično opombo našega trebanjskega sodelavca glede zaostale gradnje montažnega skladišča KZ v Trebnjem. Upravnik zadruga Trebnje inž. Branko Voljč nam je v pojasnilu na omenjeni prispevek poslal daljše pismo, v katerem pojasnjuje vzroke, zaradi katerih KZ Trebnje doslej ni nadaljevala začete gradnje. Iz njegovega pisma objavljamo glavni del pojasnil.

Konec leta 1959 se je nekdanja KZ Trebnje odločila graditi zidano skladišče. Po predpisih je bil 19. januarja 1959 opravljen komisijski ogled zemljišča in določena ožja lokacija za gradnjo na obeh parcelah, na katerih je zadruga pričela graditi skladišče. 3. oktobra 1960 je ObLO Trebnje izdal načelno gradbeno dovoljenje, obe parceli pa sta bili z odločbo ObLO po skupni skupne seje dne 25. novembra 1960 preneseni v posest KZ Trebnje (obe sta v zazidalnem okolišju in sta bili pred nacionalizacijo zasebna last).

V letu 1961 je prišlo do združevanja kmetijskih zadrug, vodstvo nove kmetijske zadruga Trebnje pa je ugotovilo, da bi bilo zidano skladišče predrago (za 14 milijonov 500 tisoč večja investicija kot pri montažnem), in se je zato odločilo za montažno skladišče. To je bilo umestno toliko bolj, ker z gradnjo se niso pričeli. Nato pa so začele težave. Največ smo jih doživeli s strani nekaterih uslužbencev ObLO. Čas je bežal. Najprej smo čakali na statične

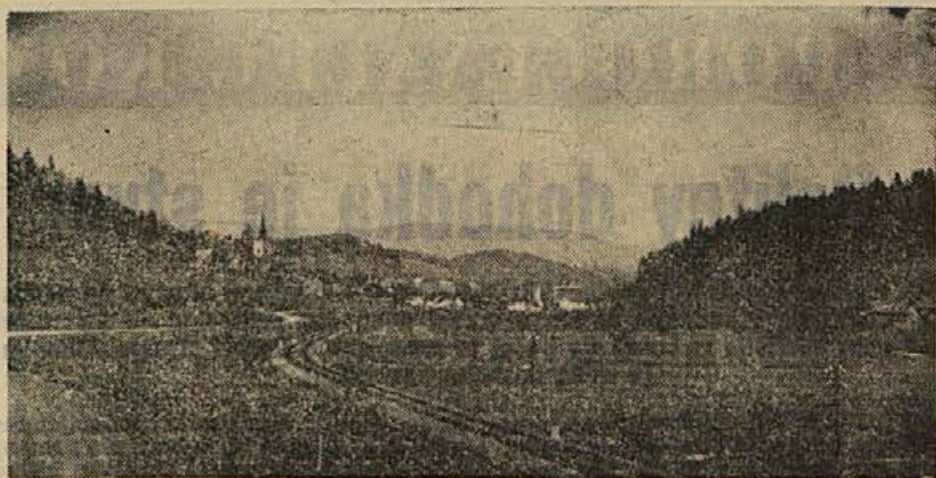
izračune, ki bi nam jih morala dostaviti tovarna montažnih skladišč, ker le-te zahteva komisija za revizijo gradbenih programov. Nekateri uslužbenci na občini pa so bili mišljenja, da naj gradimo zidano skladišče. Ker na to nismo pristali, so nam oporekali že odobreno lokacijo. 18. oktobra 1961 se je končno sestala komisija in odobrila prejšnjo lokacijo. Komisija za revizijo projektov pri OLO Novo mesto je po dobrem mesecu dni načrte za gradnjo montažnega skladišča odobrila. 28. novembra 1961 pa je tajništvo za gospodarstvo ObLO Trebnje izdalo gradbeno dovoljenje. 12. decembra 1961 so prišli monterji iz tovarne iz Mostarja. Istega dne je predstavniku zadruga načelnik tajništva za gospodarstvo sporočil, da gradnje ne moremo pričeti, ker bo tam stal Farmisov obrat za embalažo, ter da je treba najti drugo lokacijo. Poudarjamo, da smo temelje za stavbo dotle že zgradili in da je bila ustna prepoved izrečena 14 dni po izdaji gradbenega dovoljenja. Odločbo o spremembi lokacije smo prejeli od ObLO 8. januarja 1962, monterji pa so po ustni prepovedi seveda odšli nazaj v Mostar!

Nova lokacija je bila odobrena na nekdanjem sejmišču, toda teren je bil močvirnat, zato bi ga bilo treba nasuti v višini pol metra in zgraditi močnejše temelje. Od prvotne lokacije smo odstopili v želji, da bi tudi Trebnje dobilo industrijski obrat, kakršen bo Farmisov obrat za embalažo. Dogovorili smo se pa, da bo občina nosila stroške, ki smo jih imeli z gradnjo temeljev na prvotnem zemljišču. Ko smo marca letos izvedeli,

da je za Farmisov obrat določena spet nova lokacija, so nam na tajništvu za gospodarstvo ustno dovolili nadaljevati prvotno gradnjo, vendar odločbe o prepovedi (od 8. januarja 1962) niso umaknili. Preko zime so se na temeljih pojavile napake. Ko jih je gradbeno podjetje »Remonta« iz Mirne skušalo popraviti, so nam z občine spet sporočili, naj počakamo, ker bo baje tam kljub vsemu stal Farmisov obrat...

To je bilo 15. maja letos. 24. maja pa smo le dočakali rešitev — upamo, da bo dokončna — ki pravi, naj gradimo na nekdanjem sejmišču. Občina bo plačala 393.317 dinarjev dosedanjih stroškov. Vse potrebno bomo kmalu pripravili in skušali skladišče postaviti, če se spet ne bo ponovila stara pesem: kovčke gor, kovčke dol...

Upravnik KZ Trebnje
inž. Branko Voljč

ŠESTI JUNIJ: PRAZNIK MIRNE NA DOLENJSKEM

6. junija se prebivalci Mirenske doline spominjajo dveh pomembnih dogodkov. Na ta dan je pred dvajsetimi leti skupina mirenskih partizanov prvič napadla Italijane, ki so se z vlakom pripeljali iz Mokronoga. Oboroženi domačini so se mudili na Radovnici, ko pa je pripeljal vlak, so odklopili stroj in strojevodji ukazali, naj lokomotivo s polno paro požene proti Trebnjemu. Pri Gomili, kjer so partizani že prej porušili progo, je lokomotiva ob presenečenju Italijanov, ki so tamkaj taborili, iztirila. — 6. junija 1944 pa je vse pošene in napredne Mirnjane ter druge prebivalce daleč naokoli presunila vest, da so domači izdajalci zverinsko pobili gostilničarja Janka Kolence in njegovo ženo Jožefo. Janko Kolenc je bil eden prvih izvoljenih kandidatov za kočevski zbor poslancev 1943. — V spomin na oba dogodka bo 6. junija letos na Rožah svečanost, ki jo pripravlja krajevna organizacija ZB na Mirni

Brez ovinkarstva k napredku

Trdijo, da je destilacija alkoholnih pijač »Dana« na Mirni v poldrugem letu novega načina gospodarjenja preživela »suho in deževno« dobo. Trditve se nanašajo na dejstvo, da so se instrumenti novega sistema v tej gospodarski organizaciji

kazala izguba pri obračunu. Sprememba cen, povečanje prometnih davek na alkoholne pijače in drugi problemi so vplivali, da je »Dana« proizvodni plan sicer dosegla, pri finančnem planu pa so bili pod realizacijo. Če so hoteli ostati konkurenčni, so morali svoje izdelke poceniti, s tem pa je prišla tudi izguba oziroma manjši dohodek. Bolje rečeno: v prvem četrtletju so proizvodni plan uresničili s 26 odstotki, plan dohodkov pa je pokazal le 18-odstotno realizacijo. Nihogar ne bo presenetilo, da je imel direktor tega podjetja v nekem mesecu tega četrtletja samo 22.000 dinarjev mesečnih dohodkov. S tem pa je posledica igre meril in

pravil še nazorneje prikazana. Kolektiv se zaveda, da ne more dobiti več, kakor ustvari, zato tudi niso jemali sredstev za kritje normalnih dohodkov iz skladov, ki se iz čistega dohodka formirajo v razmerju 62:38 (skladi proti osebnim dohodkom).

Čim je kolektiv uvidel, da novi način gospodarjenja ne dopušča pretesnih ali preohlajnih planov, je zavrgel dosedanja načela glede plana, ki so zahtevala samo večjo proizvodnjo. Spričo ozih grl, skozi katero bi prenatrpani plan težko spravili, so začeli razmišljati tudi v »Dani«. Problem te vrste so pri omejenem podjetju skladišča. Neverjetno je, vendar je res, da ima »Dana« svoja skladišča po vsem mirenskem terenu, le doma ne. Skladišča pa so za podjetja, ki proizvajajo alkoholne pijače, prav tako nezogibna kakor tekstilni stroji v ustreznemu tovarni. Zaradi pomahikanja teh prostorov je

moralo blago še čisto sveže na trg, pravzaprav še ne povsem zrelo. To se je videlo v slabši kvaliteti, zato je bila mirenska destilacija kljub hitri dobavi čestokrat tudi nedorasel konkurent. Za podjetje to sicer niso poglavitni problemi, vendar jih ne bi poznali, če bi imeli dovolj skladišč.

Glavna naloga kolektiva v prihodnjem obdobju je prav gotovo zidanje novih skladišč. Priprave so v teku, graditi pa bi jih začeli že prihodnje leto. Kleti, shrambe in skladišča bi veljala okrog 60 milijonov dinarjev, polovico teh sredstev bi podjetje prispevalo samo, iz skladov.

Podjetje bo v bližnji prihodnosti rešilo še en problem, ki je značilen za Mirno: nad svojim bifejem bo zgradilo tujske sobe, lokal pa moderno preuredilo. Morda bo to tudi začetek v urejanju vprašanju turizma in izletniških prostorov v Mirenski dolini. I. Z.

246 novih članov

LMS

Občinski komite LMS Trebnje je nameraval prirediti sprejem pionirjev v LMS na Debencu nad Mirno. Zaradi epidemije očesne bolezni je bil shod prepovedan. Organizirali smo sprejem po posameznih šolah. Sprejem je bil kljub temu lepo izveden. Vesaka šola je izvedla pester program v počastitev dneva mladosti. Sprejetih je bilo 246 pionirjev.

TREBANJSKE NOVICE

ciji prikazali v svetli in temni luči, oziroma so bili zdaj ugodni, zdaj neugodni. Vendar od poti, ki vodi k napredku, niso odstopili.

Letos se je nekajkrat po-

Za izboljšano zdravstveno službo v naši komuni

Stanovalec, ki je bil vrsto let prepreka za preureditev in povečanje prostorov zdravstvenega doma v Trebnjem, se je končno le izselil, zdravstveni dom pa so že pričeli preurejati. Hkrati potekajo preureditvena dela v prostorih zdravstvene postaje v Mokronogu, na Mirni pa bodo poleg zobne ambulante uredili tudičasne prostore splošne ambulante. Svet ZD Trebnje je že razpisal delovna mesta enega zdravni-

ka splošne prakse, enega zobozdravnika in enega dentista za Trebnje ter enega dentista za zdravstveno postajo Mokronog. Stanovanja so vsem zagotovljena. Na Mirni bo končno rešeno vprašanje zobozdravstvene in zdravstvene službe tako, da bodo tja dvakrat na teden hodili zdravstveni delavci iz Trebnje. Po dolgih letih mučnega čakanja se našim občanom torej le obeta boljša zdravstvena služba.

ŠOLSKI ODBOR: »Več discipline v naše osnovne šole!«

Šolski odbor pri osnovni šoli Trebnje je imel 18. maja redno sejo. Razprava je bila živahna. Razgovori so se vrstili ob proračunu ter ostalih problemih, ki jih mora šolski odbor reševati. S skrbjo so člani ugotavljali, kako razdeliti sredstva, da bo prav. Na predlog, da bi se zaradi pomanjkanja učnih moči ertale ure in s tem odpadel honorar, so se postavili na stališče, da njihovi otroci ne smejo biti prikrajšani, kajti odšli bodo na druge šole in bo njihovo znanje šepalo oziroma ga sploh ne bodo pridobili, če ure odpadejo.

Vsi člani šolskega odbora so uvideli, da je potrebno večkrat sestati se, kajti problemi šole niso izključno problemi učiteljstva, temveč tudi ostalih prebivalcev v občini. Predlagali so, naj bi se sestali skupno šolski odbor in učiteljski zbor.

25. maja je bila skupna seja. Na dnevnem redu je bila razprava o družbenem uprav-

ljanju, o problemih šole ter o pomoči pri gradnji novega šolskega poslopja. Potrebno bo takoj sestaviti komisijo, ki bo poiskala primerna samska stanovanja za učitelje, ki se bodo prijavili na razpisana mesta. Šolski odbor in učiteljski zbor se je ustabil pri problemu discipline, ki je na naših šolah zelo padla. Dolžnost nas vseh je, da se resno posvetimo temu vprašanju.

Hvala za razumevanje!

19. maja nas je delavski svet Elektro Krško obvestil, da je na svoji seji 10. maja dodelil družbeno-političnim organizacijam v občini Trebnje 25.000 dinarjev iz svojih sredstev skupne porabe.

Za dodeljeno vsoto se delavskemu svetu kakor tudi celotnemu kolektivu najlepše zahvaljujemo!

Izvršni odbor ObLO SZDL, Trebnje

LJUDJE MED SEBOJ

Krajevni odbor v Mokronogu je zaprosil, če lahko postavi nov vodnjak na trgu. Prošnjo je utemeljil s tem, da je v Mokronogu občutno pomanjkanje pitne vode, saj pride na 661 ljudi komaj troje izvirov in en vodnjak. Utemeljitev je podkrepil tudi s sklepi okrajnega sanitarnega inšpektorja, ki je pred meseci vodo pregledal in prepovedal uporabo nekaterih studencev in nesnažnega vodnjaka na trgu. Praktično je to pomenilo, da mora večina Mokronožanov zajemati iz studenca v bližini perišča za nekdanjo sodnijsko hišo.

POGAJANJA O VODOVODNI PIPI

Krajevni odbor je že izdelal načrte za novi vodnjak in v ta namen odšel okrog 100 tisoč dinarjev. Tudi graditi bi pričeli, ko bi imeli izbran prostor. Ko so vprašanje pretresli na sestanku, so sklenili, da bodo takole predlagali obratu »Iskrea«: vodo bi dobili iz istega zajetja kot obrat, speljali pa bi jo po vodovodnih ceveh do Strelove domačije, kjer bi bila javna pipa s pitno vodo. Gospodar je voljan dati zemljišče za skupne namene in tudi sam pomagati pri gradnji, za uslugo pa želi, da bi vodo napeljali tudi v njegovo kuhinjo (potrebno bi bilo le 3 m cevi). Obratni delavski svet je zadevo obravnaval 15. maja letos in odobril le listi del predloga, kjer se govori o javni pipi, medtem ko o tem, da bi gospodar Strel prišel do vode, ni hotel slišati. Tu so se pogajanja ustavila in pustila Mokronožane na cedilu, da se še zdaj sprašujejo v negotovosti: »Bomo kdaj dobili užitno vodo, ali pa bomo še naprej čofotali po umazanih?«

Cesto govorimo o tem, kako podjetja rešujejo krajevne probleme. Spričo vse večjega uveljavljanja komunskih dejavnosti (v ta okvir pristevamo tudi gospodarske organizacije) poudarjamo, da je to še celo nujno. Mokronožski primer ali spor zaradi ene same privatne pipe (ali res samo zato?) pa kaže, da obrat »Iskrea« še ni dovolj prisluhnil krajevnim problematikam. Ali delavci tega obrata niso tudi domačini? Ali so doma zadovoljni z vodo, ki jo pijejo kot drugi ljudje? Ali ne bi navsezadnje kazalo, da bi tudi Mokronog dobil vodovod? Cemu bi torej onemogočili privatniku, da bi si skrajšal pot do pitne vode?

Na koga se bo zrušil mokronožski grad?

Resno nevarnost za pešce in voznike predstavlja mokronožski grad, ki je že leta in leta v razvalinah in vedno bolj razpada. Rušijo se cele stene. Tako je bilo letos februarja, ko je proti zadržnemu domu zgrmela cela stena in skoraj pokopala pešca pod seboj. Po zidovih gradu se plazijo otroci, kar je zelo nevarno. Kaže, da bo treba le nekaj ukreniti, da se grad ali popravi ali poruši do temeljev in

tamkaj zgradijo kakšni drugi prostori.

Do osme ure zjutraj zmanjka kruha v Mokronogu. V pekarni, ki je pod upravo podjetja »Tržan«, delata le dva: pekovski mojster in vajenec. Prva želja je, da se izboljša kvaliteta kruha (kruh naj bo pečen in ne kuhan, zemlje pa mehke!), podjetje »Tržan« pa bo moralo v pekarnji namestiti še nekaj delavcev, da bodo lahko spekli dovolj kruha za vse Mokronožane.

Za krajevni praznik MIRNE čestitajo:

KRAJEVNI ODBOR ZVEZE BORCEV —
KRAJEVNI ODBOR SZDL — OSNOVNA
ORGANIZACIJA ZKS — KRAJEVNI ODBOR —
KRAJEVNI ODBOR ZVVI —
VAŠKI AKTIV LMS — KRAJEVNI ODBOR ZROP —
KRAJEVNI ODBOR RK —
DELAJSKO KULTURNO DRUŠTVO »SVOBODA« —
DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE —
GASILSKO DRUŠTVO —
LOVSKA DRUŽINA — »DANA«, MIRNA —
»REMONT, MIRNA«

Delitev dohodka je stvar podjetja

Bolj moramo upoštevati vrednost fizičnega dela — Sleherni birokratski odnos do problemov v podjetjih bi lahko izzval neugodne posledice — Smernice občinske komisije za izvajanje načel in predpisov o delitvi čistega dohodka je treba dosledno uresničiti!

25. maja je bilo v Vidmu-Krškem posvetovanje z direktorji podjetij, s predsedniki delavskih svetov, upravnih odborov in sindikalnih podružnic ter s sekretarji osnovnih organizacij ZK. Sekretar občinskega komiteja ZK Milan Ravbar je vodil posvetovanje v odsotnosti predsednika ObLO Staneta Nunčiča. Med drugim je poudaril, da so občani z navdušenjem sprejeli govor maršala Tita v Splitu in stališče Zveznega izvršnega sveta. Hkrati pa je ugotovil, da je zavladalo neko mrtvilo v pogledu izvajanja teh stališč. Tudi nekateri vodilni ljudje v podjetjih doslej še niso pokazali dovolj razumevanja za odpravljanje napak. Govor maršala Tita so nekateri elementi hoteli izkoristiti za sovražno propagando. Ti ljudje mislijo, da je treba sedaj kritizirati vse od kraja. Predsednik Tito je v razgovoru s predstavniki gospodarskih organizacij in ustanov ob otvoritvi Beograjskega sejma dejal, da se tisti, ki zlonamerno pretvarjajo njegovo kritiko ter direktive, motijo, če mislijo, da je zdaj prišel čas, ko bomo v Jugoslaviji »slovili čarovnice«. Tega ne maramo, pač pa si bomo vztrajno prizadevali, da bi odstranili pomanjkljivosti, ki ovirajo nadaljnji razvoj naše socialistične graditve.

Nadalje je tov. Ravbar poudaril, da je treba bolj upoštevati vrednost fizičnega dela in se takoj lotiti tega perečega problema. Sleherni birokratski odnos do problemov v podjetju bi lahko imel neugodne posledice. Pristojni činitelji v podjetjih naj sedaj sami ocenijo, ali je razdelitev osebnih dohodkov v njihovih kolektivih v mejah družbene morale ali ne! Predsedniki delavskih svetov in upravnih odborov se morajo dosledno zavzemati, da bodo sklepi iz njihovih sej zakoniti za direktorja in celoten kolektiv. Zato morajo organi družbenega upravljanja na vsaki svoji seji ugotoviti, kako so bili sklepi izvedeni. Predsedniki sindikalnih podružnic pa naj delujejo v

tem smislu, da bo sleherna akcija v kolektivu dobila svoje pravo politično obeležje. Predsednik občinske komisije za izvajanje načel in predpisov o delitvi čistega dohodka v gospodarskih organizacijah in zavodih Branko Voglar je govoril o notranji delitvi dohodkov v gospodarskih organizacijah. Dejal je, da je odločanje o delitvi čistega dohodka samoupravna pravica delovnih kolektivov. Zaradi izrednega splošnega družbenega pomena te pravice morajo kolektivi uporabljati kot preudarni in skrbni gospodarji. Gospodarske organizacije so dolžne takoj lotiti se uresničevanja zakonitih določb in načel za urejanje notranje delitve dohodkov v gospodarskih organizacijah. Zlasti je treba pri vsem tem upoštevati strokovna navodila o izvajanju načel in splošnih meril za delitev čistega dohodka, ki so bila objavljena v Uradnem listu FLRJ št. 16/62. Občinska komisija bo na podlagi strokovno opravljenih analiz sporazumno z gospo-

darskimi organizacijami in zavodi ugotavljala pomanjkljivosti. Organom delavskega upravljanja bo dajala s tehtnimi predlogi in nasveti pobudo, da uredijo tak sistem delitve, ki bo najbolj pravičen. Izpolnitev delitvenih sistemov je v korist gospodarskih organizacij samih. Če pa bo izjemoma potrebno, bo komisija posegla po upravnih ukrepih, za katere je pooblaščen.

Občinska komisija opozarja gospodarske organizacije na sledeče: takoj naj seznanijo organe de-

lavskega upravljanja in kolektive s predpisi, kjer so uzakonjene zahteve in splošna družbena merila za urejanje notranje delitve dohodka. Odborniki zbora proizvajavcev naj posredujejo v svojih kolektivih razpravo zbora z zadnje seje. Kolektiv je treba tudi seznaniti z vsemi nalogami, ki stoje s tem v zvezi pred gospodarskimi organizacijami, da bodo pravilno razumeli in podprli ekonomsko utemeljeno delitev. Končno morajo gospodarske organizacije obveščati komisijo o sklepih, ki zadevajo notranjo delitev dohodka, in se držati rokov za izdelavo in dostavo dokumentacije komisiji.

D. K.

Akademija za dan mladosti

Pretekli teden je bila v dvorani Svobode v Vidmu-Krškem svečana akademija v počastitev dneva mladosti in 70-letnice rojstva maršala Tita. Po izvedbi Internacionale je sekretar občinskega komiteja ZK Milan Ravbar govoril o revolucionarnem delu tovariša Tita. V bogatem kulturnem programu je sodelovala mladina, učenci osnovnih šol in pripadniki JLA. Ob začetku proslave so bila podeljena priznanja in nagrade ter prehodna pokala. Za najboljše in uspešno delo ter prizadevnost celotnega mladinskega aktivna je prejel mladinski aktiv s Senovega veliko priznanje. Prehodni pokal je v imenu aktivna sprejel predse-

nik Miha Zelič. V letošnjem letu je mladinski občinski komitej razpisal tekmovanje aktivna mladine osemletek. Najbolj se je izkazal aktiv leskovaške osemletke in je zato prav tako prejel prehodni pokal. Posebna priznanja so bila dodeljena aktivu osemletke Krško ter vaškima aktivoma s Senuš in Mrvic. Zaradi udeležbe in uspehov v športnem tekmovanju so sprejeli diplome aktivni s Senovega, Leskova in Brestanice. Najboljši aktivni so bili nagradjeni s praktičnimi nagradami. Omeniti moramo, da je mladina občine Videm-Krško podelila pripadnikom JLA za uspešno sodelovanje spominsko plaketo.

Svečano razvitje prapora

25. maja je bilo v dvorani Partizana v Krškem svečano razvitje prapora Pionirskega odreda »Staneta Rozmana« iz osnovne šole Krško. Temu pomembnemu dogodku je prisostvovalo okoli 200 pionirjev in cibanov ter Miloško Vidmar, član republiške zveze Društva prijateljev mladine, Janez Grašič, predsednik okrajne zveze Društva prijateljev mladine, Rezi Pirc, predsednica občinske zveze ter predstavniki političnega in občinskega vodstva in podjetij v občini.

Eno izmed najbolj udobnih študentskih naselij bo v Zagrebu. Naselje bo v bližini savskega kopalnišča, razprostiralo pa se bo na površini 12.000 ha. V njem bo devet stanovanjskih paviljonov s 3.500 posteljami.

Slavje je pričel predsednik Društva prijateljev mladine Videm-Krško — desni breg Matko Matjan, ki je prebral imena darovavcev spominskih žebličkov in spominskih trakov na prapor. Zlasti se je zahvalil kolektivu tovarne čokolade in peciva, ki je pionirskemu odredu daroval prapor. Prapor je v imenu kolektiva razvil ob igranju himne direktor Joško Bajc. Načelnik pionirskega odreda Tonček Bizjak je sprejel prapor in ga izročil praporščaku. Zastopniki gospodarskih organizacij so nato pripeli na prapor svoje trakove. Predsednik okrajne zveze Društva prijateljev mladine Janez Grašič je ob tej priložnosti čestital pionirskemu odredu k temu pomembnemu dogodku in med drugim dejal: »Ko pripenjam spominski trak na prapor, me obdaja občutek velikega zadovoljstva. Spominjam se dogodkov pred dvajsetimi leti,

ko so pionirji prvič razvili svoj prapor in so se v narodnoosvobodilni vojni po svojih močeh izkazali.« Na koncu proslave je pionirskemu odredu čestital tudi predsednik ObLO tov. Šterban.

Z novim praporom so pionirji Pionirskega odreda »Staneta Rozmana« ponosno odšli v sprevod skozi mesto. V šoli so bili po-goščeni.

RAZGOVOR NA GORJANCIH

Nedavno sem obiskal znano partizansko vas Brezje na Gorjancih. Od tam se odpira prekrasen pogled daleč po Krškem polju in vse do sosednje Hrvatske. Ljudje so skromni in zadovoljni. V vasi ni nesoglasij, pomagajo drug drugemu, se sestajajo in posvetujejo. Brezje ima samo 16 hiš, v katerih prebiva okoli 90

ljudi. Starejši možakar mi je dejal, da je življenje trdo in neizprosno in da prav to združuje ljudi.

Prisostvoval sem pomenku nekaterih članov krajevnega odbora, ki so razpravljali o dosedanjih gospodarskih uspehih kraja in željah domačinov. Občinskemu ljudskemu odboru so hvaležni, ker je omogočil dograditev ceste do Prušnje vasi. Pri gradnji so sodelovali prebivalci tudi s prostovoljnimi deli. Vsekakor bi bilo nujno, menijo člani krajevnega odbora, da bi popravili cesto do vasi Gradec in Planine. Za to območje deluje en krajevni odbor, otroci teh krajev pa obiskujejo šolo na Gradu. Trenutno obiskuje šolo 20 otrok. Če nekaj let se bo število podvojilo. Prav bi bilo, da bi pročelje šole uredili. Okoli šole sedaj pasejo živino, ki okolico ponesnaži. Potrebno bi bilo zgraditi ograjo. Za to pa je potreben denar, ki ga ljudje ne premorejo. Če bi dobili vsaj nekaj pomoči, bi se marsikaj napravilo.

O krajevnih problemih bi se volivci radi pogovorili na zboru občanov. Do danes še ni bilo takega sestanka, čeravno je bil prvotno sklican v marcu, pa je bil zaradi slabega vremena preložen. Tak sestanek bi bil koristen, saj bi ljudje predlagali marsikaj. Le redkokdaj zaide v kraj predstavnik občinskega ali političnega vodstva. Morda je prav to razlog, da se vaščani počutijo nekoliko zapostavljeni. O televizijskem sprejemniku, ki si ga ljudje tako želijo, smo že pisali. Nihče jim ni pomagal pri nakupu in vse je ostalo na papirju. Ljudje pa čakajo in še upajo. Nekaj denarja so že zbrali, pa vendar ne dovolj.

Tudi glede odkupa sadja so zaskrbljeni. Letos kaže sadje dobro in bi bilo prav, ko bi kmetijska zadruga v Kostanjevici bolj organizirala odkup sadja kakor lani. Še zadnja želja: trgovsko podjetje naj bi organiziralo v kraju prodajalno s špecerijskim blagom, ki bi se je posluževali ljudje tudi iz sosednjih vasi. D. K.

BRESTANICA SE PRIPRAVLJA NA VELIKI PRAZNIK: 4. JULIJA BO TAM ODKRIT SPOMENIK VSEM SLOVENSKIM IZSELJENCEM

Ze nekaj tednov je dejavnost vseh društev in organizacij v Brestanici zelo živahna. Skrbno se pripravljajo na odkritje spomenika vsem slovenskim internirancem, izseljencem in konfinirancem. Odkritje spomenika bo 4. julija. Do tega časa bo treba seveda še marsikaj urediti.

Za postavitev spomenika je ustanovljen posebni odbor, ki vodi dela. Da bi odbor lažje delal, je imenoval komisije. Vsi predsedniki komisij so člani odbora. Za predsednika odbora za postavitev spomenika je bil izvoljen tov. Stane Nunčič. V odboru so še: Karl Šterban, Lojze Colarič in predsedniki komisij: Tone Javorič (gradbena), Leo Likar (ureditev kraja), Franc Planinc (finančna), Lojze Štih (propaganda), Matko Matjan (kulturni program), Cveto Bevk (promet), Jože Znidaršič (komunalna ureditev), dr. Jože Cakš (saniteta). Vse komisije se večkrat sestanejo, prav tako pa ima odbor sejo vsako sredo. Komisije so izdelale program dela in sedaj že delajo. Gradbena komisija je uredila lastninske odnose zemljišča, kjer bo stal spomenik. Z zemljskimi deli je začela v teh dneh. Komisija za ureditev kraja je pregledala vse hiše in predlagala, naj se uredi pločniki in okolica hiš, da bo trg čim lepši. Finančna komisija je dala v prodajo bloke za nabiralno akcijo in to v vrednosti 5 milijonov. Bloki se bodo prodajali po vsem izseljenškem pasu. Poleg tega bodo dala prispevke za spomenik tudi nekatera podjetja. Zbranih je že okrog 500.000 dinarjev. Nabiralno akcijo pa bo treba pospešiti, ker homo morali že konec maja plačati za klesanje spomenika prvi obrok v višini 1.230.000 dinarjev.

Komisija za propagando bo odslej v vsaki številki Dolenjskega lista obveščala o poteku priprav, pribelovala podatke o izseljevanju, v vsaki številki pa bomo objavili tudi po en spomin na izseljevanje ali internacijo. Poleg tega bomo občasno pisali v vseh listih, ki izhajajo v Posavju. Komisija pripravlja tudi brošuro, kjer bo na kratko opisana zgodovina Gradu, izseljevanje, razni spomini itd. Na dan proslave bomo prodajali posebne spominske značke in razglednice.

Komisija za kulturni spored je sestavila program, ki se bo izvajal ob odkritju spomenika. Komisija za prehrano se je odločila, da bo dela vse stojnice, ki jih bo okrog 15. domačim društvom in organizacijam. Zagotavljajo že sedaj, da bodo vsi paviljoni z jestvinami in piščanci bogato založeni.

Prometna komisija bo imela dokaj težko delo. Cesta skozi Brestanico je ozka, prostora za parkiranje pa malo. Kljub temu pa je komisija prepričana, da bo dovolj prostora za vse avtomobile. Komunalna komisija bo poskrbela, da bodo vsi paviljoni imeli vodo in elektriko in da bo ozvočenje dobro razporejeno. Komisija za prvo pomoč bo poskrbela, da bodo lahko dobili zdravniško pomoč vsi, ki jo bodo potrebovali.

Trenutno je najbolj važno zbrati finančna sredstva. Zato odbor za postavitev spomenika prosi vse tiste, ki imajo namen prispevati za spomenik, naj čimprej kupijo blok. Prodajajo jih vse krajevne organizacije ZB. Prepričani smo, da ni izseljenca ali interniranca, ki ne bi rad dal za spomenik, toplo pa se priporočamo tudi vsem ostalim, da nas podprejo v akciji.

To in ono iz Podbočja

Polževa gradnja vodovoda. V Podbočju že dve leti gradijo vodovod in še ne kaže, da bi bil letos dograjen. Za dokončno izgradnjo vodovoda bi potrebovali vsaj še milijon dinarjev.

Razvoj turizma. K razvoju turizma v kraju je veliko pripomoglo kopalnišče ob Krki. Če bi okrajna cestna uprava odstopila odpadni les od mostu na Brodu, bi bilo kopalnišče dograjeno z minimalnimi stroški. Lepa izletniška točka je tudi Stari grad nad Podbočjem. Od tod je lep razgled na Krško in šentjernejsko dolino. Zal, da je ta točka neizkoriščena.

Prepročujmo nesreče z redom in delovno disciplino!

Postavitev spomenika padlim v NOV. Krajevna organizacija ZB je nedavno sprejela sklep o postavitvi spomenika padlim borcem NOV. Prostor je določen pred zadržnim domom, ki je sedaj zanemarjen. Za izdelavo načrta je potreben denar, ki ga organizacija nima.

Prodaja kruha. Čeravno je Podbočje velika vas, v tem kraju ni prodajalne kruha. Ljudje kupujejo kruh v 4 kilometre oddaljeni Kostanjevici. Tam pa ga prodajajo samo do 9. ure dopoldne.

Vaščani iz Podbočja bi morali imeti več volje do reševanja raznih problemov in ne čakati samo na pomoč občine. Celoten razvoj kraja je odvisen predvsem od ljudi samih.

Meso se ne bo podražilo!

Med ljudmi se širijo govorice o podražitvi mesa v Vidmu-Krškem. To nas je napotilo, da smo te dni obiskali direktorja podjetja »Meso« Slavka Komolarja in ga vprašali, če so zares razlogi za podražitev mesa. Povedal nam je, da so govorice o podražitvi brez osnove. Podjetje »Meso« iz Vidma-Krškega kljub težkočam ne namerava povišati cen. V mesnicah tega podjetja prodajajo svinjsko meso po 440, telečje po 440, govedino pa po 400 dinarjev. Pri govedini je poleg tega še 90 odstotkov volovskega mesa. Čeravno so se cene pro-

izvodov v trgovini od lanskega leta znatno povečale, so pri mesu ostale nespremenjene. Poleg tega je lani podjetje kupovalo živino v domačem kraju, letos pa jo kupuje v Metliki, Vinici in Črnomlju. Režijski stroški so se torej povečali, podjetje pa ima, razumljivo, manjši izkupiček. Kolektiv podjetja »Meso« ne stremi za tem, da bi potrošnike izžehl, temveč želi potrošnike zadovoljiti s kvaliteto in primernimi cenami.

Prav bi bilo, da bi tudi trgovska in druga podjetja posnemala podjetje »Meso« iz Vidma-Krškega.

Kaj delajo pionirji v Podbočju

Pionirski odred »Bratov republikem«, ki je bilo 20. Staničev in Podbočju je že maja, pa sta isti moštvi dosegli tretje mesto.

V Področju je še več krožkov. Dramatski pripravila igrico »Rdeča kapica«, recitatorji nastopajo na proslavi, marljiv pa je tudi pevski zbor, ki se pripravlja na občinsko revijo pevskih zborov. Pionirji vrtnarskega krožka urejajo šolski vrt, zadržniki pa so posadili nekaj črnega ribeza.

Marjetka Colarič

Hokej na travi

Partizan : Mladost 2:0 (1:0)
Na igrišču Partizana na Senovem je bila pred kratkim odigrana prvenstvena hokejska tekma med Partizanom in Mladostjo iz Trbovelj. V domačem moštvi je igralo precej mladih igravcev, kljub temu rezultat ni zadovoljiv, saj so imeli Partizanovi igravci terensko premoč zlasti v drugem delu igre. Pri gostih se je posebno odlikoval vratar, pri domačih pa Drstvenšek in Irčič.

Dan mladosti na Senovem

V počastitev dneva mladosti so mladinci pod vodstvom tovariša Urbančiča pripravili med višjimi razredi tekmovalje v rokometu. Predvideno je bilo tudi tekmovalje v malem nogometu iz v atletski, zaradi slabega vremena pa je vodstvo oboje tekmo odložilo.
Rezultati: moški: 8a : 8b 2:6, 7a : 7b 7:2.
Ženske: 8a : 8b 7:4, 7a : 7b 1:3.

DOM - DRUŽINA - GOSPODINJSTVO - DOM

Verska vzgoja razdvaja mladega človeka

Otroka z manj trdnim in vztrajnim značajem tak pritisk dostokrat zlomi, da se vda verskim zahtevam staršev in cerkve. S tem pa škoduje tudi oblikovanju otrokovega značaja. Namesto da bi ga utrjevali, da bi v otroku razvijali samostojnost odločanja, kritičnost do sebe in drugih ljudi, razmišljanje o vsem, kar ga obdaja itd., pa s svojimi verskimi zahtevami, ki se jim mora otrok brezpogojno in brez premisleka podrežati, te za življenje tako važne osebnostne lastnosti tudi na druge življenjske razmere in zahteve: postane človek brez lastnega preudarka in odločanja, dogmatičen, nekritično dovteten in hlapčevsko poslušni. Potem ni nič čudnega, če si ga življenje po mili volji podreja in zaslužuje, namesto da bi življenjska dogajanja sam usmerjal in prilagajal v prid sebi in skupnosti.

Povsem drugače doživljajo verski pritisk značajno bolj razviti, bolj samostojni in odločnejši otroci. Običajno se mu uprejo, bodisi odkrito ali pa prikrito. Čujmo, kaj menijo o njem mladi ljudje sami!

»V tem pogledu (v odnosu do vere) sem sam svoj gospodar in ne sprejemam prav nobenih vsiljivih nasvetov.«
»Kadar so me starši spodbili v cerkve, je držala moja pot vedno mimo nje.«
»Glede tega (vere) sem popolnoma samostojen. Če bi me silili, bi se odločno uprl.«
»Zares čudno, da mnogi starši ne vedo, da je prepovedan sad najslajši.«
»Spet moramo pritrrditi zdravi ljudski misli, ki pravi, da rodi vsako nasilje odpor in vrsto drugih slabosti. Otroka navaja na laž, hinavščino, maščevnost, sovraštvo, zmanjšuje njegovo zaupanje v starše, krepi trmoglavost, okrutnost itd., svoj namen pa le redkokdaj doseže.«
»Glede na to, kdo versko pritiska na otroka, so dane v družinah različne možnosti. Lahko pritiska nanj le eden izmed zakoncev, oba ali pa kak drug stalni ali priložnostni član družine (stari starši, teta, stric, znanec, hišna pomočnica itd.) Vsek verski pritisk na otroka je škodljiv, še mnogo bolj poguben pa je, če je odsev neenotnega stališča vzgojiteljev do verskega vprašanja, posebno, če trmoglavost vztrajajo pri svojih verskih nazorih, z njimi klijubujejo in ne pomislijo na

vzgojno škodo, ki jo delajo otroku. Prepri se navadno prično ob krstu otroka in se pozneje nadaljujejo ob tem, ali bo otrok hodil k cerkvenim obredom, verouku, ali pojde k obhajilu, k birni itd. Eden hoče, da se otrok vseh teh cerkvenih obredov udeležuje, drugi pa temu nasprotuje. Med družinskimi vzgojipremoč nad otrokom. Pri tem telji se bije večni boj, ki je hkrati tudi boj za ugled in neredko uporabljajo za vzgojo skrajnje škodljiva sredstva in načine. Obkladajo se z različnimi očitki, ne da bi izbirali besede, in odkrito ščuvajo otroka drug proti drugemu. V tem vzkiženem ognju raste otrok z vsemi posledicami neenotne vzgoje. Čim večji je, tem težje prenaša take razmere, dokler si ne začne sam utirati svoje poti. Kako vpliva tako okolje na mlade ljudi, naj nam sami povedo:

»Ker je mama verna, se z očetom ne razumeta dobro. Večkrat se oče jezi, ker hodi k maši... Mene pa to vedno bolj boli. Rada bi jima pomagala, pa ne morem, ker sta oba trmasta.«

»Drugi otroci so se nedelje veselili, jaz pa sem se je vedno bala. Starši so se vedno prepirali, ali naj grem k ma-

si ali ne. Sama pa še nisem vedela, koga naj ubogam. Hudo mi je bilo, ker sem bila povzročitelj sporov pravzaprav jaz.«

»Ker sem imela mamam zelo rada, sem hodila k verouku, čeprav mi je oče zabranil. Morala sem vselej paziti, da se nisem zagovorila.«

»Ob neprestanih preprih med očetom in mamom zaradi cerkve, pri čemer nista izbirala besed, sem izgubljal zaupanje v oba. Spoznal sem, da mi v teh vprašanjih ne moreta pomagati.«

»Ko sem bil majhen, sem bil večkrat pri stari mami. Učila me je moliti in me vodila s seboj v cerkev. Ker me starši niso versko vzgajali, so se s staro mamom zaradi tega vselej prepirali. Očitajla jim je, da bodo naredili iz mene prav takega pogana, kot sta onadva. Posledice vsega tega sem najbolj občutil jaz, ker nisem smel več k njej, čeprav sem jo imel zelo rad...«

»Z nami, je živela tudi babica, ki je bila zelo pobožna. Ker ji starši niso dovolili, da bi mi govorila o bogu in veri, je to počenjala naskrivaj. Da tega ne bi povedala mami, mi je vselej zapela kakšno pobožno pesem in povedala kakšno pravljico...«

Lep zgled novomeških šolarjev

Prostor za osnovno šolo v Novem mestu v zadnjih tednih vidno spreminja lice. Uravnarvanje nagubnega zemljišča, določena za športno igrišče, je že skoraj končano.

Malo čudno se zliči, da osemlitka s 1427 učenci doslej ni imela svojega igrišča. Igrišče na Loku, kamor, hodiše ob lepem vremenu telovadilski oddelki vseh šol, je oddaljeno 500 m in za 45 min. pouka telovadbe v njih osnovni šoli ne pride v poštev, razen zadnje šolske ure.

Tov. Penko, znani lahkošteletni slovenski rekordler v metu krogle, je pred dvema letoma, ko je prevzel pouk telovadbe na osnovni šoli v Novem mestu, predlagal, da bi se del šolskega vrtja preuredil za telovadišče. Takrat je njegov predlog našel na odpor, češ kaj bo s povrtinno, ki tam raste!

Ko so bile za letošnje leto razpisane pionirske igre v znamenju

športa, je bilo ustanovljeno na osnovni šoli šolsko športno društvo, ki si je kot glavno nalogo v tem letu zadalo zgraditev športnega igrišča na šolskem vrtu. Vodstvo šole je dodelilo prostor v velikosti 40 x 20 m.

Ker ni bilo finančnih sredstev, se je mladina lotila zemeljskih del sama. Sredi marca so zapeli krampi in lopate. Male je bilo orodja, zato je bilo delo sistematično porazdeljeno. Od jutra do večera so se menjavali razredi. Ker so bile 4 samokolnice premalo, je napravil iznajdljivi tov. Bele, ki je na osnovni šoli prevzel mesto »splošnega tehnika za vsa popravila«, 4 nosilnice in delo je steklo kot po tekočem traku.

Predhodna zastavica je postala gonilna sila. Vsake tri dni je prevzame oddetek, ki odpelje največ samokolnic materiala, preručnana na enega sodelujočega. Da niso učenci pelega, šestega in sedmega razreda prikrajšani v primerjavi s telesno krepkejšimi učenci osmega razreda, se jim približajo tečke. Največji uspeh je doslej dosegel VII. e razred, ki je v eni šolski uri prevozil 11 samokolnic na enega

sodelujočega. Ker je po 5-6 paralel v enem razredu, je na tri dni posebej pohvaljena najboljša paralela.

Glavno težo dela nosijo seveda telovadni učitelji tov. Mistejveja, Penko in Spiler. Ko sem zadnje vprašal tov. Penka, ki je ves ozožen vihtel kramp, kaj bo z njegovim treningom v metu krogle, je nasmejan rekel: »Moči bo dovolj; samo hitrosti mi manjka. Pa 15 m, upam, bo šlo.«

Preko 1000 kub. metrov težke ilovnate zemlje je izmetovljeno v prenešene. Kopljejo se jarek za oporni betonski zid na spodnji strani igrišča. Igrišče bo obdajala žična ograja v višini treh metrov, da bo vrt varen pred žogo, ki bo glavno orodje na športnem igrišču.

Okrajno prvenstvo v borbenih igrah

V nedeljo so se na štiritistemem kegljašču Gradisa v Ljubljani izvršile prve štiri ekipe članov v tekmovalju za naslov najboljšega kluba v borbenih igrah v letu 1962. To najbolj priljubljeno in obenem množično tekmovalje med kegljari je okrajno prvenstvo organizirala letos na športnem kegljašču izven okrajja, ker na Doljenjskem se ra na razpolago takega športnega objekta.

V prvem delu letošnjega okrajnega prvenstva so presenečili dobro pripravljeni kegljarski kluba Novoteks iz Metlike, ki so že v prvi igri in v prvem najboljši rezultat in so vodstvo obdržali skozi vse štiri igre. Kegljašči Novoteksa so letos nastopili prvič na okrajnem prvenstvu.

Na drugo mesto so se uvrstili člani KK Rudarja iz Kanižarice, ki so že resno ogrozili Novoteks, vendar jim je prav na koncu zmanjkalo sapa. Na tretje mesto so se uvrstili člani KK Zeleničar iz Novega mesta, ki so igrali precej slabše kot na dosedanjih tekmah ob-

Uspeh Novomeščanov v odbolki

Novomeščani so v nedeljo odnesli že tretjo zaporedno zmago v ljubljanski podzvezdi. Potem ko so v prvemu kolu izgubili z oslabiljeno ekipo iz Zg. Siske 61:39, so premagali Ježičo s 64:33, Litijo s 45:46 in Spodnjo Sisko z 79:34. Po teh zmagah so novomeški igravci zanesljivo na drugem mestu, dve točki za Zgornjo Sisko. Kot kaže, so se razmere v novomeški košarki uredile in lahko pričakujemo, da se bodo košarkarji kot okrajni prvaki resno potegovali za vstop v slovensko ligo. Mnogo zaslug za to ima trener dr. Grandovec. Novomeščani so v teh tekmah nastopili v naslednji postavi: dr. Grandovec, Šetina, A. Petrič, Kopač, Splihal, Franko, Potrč, J. Petrič, Blažič in Knoll.
J. S.

Igrali bodo mali roket, košarko in odbolki. V vogašu bo škakalna jama za skok v višino in daljavo. Poleg nje bodo stala plezala, igrišče bo imelo prenosne ovire za pionirski poligon (tek bez zapreke). Igrišče bo 20 m na debelo nasuto s kamenjem, preko katerega bo prevleka drbobirja in rdečih ugarkov. Zato bo igrišče uporabno tudi po dežju.

Pri uravnem odboru šole je posebna gospodarska komisija, ki nadzoruje delo in bo skušala dobiti potrebna finančna sredstva. Doslej je dala za zgraditev igrišča 150.000 din. Mladina sama je s svojim delom doslej prispevala v vrednosti preko pol milijona dinarjev.

M. D.

Plavalne tekme v Vidmu-Krškem

Preteklo nedeljo so bile plavalne tekme na Vidmu. S tem je bila odprta plavalna sezona v naši republici. Ceravno je plavalni klub Celuloza povabil na tekmovalje več plavalnih klubov iz vse Slovenije, se vabilu ni nihče odzval. Verjetno je bil razlog temu deževno in hladno vreme. Plavalnih tekem se je udeležil le klub Medveščak iz Zagreba (bivši Naprijed). Plavalna zveza Jugoslavije je na tekmovalje poslala kandidatinjo za evropsko prvenstvo Hildo Čajerjevo iz Dubrovnika in Milenko Marišičevo iz Kotora. Kljub slabemu vremenu so bili doseženi dobri rezultati. Predvsem sta presenetila Vesna Bresvar iz Krškega, ki je plavala 100 metrov prsno le za 7 desetik slabše od kandidatke

za evropsko prvenstvo Marišičeve, ter domačin Peter Jesenšek, ki je presenetljivo zmagal na 100 metrov prsno s časom 1,25,1. Gostje so skozi oboje zmagali mo trenirali v zaprtem zimskem bazenu, domačini pa to možnost nimajo. Prav zato je Jesenškova zmaga pomembna; saj jo je dosegel z rutinarstvi hrvaških plavalci.

Ostali rezultati:
100 m prsno - ženske: 1. Vesna Bresvar, Celuloza, 1,33,1; 2. Melita Kuimer, Medveščak, 1,33,6.
100 m hrbtno: 1. Milenka Jurčinjak, Medveščak, 1,26,3; 2. Ana Mihelič, Medveščak, 1,37,1.
100 m hrtno - moški: 1. Peter Jesenšek, Celuloza, 1,15,1; 2. Damir Wagner, Medveščak, 1,15,9.
100 m prsto: 1. Osviid Dvorčak, Medveščak, 1,05,5; 2. Albin Rene, Medveščak, 1,06,6.

100 m mestoljček: 1. Edvard Sutilov, Medveščak, 1,17,2; 2. Davorin Scarpa, Medveščak, 1,20,5.
100 m prsno: 1. Zdravko Hebel, Medveščak, 1,31,1; 2. Peter Kravos, Celuloza, 1,28,2.
Stafeta 4x100 m prsto: 1. Celuloza 4,35,0; 2. Medveščak 4,35,2. Največ točk sta po italijanskih tablicah dosegla Vesna Bresvar, Celuloza (739) ter Zdravko Hebel, Medveščak (728). Obema je za dosežene uspehe predsednik plavalnega kluba Celuloza Janez Bresvar podelil praktični darilo.

Vida Osolnik (Pionir): okrajna prvakinja
Končano je letošnje kegljaško okrajno prvenstvo za članice. Tekmovalke so imele po dva nastopa na sto lučajev. Prvo mesto je osvojila članica Pionirja Vida Osolnik, ki je podrla 698 kegljev. Drugo mesto je zasedla članica Gorjanec Šmonkar (671), tretja pa je Zaharija (Pionir) 647. Sledijo: Zeleničar (607), Sirmc (606), Sečen (604), Ponikvar (590), Orašelj (579). Prijeto sta nas presenetili Zaharijeva in Sečnova, ki tekmujeta šele prvo leto.

CELULOZA : NOVO MESTO

Balinarji Krškega so povabili na proslavo dneva mladosti balinarsko reprezentanco Novega mesta, ki se je vabilu odzvala in odigrala z ekipo Celuloze dve tekmi. To je bilo prvo balinarsko tekmovalje v Krškem po mednarodnih predpisih. Reprezentanca Novega mesta je pokazala, kako je treba igrati. Zmagala je v obeh igrah 13:3 in 13:0. Prizadevanje balinarjev Celuloze je treba pohvaliti. Vendar bi morali imeti v tovarni zanje več razumevanja in jim čimprej nabaviti enostrano kovinastih krogel. Pokusni so solidno znanje, manjka pa jim več tekmovalje, na katerih bi dobili potrebno izkušnost. Zelnko jim, da bi se čim bolje uveljavili na okrajnem prvenstvu, ki bo konec junija v Novem mestu.
(en)

Tesna zmaga Krmeljčanov

V nedeljo so odigrali rokometiški »Svobode« iz Kremlija prvenstveno tekmo v Brežicah. Igra je bila na mokrih tleh. Zmagali so Krmeljčani z rezultatom 2:21. Njihov najboljši strellec Zaman je kar sedemkrat potresel nasprotnikovo mrežo.

V kegljaški ligi Novega mesta vodi Železničar

V skupini A kegljaške lige Novega mesta so bila odigrana tri kola. Bilo je že precej presenečenje. Omenim naj le, da je Pionir izgubil z Železničarjem. Luknja je na svojem kegljašču premagala Pionirja I za devet kegljev, ekipa Železničarja pa še ni bila poražena.
Rezultati: Pionir II : Luknja 366:317, Železničar : Pionir I 336:337, Toplice : Novoteks 310:266, Luknja : Pionir I 289:280, Železničar : Toplice 370:348, Novoteks : Pionir II 292, Železničar : Novoteks 345:278, Pionir II : Toplice 304:305.
Vrstni red: Železničar 6, Toplice 4, Pionir II 3, Luknja 2 in Pionir I 0.
(en)

Balinarska liga Novega mesta

V balinarski ligi Novega mesta so bila odigrana že tri kola. Moštva tekmujejo z dvema ekipama. Tekmovalje prvih ekip je zelo izenačeno, o čemer pričča veliko število neodločenih iger. V prvem kolu je bila najbolj zanimiva igra med Pionirjem in ONZ. Srečanje se je končalo neodločeno 13:11 in 7:13. V drugem kolu je bila zanimiva igra med Železničarjem in Pionirjem, ki se je končala brez odločitve 13:10 in 6:13. Tudi tretje kolo je imelo odločno tekmo: Novoteks in Železničar sta si razdelila točki z rezultatom 13:11 in 5:13.

Rezultati: Novoteks : Poštar 2:0, Pionir : ONZ 1:1, Železničar : Borac 2:0, Pionir: Železničar 1:1, Borac : Novoteks 0:2, ONZ : Poštar 2:0, Novoteks : Železničar 1:1, Pionir : Poštar 1:1 in ONZ : Borac 2:0.

Vodita ONZ in Novoteks s 5 točkami, sledijo Železničar (4), Pionir (3), Poštar (1) in Borac (0).

Pionir : Železničar 2392 : 2290

V finalu okrajnega tekmovalje za jugoslovanski kegljaški pokal sta se srečali ekipi Pionirja in Železničarja iz Novega mesta. Ker je bila tekma na enostreznem kegljašču Pionirja, sta ekipi odigrali samo 6x100 lučajev. Že prvi trije tekmovalci Pionirja so povedli za 70 kegljev (Božo Vesel 414, Mrzljak 409 in Hran 391) zadnji trije tekmovalci Pionirja pa so prednost še povečali (Romih 403, Filipič 395 in Legiša 390). Pri Železničarju pa so boljše rezultate dosegli Bratov (410), Dravinec (392), Padovan (393) in Mehic (385), slabša sta bila Vesel (355) in Zupančič (349).

V republiško tekmovalje se je uvrstila ekipa Pionirja, tekmovalje pa se bo pričelo konec maja.

Vozniki in tehnika

Na Danskem imajo že dolgo hude skrbi spričjo številnih prometnih nesreč, ki jih je kriv alkohol. Sedaj pa so iznašli novo sredstvo proti prometnim nesrečam in za začetek opremili z njimi vse taksije. V te avtomobile so montirali posebno napravo, ki zabeleži tudi najmanjšo količino alkohola v soferjevem dihu in avtomatsko izključi motor.

Prekop za puščavo

Skozi pešeno področje Turkmenije v Sovjetski zvezi gradijo največji umetni prekop na svetu. Dolg bo 924 km (Sueški prekop 161 km) in bo namakal puščavo Karačum. Tako bo puščava »ozelencila« in se spremenila v plodno zemljo. Prekop bodo izkopal v petih letih.

Beograjski bife »Mala Matera« bodo preuredili v prvi »Jugostroj« iz Rakovice po licenci francoske tovarne »OFECO«.

Na Jugoslovanskih rekah pluje okrog 95 rečnih ladij, 13 vlačilcev in nad 70 tovornih ladij. Vsako leto prepeljejo približno 8 milijonov ton blaga in 650.000 potnikov. Rečnih pristanišč je 45, pravkar pa jih gradijo, oziroma obnavljajo 16. Največje rečno pristanišče je Beograd, ki ima na leto 1,75 milijona ton blagovnega prometa.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Četrtek, 31. maja: Angela Potočnik, 1. junija: Radovan Sobota, 2. junija: Velimir Nedelja, 3. junija: Mljokja Ponedeljek, 4. junija: Francisek Terek, 5. junija: Ferdo Serda, 6. junija: Zdenko

ZAHVALE

Ob težki izgubi nadvse ljubljeno mame, stare mame in tete
KAROLINE KOCJAN roj. METELKO
iz Ardra pri Rakli
se zahvaljujemo vsem, ki so jo v času boleznj, ki jo zaradi darovanih cvetov in vence, naši ljubljeni sožalje in jo spremljali na njeni zadnji poti.
Zalujoči: sin Franc z ženo Ivanko in otrokoma, hčerka Pavla z družino, Karolina, Justina z družino in ostalo sorodstvo

PREKLICI

Preključujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 32527. - Marija Novak, Nestopja vas 8, p. Semič.

Preključujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 312109. - Franc Krnc, Sela pri Zburah 13, p. Smarjeta.

Preključujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 319126. - Jože Jankelj, Jablan 12, p. Mirna peč.

Preključujem neresnične govorice, ki sem jih raznašala o svojem možu in njegovih sorodnikih. Brigita Drakulič, Videm-Krško, Kolodvorska 4.

DEJTO

Crnomelj: 1. in 3. junija ameriški barvni film »Imitacija življenja«, 5. in 6. junija jugoslovanski film »Sreča pride ob devetih«.

Dol. Toplice: 2. in 3. junija jugoslovansko-italijanski film »Maščovalce Dubrovski«, 6. junija italijanski film »Odmor in ljubezen«.

Kostanjevica: 2. junija ameriški barvni film »Naloga majorja Legosa«, 3. junija francoski film »Ljubimci«.

Metlika: 2. in 3. junija ameriški film »Dvajset tisoč milj pod morjem«, 6. junija francoski film »Ulica De Prerie«.

Novo mesto »Krkka«: od 2. do 4. junija nemški barvni film »Indijski nagrobni spomenik«, od 5. do 7. junija sovjetski barvni film »Maščovalce«.

Semič: 3. junija jugoslovanski film »Veter je prenehal ob zori«.

Trebnje: 2. in 3. junija ameriški barvni film »Princ in plešalka«, 6. junija ruski film »Cvrsti stebri«.

MALOGLASJE

STABILNI BENCINSKI MOTOR 5 KS poceni proda Jože Zevjav, Brezina 192, p. Brežice.

ODDAJA LETOSNJE KOŠNJE detelje in sena bo v nedeljo, 3. junija, ob 9. uri dopoldne. Interesenti naj se zglasijo ob določeni uri v gostilni Košak.

CELOLETNO KOŠNJO sena in detelje ter žrasko otroško kolo poceni proda. Milin Kovarčič, Novo mesto, Kandija.

OTESAN SUH STAVBNI LES proda. Naslov v upravi lista (676-62).

GIBANJE PREDNARČNOSTI

NOVOMEŠKI MATIČNI URAD SPOROČA

Od 21. do 28. maja je bilo rojenih 19 dečkov in 16 deklic. Porodili so se: Alojzij Zagar, soboslikar iz Vidma-Krškega, in Franciska Lekše, delavka iz Leskovca; Slavko Lazar, delavec iz Gaberja, in Rozalija Mole, šivilja iz Srebrnič; Jože Vidrih, kurjač iz Bršlina, in Magdalena Rozman, delavka iz Straže; Janez Gazvoda, poljedelec iz Vel. Brunic, in Ana Mihalič, hiš poslastika s Potočja; Albin Kastelic, delavec iz Meniške vasi, in Ana Poglavec, delavka iz Dol. Straže; Jože Kodrič, kurir, in Ovetka Bartolj, delavka, oba iz Irbe vasi. Umrli so: Terezija Serne, gospodinja iz Leskovca, 60 let; Anton Krihin, delavec iz Jablanca, 60 let; Marija Krnc, delavka iz Dobrave, 22 let; Janez Erjavec, vojni invalid iz Trebče vas, 67 let.

Novomeški narodniki

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rojili: Marija Novak iz Gorenjcev - dečka, Joži Selčko iz Zvabovca - deklčo, Danica Popovič iz Malenec - deklčo, Ana Kalin iz Gumberka - dečka, Marija

CEBELE, 4 polne in več praznih žnidarskih prodam, Jože Korosek, Sentjernej 57.
NOV POLKAVC, električni stedičnik - Siemens - ugodno prodam. - Naslov v upravi lista 674-62.

SKORAJ NOVO SPALNICO, električni stedičnik ter nekaj kuhinjskega pohištva prodam. Drakulič, Videm-Krško, Kolodvorska 4.

HLADILNIK 120 l, vrtno mize in biljar prodam. Naslov v upravi lista (684-62).

USLUZBENEC, 31 LET, s stanovanjem, nevezan, išče iskreno deklo od 22 do 27 let, visoko 152-156, nekaj izobraženo, solidne preteklosti. Tajnost zadržano. Samo resen odgovor na: Kafrelj, poštno ležečo, Skofja Loka.

IZGUBIL se je srednje velik bel pes s črnimi in rumenimi lisami, šiši na ime Bari. - Kdor bi o njem kaj vedel, naj prvi nagradi sporoči na tajništvo gimnazije v Novem mestu.

KMEČKO HISO v vasi Draga 1 (lepa lega) pri železniški postaji Polževo prodam. Ogled vsako nedeljo.

Rebselj iz Drame - dečka, Marija Seničar iz Smolerje vasi - deklčo, Jožeta Zgajnar iz Malih Poljan - dečka, Stanislava Ajdlič iz Poljan - dečka, Jožeta Černe iz Gor. Vrhopolj - deklčo, Tomčka Kočman iz Druziške vasi - dečka, Marija Pečarič iz Metlike - dečka, Viljenka Mišiča iz Čučnega sela - dečka, Marija Berk iz Bršlina - dečka, Zlata Ostrman iz Smlhele - dečka, Rozalija Pernar iz Krškega - dečka, Reška Bradica iz Metlike - dečka, Marija Fabjar iz Pleša - dečka, Matilda Muhi iz Gor. Kamenja - dečka, Nada Benigar iz Krškega - deklčo, Pavla Lamošek iz Gabrške gore - dečka, Matil-

NESREČE

MOTORIST V DŽIP
26. maja se je proti Kostanjevici peljal motorist Stanko Rešetič iz Grobelj s sopotnikom. Z avtomobilске ceste je tedaj pripeljal džip, ki ga je vozil Mile Bučan iz Brezice, in motoristu zaprl pot. Vozil sta trčila, pri čemer sta bila motorist in sopotnik huje poškodovana. Popravila vozil bodo veljala okrog 150.000 din.

da Kle z Dolenje vrha - dečka, Milka Koščak iz Kamenja - deklčo, Alojzija Vidmar iz Gradca - deklčo, Jožeta Anderlič iz Skrljevega - dečka, Francka Jakše iz Jurke vasi - deklčo, Marija Hrovat iz Dobrave - deklčo, Marta Magovac iz Bočice - deklčo, Marija Foršek iz Irbe vasi - deklčo in Jožeta Kovačič iz Gor. Brezovice - deklčo.

iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rojili: Pepca Smajgl iz Brezice - deklčo, Gabrijela Jazbec iz Vidma-Krškega - dečka, Stefa Kroselj iz Zg. Pohance - deklčo, Dragica Sahimpašič iz Rožge - dečka, Nada Stojš iz Sevnice - deklčo, Neža Kroselj iz Zg. Pohance - dečka, Milica Kodrič iz Brezice - deklčo, Justina Jazbec iz Vidma-Krškega - dečka, Roza Nemec iz Vitne vasi - dečka, Vida Cegler iz Presladole - dečka.

KRONIKA + NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Anton Umek, delavec iz Sp. Mladetičev, si je na cirkularni poškodoval kazahee desne roke. Magdi Starša, gospodinja iz Crnomlja, je hudo padla na levo nogo. Miha Puhek, delavec iz Sečjega sela, si je pri delu opekel nogo. Uršula Fabjančič, kmetica iz Zavinka, je padla z motorja in si poškodovala desno nogo. Martin Bajuk, kmet z Radovice, je padel z lestve iz si poškodoval desno nogo. Jože Bojanc, kmet iz Vel. Orehka, se je s sekuro usekal v levo koleno.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Zdenka Ključarič,

OBJAVE — RAZPISI —

RAZPIS NOVOMEŠKE GIMNAZIJE

Gimnazija v Novem mestu bo sprejela v šolskem letu 1962/63 v 1. razred 100 dijakov. Prijavi naj kandidati priložijo spricovalo o uspešno dokončanem osmem razredu osnovne šole in rojstni list. Kandidat, ki ga pripravil za vpis v prvi razred Zveza borcev, organ za socialno skrbstvo, gospodarska ali družbena organizacija, naj priloži prijavi za vpis tudi potrdilo ali priporočilo navedenih organizacij. Vpisovanje bo od 15. do 25. junija 1962. Če se bo vpisalo več kot sto dijakov, bodo vsi preizkušeni iz slovenskega jezika in matematike. Vsi kandidati naj se zglase 26. junija ob 8. uri zjutraj v gimnaziji, kjer bodo na oglasni deski obveščeni o rezultatih vpisa. Novo mesto, 25. maja 1962. Razpisna komisija za vpis v 1. razred pri šolskem odboru gimnazije v Novem mestu

Sprejmemo delavce

Sprejmemo več delavcev. Prednost imajo taki, ki so odslužili vojaški rok. Samsko stanovanje priskrbljeno. - Osnovna enota pošte Ljubljana 2, Trg OF 5.

Obvestilo društva knjigovodij

Z ozirom na odpovedano posvetovalno o izvajanju načrt in splošnih meril za delitev čistev

in valčki francoskih oper - 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb - 10.15 Nikolaj Rimski-Korsakov: Sheherazade - 11.25 Od melodije do melodije - 12.15 Kmetijski nasveti: inž. Mirko Leskovšek: Tehnika dognojevanja poljščin z deponiranjem gnojil - 13.30 Ob zvokih vedre glasbe - 13.30 Joseph Haydn: IV. dejanje opere »Filozofska duša« - 17.05 Soterjem na pot - 18.10 Planine in morje - 18.45 Ljudski parlament - 20.00 Radi bi vas zabavali - 21.00 Staro in priljubljeno.

ČETRTEK, 7. JUNIJA: 8.05 Plesi in rapodije - 9.25 Sledbe Janka Ravnika in Uroša Prevorska - 11.00 Crnske duhovne pesmi - 12.15 Kmetijski nasveti: inž. Janez Verbič: Suenje sena s prevetovanjem - 13.20 Napevi izpod zelenega Pohorja - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Turistična oddaja - 17.05 Koncert po željah poslušalcev - 19.05 Melodije v traku - 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov - 22.15 Naši tonski tehnički vam predvajajo.

Naročite KNJIŽNO ZBIRKO »LIPA I-1962«:

- Mohamed Dib: ALZIRSKA TRILOGIJA (Trije romani v eni knjigi: Velika hiša, Požar, Statve; okoli 500 strani)
  - Sergeanne Golon: ANGELIKA (Obsežen roman v dveh knjigah, okoli 1110 strani)
  - Karol Bunsch: PASJE POLJE (Zgodovinska povest, okoli 220 strani)
- Vse štiri knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju, lepo opremljene in vezane v polplatno in polusnje.
- KDOR ZELI POSTATI NAROCNIK**, naj nam pošlje podpisan naročilnico (točen naslov!) ali pa naj naroči zbirko pri poverjeniku založbe.
- PREDNAROČNISKA CENA ZBIRKE**: štiri knjige (okoli 1800 strani) v polplatnu 7.400 din, v polusnju pa 8.500 din. Plačilo ali v enkratnem znesku ali v največ desetih enakih mesečnih obrokih po 740 oz. 850 din. Opozorjamo, da so cene v prednaročilu znatno nižje, kot bodo pozneje v knjigarnah.
- Naročila pošljite na naslov:
ZALOZBA LIPA, Koper, Muzejski trg 7.

Kandidat mora imeti pravno fakulteto z najmanj dvema letoma službe. Prijave z obširnimi življenjepisom pošljite upravni odbor odbora Splošnega trgoveškega podjetja v Metliki razpisuje mesto računovodje. Plača po dogovoru. Nastop službe takoj. Starovanje na razpogo ob nastopu službe. - Ponudbe pošljite na naslov podjetja.

Razpis za računovodjo

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij upravnega odbora Splošnega trgoveškega podjetja v Metliki razpisuje mesto računovodje. Plača po dogovoru. Nastop službe takoj. Starovanje na razpogo ob nastopu službe. - Ponudbe pošljite na naslov podjetja.

Razpis Dolenjske turistične zveze

Dolenjska turistična zveza v Novem mestu razpisuje delovno mesto za splošno administrativno poslovanje. Pogoji: dokončana srednja ekonomska šola ali administrativna šola z nekaj let prakse v administraciji. Nastop službe in plača po dogovoru. Enomesečni poskusni rok. Prijave z življenjepisom pošljite na gornji naslov, p. p. 58.

Občinski sklad za komunalne potrebe v Črnomlju

V ta sklad se stekajo sredstva od komunalnega prispevka, 1 odst. davka od maloprodajnega prometa in dotacij. V letu 1962 bo sklad razpolagal s 24 milijoni din. Ta sredstva se bodo porabila v glavnem za nadaljnje urejevanje pločnikov in drugih komunalnih objektov ter za gradnjo objekta, namenjenega samopostrežni trgovini.

Cesta iz središča Sevnice do Šmarja bo dograjena in asfaltrana do konca junija. Te dni potekajo dela pri izkopu zemlje. Zatrjujejo, da bo cesta, če bo lepo in ugodno vreme, predana prometu še pred rokom.

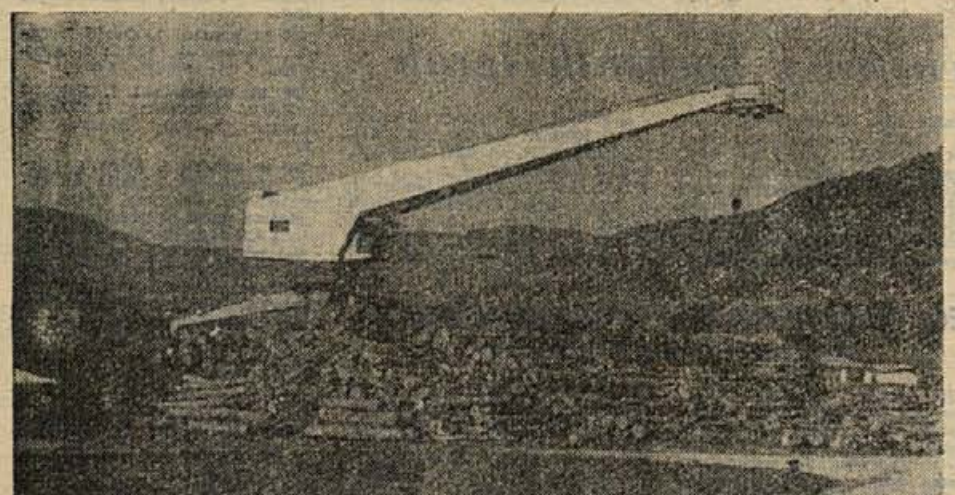
DOPISUJTE V DOLENJSKI LISTI

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Okrajni odbor SZDL v Novem mestu - IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Maks Pogačar, Miran Smitič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.

UREJUNE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Mloč Jakopac, Drago Kastelic in Ivan Zoran.

IZRAJA vsak četrtek - Posamezna številka, 20 dinarjev - Letna naročnina 950 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačljiva je vnaprej. Za izomestvo 1000 dinarjev - Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu 606-113-34 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dilančeve ulice) - Poštni predal 33 - TELEFON šte. 127 - Rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA: Časopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.

Ob vznožju velikega žerjava je 4 tisoč 500 m³ bukove hlodovine za obrat vezanih plošč v Straži. »Se 1500 m³ bi jih moralo biti« pravijo v obratu in so zaskrbljeni, saj potrebujejo 6 tisoč m³ hlodovine na zalogi. Za izvoz je treba zagotoviti prepotrebno surovino! - Zadržane čase dobivajo precej hlodov, dolgih 2,60 m, ki so jih lastniki razlagali za tesanje pragov, nato pa prodali kot hlodovino. Cemu gospodarska škoda?

SPORED RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: poročila ob 5.05, 6.00, 7.0, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 19.30, 22.00 in 24.00 Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 1. JUNIJA: 8.05 Zabavni kalejdoskop - 9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe - 11.00 Nekaj grških narodnih pesmi - 12.15 Kmetijski nasveti: Jože Kregar: Oskrbovanje vrtnic poleti - 13.30 Morda je v vas tudi vaša melodija - 15.30 Skladbe Heriberta Svetela - 16.00 Vsak dan za vas - 16.10 Petočkov popoldanski spored domačih napevov - 18.45 Iz naših kolektivov - 20.00 Po tipkah in strunah - 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 2. JUNIJA: 8.05 Pomoč v mladinski glasbeni redakciji - 9.25 Frédéric Chopin: Iz plesov - 11.00 Trio Slavka Avenška - 12.15 Kmetijski nasveti: dr. Oskar Böhm: Svinjska kuga v kooperacijski reži prašičev - 13.30 Melodije na te-

kočnem traku - 14.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.40 Ljubljanski komorni zbor - 17.05 Gremo v kino - 19.05 Sobotni domači pale-mele - 20.00 Za prijeten konec tedna - 20.20 Radjska komedija »Trije možje v čolnu« - 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 3. JUNIJA: 8.00 Mladinska radijska igra »Prigode Tartarina iz Tarascana« - 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden - 10.00 Se pomnite, tovarnist... Karel Leskovec: Dolenjske zgodbe - 10.30 Nedeljsko glasbeno dopoldne - 11.30 Nedeljska reportaža - 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.35 Za našo vas - 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Na obisk v zagrebški operi - 16.00 Humoreska tega tedna - 17.15 Radjska igra: Jubišnji zbornik - 18.30 Sportna nedelja - 20.00 Izberite melodijo tedna - 22.15 Ansambli in solisti RTV Ljubljana.

PONEDELJEK, 4. JUNIJA: 8.25 Zabavni kalejdoskop - 8.55 Za mlade radovedneže - 11.33 Iz filmov in glasbenih revij - 12.15 Kmetijski nasveti: inž. Milena Lekšar: Dognojevanje v sadovnjakih - 14.00 Zabavna glasba na tekočem traku - 17.05 35 minut za ljubitelje operne glasbe - 18.45 Radjska univerza: France Bernot: Nekaj o slovenskem morju - 20.00 Počiji mozaike - 21.15 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije - 23.05 Zadnji ples pred polnočjo.

TOREK, 5. JUNIJA: 9.25 Trije avtorji - tri sestave - 10.15 Izberite melodijo tedna! - 12.05 10 minut z Veselimi planšarji - 12.15 Kmetijski nasveti: dr. Vilko Mašič: Pridelovanje zdravil in kvalitetnih česen za trišče - 13.30 Pesmi in ples jugoslovanskih narodov - 14.35 Odlomki iz Puccinijeve »La Bohème« - 17.05 Izbor iz Cajkovskega - 19.05 S popevkami v dobro voljo - 20.39 Radjska igra: Dnevnik blazneža - 21.36 Plesni orkester RTV Ljubljana.

SREDA, 6. JUNIJA: 8.05 Arje